

Approved by TCI during 2021 - 2025

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566 | Vol.3 No.2 May - August 2023

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2566
Vol.3 No.2 May - August 2023

ISSN (Print) 2774-0072

ISSN (Online) 2774-0390

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2566

Volume 3 No. 2 May–August 2023

ISSN (Print) 2774-0072

ISSN (Online) 2774-0390

จัดทำโดย งานวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
เลขที่ 680 ถนนนิตโย ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000
โทร. 081-596 5492, 094-649 6174
เว็บไซต์ <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JMSSNRU>
E-mail: jmssnru@gmail.com

ข้อมูลเบื้องต้น

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

JOURNAL OF MANAGEMENT SCIENCE SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2566

Volume 3 No. 2 May–August 2023

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ การจัดการ การบัญชี นิเทศศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการศึกษา และสาขาอื่น ๆ ทางสังคมศาสตร์ ของคณาจารย์ นักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน – ธันวาคม

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นชัย สมปอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา จันทนนท์

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหภาพร	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.สืบชาติ อันทะไชย	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กตัญญู แก้วหานาม	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิ การสมดี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร วิชัยรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยะ หาญพิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิมล อินทนนท์	มหาวิทยาลัยนครพนม
อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร เริ่มศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน เพชรพงศ์พันธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวดี ยอดนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ว่าที่ร้อยตรี ดร.พิศดาร แสนชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหภาพร	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตยา เนตรวงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยะ หาญพิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิชัย บุญส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธิ การสมดี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิธาน เมฆกมล	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นชัย สมปอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิมล อินทนนท์	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงกล พูลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทกาญจน์ เกิดมาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เหมวดี ภายใหญ่	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ ดร.จักรี ศรีจารุเมธีญาณ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาจารย์ ดร.สนุก สิงห์มาตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

นายชิษณุทัศน์ พิษยประภาพัตน์

นางสาวพ้องมณี ชีแก้ว

หมายเหตุ: บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ เป็นทัศนะ ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบของผู้เขียนเจ้าของผลงาน

หน่วยงาน

งานวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ 680 ถนนนิตโย ตำบลธาตุเชิงชุม

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000

โทร. 081-596 5492, 094-649 6174

เว็บไซต์ <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JMSSNRU> E-mail: jmssnru@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ฉบับนี้เป็นวารสารวิชาการจัดทำขึ้นเป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กำหนดเผยแพร่ช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2566 จัดทำขึ้นโดยคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย รวมถึงบทความจากวิทยานิพนธ์ในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ การจัดการ การบัญชี นิเทศศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และสาขาอื่นๆ ทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย และเพื่อเป็นเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ และเพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการและงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

สาระสำคัญในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยประเด็นหัวข้อที่น่าสนใจ ได้แก่ คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย, ความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร, การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, การพัฒนาตำบลผลิตภัณฑ์ศรีสงครามศรีม่วนทางจรเข้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ศรีสงครามเอิร์บ” ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม, ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นต้น

วารสารฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาเข้าสู่การเป็นวารสารที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ ตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กองบรรณาธิการฯ มีความยินดีรับบทความวิจัย (Research article) บทความวิชาการ (Academic article) บทความปริทัศน์ (Review article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review) และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งให้กับผู้เขียนจนทำให้บทความมีคุณภาพและมาตรฐาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน และการพัฒนางานวิชาการและงานวิจัยของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ต่อไป

บรรณาธิการ

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลเบื้องต้นของวารสาร	ก
บทบรรณาธิการ	ง
สารบัญ	จ
คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ภัทรกร เขียวสี , ลีชาติ อันทะไชย และวนิชย์ ไชยแสง.....	1
ความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร พรหมพร ศรีษะเกษ, กฤตกร มั่นสุวรรณ และนิรมล เนื่องสิทธิ์.....	13
การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เจนจิรา แสงปัญญา และอมรทิพย์ เจริญผล.....	23
การพัฒนาตัวบ่งชี้ผลลัพธ์ศรีสงครามศรีว่านทางจะเข้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ศรีสงครามเฮิร์บ” ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม อุตรดิษฐ์ ดอนจันทร์โคตร และธงชัย อามาตย์บัณฑิต.....	41
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สุวภัทร เสียมภูเขียว และอมรทิพย์ เจริญผล.....	48
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร รัฐติมา เหมะรุลลิน และศุภณัฐ ทองศิริ.....	63
การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี สุรสิทธิ์ ดอนสีดา และอมรทิพย์ เจริญผล.....	75
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปรีชา บุญจิตร์ และอมรทิพย์ เจริญผล.....	93
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 สาวิตรี ศรีบัวน้อย และมณีนุชา สุราช.....	109
ศึกษาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พงษ์ศักดิ์ สุภากิจ และอมรทิพย์ เจริญผล.....	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในน่าน 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	
ณัฐรัชย์ ช่อมะเข็ง และพลตำรวจตรีกิจพิณัฐ อุสาโห.....	147
นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วย เทคโนโลยีความจริงเสริม	
ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร.....	159
ภาคผนวก.....	191
หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.....	192

คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย SERVICES QUALITY TOWARDS IMAGE OF THE NONG KHAI PROVINCE PROSECUTOR'S OFFICE

ภัทรกร เขียวลี¹, สิบชาติ อันทะไชย², และวนิชย์ ไชยแสง³

PATTARAGORN KHIAOSEE¹, SUEBCHART ANTACHAI², AND WANIT CHAISAEANG³

Received: February 1, 2023

Revised: May 8, 2023

Accepted: May 13, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายและภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มาใช้บริการสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย จำนวน 400 ตัวอย่าง และใช้สถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงพหุคูณ ผู้วิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย การตอบสนองต่อผู้รับบริการ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ และการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ ร่วมกันพยากรณ์ภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 10.20 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้นความน่าเชื่อถือในการบริการและความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการ

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์ การให้บริการ สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Faculty of Management Science, Udon Thani Rajabhat University

²⁻³ อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, Instructor of the curriculum of Master of Business Administration, Faculty of Management Science, Udon Thani Rajabhat University

E-mail: ktochae@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to study the level of service quality of the Nong Khai Prosecutor's Office and the image of the Nong Khai Prosecutor's Office, and 2) to study the influence of service quality on the image of the Nong Khai Prosecutor's Office. The sample group was 400 people who came to use the services of the Provincial Prosecutor's Office in Nong Khai and used statistics to analyze the data: frequency, percentage, mean, and standard deviation. And hypothesis testing by multiple regression analysis. The researcher found that: the service quality of the Nong Khai Prosecutor's Office affects the image of the Nong Khai Prosecutor's Office. Overall, it is at a reasonable level. With an average of 4.16, the service quality of the Nong Khai Prosecutor's Office consisted of the concreteness of the service and giving confidence to service users. They jointly predicted the image of the Nong Khai Provincial Prosecutor's Office at 10.20 percent at the statistical significance level of 0.05, except for service credibility and compassion for service recipients.

keywords: Brand Image, Service quality, Provincial prosecutor's office

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอย่างรวดเร็ว รุนแรง และผันผวน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ภาครัฐต้องเร่งพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการประชาชนให้เป็นรูปแบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ มีการปฏิรูปโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ หน่วยงานภาครัฐในยุคใหม่จำเป็นต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อที่จะสามารถสนองตอบต่อความต้องการ และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับสากลได้ หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องทำงานในเชิงรุก และจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญที่เน้นการมองภาพกว้างและมองไกลในทุกมิติ ดังนั้น หน่วยงานรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐบาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน รวมทั้งต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานที่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลการวิเคราะห์สำหรับการกำหนดนโยบาย การบริการประชาชน และการบริหารจัดการภายใน รวมทั้งต้องสามารถแข่งขันกับภาคส่วนอื่น โดยเฉพาะภาคเอกชนมีความสามารถในการดึงดูดและรักษาผู้มีความรู้ความสามารถ สำหรับการขับเคลื่อนภารกิจที่มีผลกระทบสูงต่อชีวิตประชาชน อันจะนำมาสู่ภาครัฐที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่ทวีคูณและความคาดหวังที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ กลไกของภาครัฐจึงเป็นเครื่องมือที่จะสามารถช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบูรณาการทั้งในเชิงประเด็น เชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ที่มีการเชื่อมโยง

การทำงานทุกระดับให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐเป็นแผนย่อยที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มุ่งเน้นการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐให้มีความทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐให้เกิดความเชื่อมโยงและบูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ผ่านการกำหนด ความสัมพันธ์ในเชิงภารกิจตามยุทธศาสตร์ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น เพื่อให้การทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่เกิดความเข้มแข็ง ไม่ซ้ำซ้อน ชัดเจนภายใต้ขนาดของรัฐที่เหมาะสม ดังนั้นเป้าหมายสำคัญของการบริการภาครัฐ คือ ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดยภาครัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐ อย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยต้องมีความพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดสำนักงานอัยการภาค 4 โดยมีภารกิจหลักในการอำนวยความยุติธรรม การรักษาสันติภาพและผลประโยชน์ของรัฐและการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนให้มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายประกอบด้วยสำนักงานต่าง ๆ ดังนี้ 1) สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย 2) สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหนองคาย และ 3) สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดหนองคาย นอกจากนี้ สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในคดีอาญา คดีแพ่ง โดยอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการมีดังนี้ 1) พิจารณารับว่าต่างแก่ต่างคดีแพ่งให้แก่รัฐบาล หรือนิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นมา 2) พิจารณารับแก้ต่างคดีอาญาและคดีแพ่ง ให้แก่พนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่โดนกล่าวหาความผิดจากการปฏิบัติหน้าที่ และ 3) พิจารณาในการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหาในคดีอาญา มีฐานะเป็นโจทก์ในคดีอาญา ข้อมูลสถิติคดีสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนคดี ส.2 (เปรียบเทียบปรับ) มี 3,107 จำนวน คดี ส.1 (ฟื้นฟู) มี 1,772 จำนวน และจำนวนคดี ส.1 มี 1,602 จำนวน ซึ่งทำให้ในปัจจุบันมีประชาชนและผู้มาติดต่อรับบริการจากสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นจำนวนมาก (สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย, 2558) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายต้องพบปะกับประชาชนที่มารับบริการโดยตรง ซึ่งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในส่วนองภาครัฐในยุคปัจจุบันตรงยึดหลักการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน คือ การปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวมและประโยชน์สูงสุดของประเทศ โดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะกำหนดภารกิจของส่วนราชการสอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐ จึงต้องปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จึงต้องศึกษาวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วนและผลเสียให้ครบถ้วน หากภารกิจใดมีผลกระทบต่อประชาชนหรือพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน และตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับ นำมา

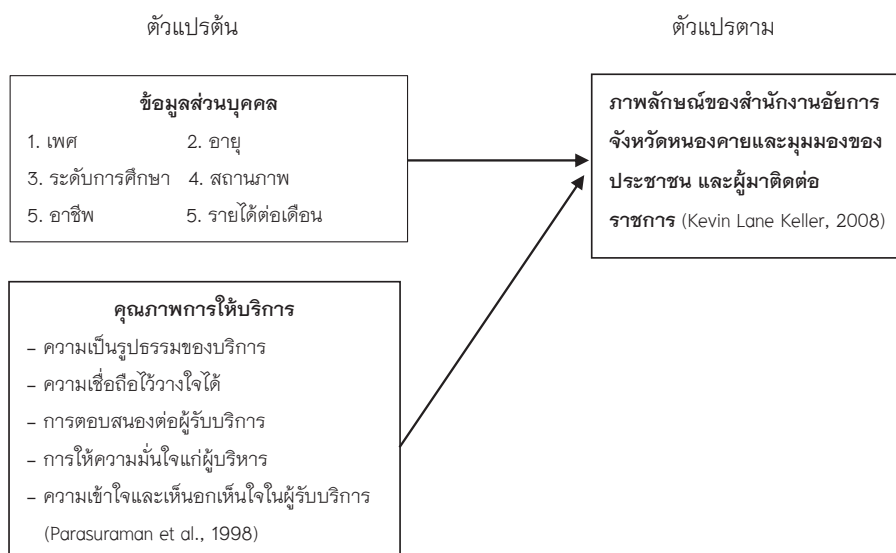
ปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรค เสนอแนะต่อผู้มีอำนาจปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาคุณภาพการบริการส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน และเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบการให้บริการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการ

จังหวัดหนองคาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนผู้มารับบริการและติดต่อราชการกับสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มารับบริการและติดต่อราชการกับสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2545)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 คำถามความคิดเห็นของประชาชนที่มาใช้บริการต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตั้งแต่ 4 หมายถึง คุณภาพการบริการดีมากที่สุด จนถึง 1 หมายถึง คุณภาพการบริการน้อยที่สุด และตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายและมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตั้งแต่ 5 หมายถึง มากที่สุด จนถึง 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) และผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งดัชนีข้อคำถามมีดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 ซึ่งถือว่านำไปใช้ได้ แล้วนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่มาใช้บริการ/ติดต่อราชการในศาลากลางจังหวัดหนองคาย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยแต่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน (Pilot test) จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อนำผลไปหาความเชื่อมั่น โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2545) ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าใกล้เคียงกับ 1 มากแสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดในครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ผล คือ ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายและมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของประชาชนที่มาใช้บริการที่สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม และวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง 400 คน
2. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากที่ได้ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับคุณภาพการให้บริการของคุณภาพบริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายโดยการเทียบกับเกณฑ์ ตอนที่ 3 การวิเคราะห์อิทธิพลของคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย โดยเก็บตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผลการวิจัยนำเสนอในรูปแบบตารางและคำบรรยาย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	201	50.20
- หญิง	199	49.80
2. อายุ		
- 15 – 24 ปี	20	5.00
- 25 – 34 ปี	167	41.80
- 35 – 44 ปี	128	32.00
- 45 – 54 ปี	77	19.30
- 55 ปี ขึ้นไป	8	2.00
3. สถานภาพ		
- โสด	50	12.50
- สมรส/อยู่ด้วยกัน	213	53.30
- หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	137	34.20
4. ระดับการศึกษา		
- ประถม	167	41.80
- มัธยมศึกษาตอนต้น	123	30.80
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	81	20.30
- ปริญญาตรี	23	5.80
- สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.50

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
– เกษตรกร	262	65.50
– เจ้าของกิจการ	106	26.50
– รับราชการ	19	4.80
– พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	1.50
– พนักงานบริษัทเอกชน	7	1.80
6. รายได้ต่อเดือน		
– 6,000 – 15,999	84	21.00
– 16,000 – 25,999	158	39.50
– 26,000 – 35,999	51	12.80
– 36,000 – 45,999	106	26.50
– 46,000 บาทขึ้นไป	1	0.20
รวม	400	100.00

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 และเพศหญิง มีจำนวน 199 คิดเป็นร้อยละ 49.8 ตามลำดับ อายุระหว่าง 25–34 ปี มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ถัดลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 35–44 ปี มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 อายุระหว่าง 45–54 ปี มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 อายุ 15–24 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และอายุ 55 ปีขึ้นไป มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 ถัดลงมาคือ มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละร้อยละ 34.3 และสถานภาพโสด มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ ระดับการศึกษาประถม มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ถัดลงมาได้แก่ ระดับมัธยมตอนต้น มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ระดับมัธยมตอนปลาย มีจำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 20.3 ปริญญาตรี มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ อาชีพเป็นอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 ถัดลงมาได้แก่ อาชีพเจ้าของกิจการ มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อาชีพรับราชการ มีจำนวน 19 คน ร้อยละ 4.8 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ และรายได้ต่อเดือน 16,000–25,999 บาท มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 ถัดลงมาได้แก่ รายได้ 36,000–45,999 บาท มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 รายได้ 6,000 – 15,999 บาท มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 รายได้ 26,000–35,999 บาท มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และรายได้ต่อเดือน 46,000 บาทขึ้นไป มีจำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

2. คุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการในด้านความน่าเชื่อถือในการบริการ อยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 เป็นอันดับแรก รองลงมาด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ มีความเห็นว่าคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการ มีความเห็นว่าคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ มีความเห็นว่าคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และสุดท้ายด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ มีความเห็นว่าคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 ตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

คุณภาพการให้บริการ	$\bar{x}$	SD	แปลความ
1. ด้านความน่าเชื่อถือในการบริการ	3.29	0.39	มากที่สุด
2. ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ	3.18	0.61	มาก
3. ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการ	3.01	0.59	มาก
4. ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ	2.99	0.51	มาก
5. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ	2.96	0.47	มาก
ภาพรวม	3.09	0.51	มาก

3. ภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายและมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นกับภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย และมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 6. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความเร็ว มีอัตราค่า ไม่เลือกปฏิบัติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.96 ถัดลงมาได้แก่ ข้อ 5. งานของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายรักษามาตรฐาน มีคุณภาพ และตรวจสอบได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.96 ข้อ 2. พนักงานอัยการ ที่ติดต่อยึดหลักการของความถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ข้อ 7. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ยึดมั่นในจริยธรรมและคุณธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ข้อ 1. สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย เป็นหน่วยงานที่มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เรียกลิบบน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ไม่ควรได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ข้อ 3. สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ให้ประชาชนทราบ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ข้อ 4. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ที่ท่านมาติดต่อมีการวางตัวที่เหมาะสม เป็นกลางกับทุกคน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และข้อ 8. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ตามลำดับ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

ภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย	$\bar{x}$	SD	แปลความ
1. สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เรียกลิบบน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ไม่ควรได้	4.15	0.85	มาก
2. พนักงานอัยการที่ติดต่อยึดหลักการของความถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย	4.72	0.47	มากที่สุด
3. สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่เปิดเผยมุมมองที่สามารถเปิดเผยได้ให้ประชาชนทราบ	3.74	0.44	มาก
4. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ที่ท่านมาติดต่อมีการวางตัวที่เหมาะสม เป็นกลางกับทุกคน	3.52	0.87	มาก
5. งานของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายรักษามาตรฐาน มีคุณภาพ และตรวจสอบได้	4.96	0.22	มากที่สุด
6. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ให้บริการด้วยความเร็ว มีอัธยาศัย ไม่เลือกปฏิบัติ	4.97	0.20	มากที่สุด
7. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ยึดมั่นในจริยธรรม และคุณธรรม	4.42	0.89	มากที่สุด
8. พนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค	2.81	0.42	ปานกลาง
ภาพรวม	4.16	0.55	มาก

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 59 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังตารางที่ 4 และเพื่อตรวจสอบความสามารถในการพยากรณ์หรือหาค่าอิทธิพลของปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายและมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ เป็นรายด้านตามผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 4-5

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ในภาพรวม

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	7.199	0.226	–	31.818	0.000*
ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย	0.168	0.073	0.592	2.292	0.022*
R = 0.592, R ² = 0.350, Adj. R ² = 0.011, SEE = 0.157, F = 5.252					

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 59 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเพื่อตรวจสอบความสามารถในการพยากรณ์หรือหาค่าอิทธิพลของปัจจัยคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์การให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นรายด้าน ตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย เป็นรายด้าน

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	2.626	0.303	–	14.521	0.000*
1. ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ	0.080	0.033	0.147	2.426	0.016*
2. ด้านความน่าเชื่อถือในการบริการ	0.072	0.069	0.079	1.042	0.298
3. ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ	–0.302	0.068	–0.253	–4.440	0.000*
4. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ	0.106	0.034	0.213	3.174	0.002*
5. ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการ	–0.047	0.029	–0.161	–1.623	0.105

R = 0.68, R² = 0.102, Adj. R² = 0.090, SEE = 0.155, F = 8.915

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน พบว่า ตัวแปรคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ และการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายได้ร้อยละ 10.20 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ยกเว้นตัวแปรความน่าเชื่อถือในการบริการ และความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการที่ไม่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

การอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องคุณภาพการให้บริการส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้ 1) คุณภาพการบริการที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิณารัตน์ หนูแก้ว, (2559) ศึกษาเรื่องคุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการบริการอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานของวิพุธ บุญประสาธ (2549) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการ มีความพึงพอใจต่อการบริการของสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการจังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ระดับมาก และ 2) ภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัด

หนองคายและมุมมองของประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ ในความเห็นของผู้วิจัยจากกล่าวได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก เนื่องจากพนักงานอัยการที่ติดต่อยึดหลักการของความถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย รวมทั้งยังเป็นหน่วยงานที่มีความโปร่งใส ชื่อสัตย์สุจริต ไม่เรียกเก็บสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ไม่ควรได้ ไม่เลือกปฏิบัติ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม และเสมอภาค อีกทั้งยังเป็นเปิดเผยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ให้ประชาชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของธงชัย ศิริโสภางษ์ (2554) ที่ศึกษาเรื่องภาพลักษณ์ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาม่วงสามสิบ พบว่า โดยภาพรวมส่วนใหญ่ผู้มารับบริการมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการตามลำดับ และควรพัฒนาภาพลักษณ์สำนักงานด้านพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความเที่ยงธรรมเสมอภาค ด้านพนักงานอัยการ/เจ้าหน้าที่ ที่ท่านมาติดต่อมีการวางตัวที่เหมาะสม เป็นกลางกับทุกคน ด้านสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายเป็นหน่วยงานที่เปิดเผยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ให้ประชาชนทราบ

1.2 สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย ควรให้ความสำคัญต่อคุณภาพการให้บริการด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้มารับบริการ และด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการเนื่องจากการวิจัยพบว่ามีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายตามลำดับ

1.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่าสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคายควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา เพิ่มความรู้ในสายงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ในงานที่ให้บริการเป็นอย่างดี และจัดให้มีบัตรคิวการเข้ารับบริการตามลำดับ เพื่อความเสมอภาคในการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพการให้บริการของข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการ (ภาพลักษณ์ ความคาดหวัง ความพึงพอใจ) ของประชาชนและผู้มาติดต่อราชการที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย กับสำนักอัยการจังหวัดอื่น เพื่อนำผลการเปรียบเทียบมาพัฒนาระบบการทำงาน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ ความคาดหวัง ความพึงพอใจของประชาชนและผู้มาติดต่อราชการมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการพัฒนาระบบสถิติข้อมูล และตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินตามยุทธศาสตร์ชาติ.
- กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานอัยการจังหวัดหนองคาย. (2558). รายงานประจำปี 2558. หนองคาย: สำนักงานจังหวัดอัยการหนองคาย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: เทคนิควิธีและการนำไปสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิमारัตน์ หนูแก้ว. (2559). คุณภาพการให้บริการของสำนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (บริหารรัฐกิจ)ชลบุรีช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ คุ่มคง. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (บริหารรัฐกิจ). ชลบุรีช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย ศิริโสภานนท์. (2554). ภาพลักษณ์ของสำนักงานที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี สาขาม่วงสามสิบ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (รัฐศาสตร์). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร
กลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
THE SATISFACTION OF MEMBER ON THE SERVICE QUALITY OF
AGRICULTURAL COOPERATIVE TUMNARAE LIMITED, BAN RAE, RAE
DISTRICT, PHANG KHON, SAKON NAKHON

พรหมพร ศรีษะเกษ¹, กฤตกร มั่นสุวรรณ², และนิรมล เนื่องสิทธิ์³

PHOMPORN SRISAKET¹, KRITTAKORN MONSUWUN² AND NIRAMOL NUENGSIITTHA³

Received: December 22, 2022

Revised: January 17, 2023

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัย พบว่า ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลตอบแทนสมาชิก รองลงมาคือ ด้านธุรกิจสินเชื่อ และด้านผลตอบแทนสมาชิก ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, คุณภาพการให้บริการ, สหกรณ์การเกษตร

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Accounting Program, Faculty of management science Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Accounting Program, Faculty of management science Sakon Nakhon Rajabhat University

อีเมล: krittakorn.m@snru.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to study the level of satisfaction with the service quality of members of the mineral farming group. The sample group consisted of 44 people. The statistical analysis of the data was frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher found that the members' overall satisfaction with the service quality of the mining farmer's group of agricultural cooperatives was at the highest level. Member compensation was the aspect with the highest mean, followed by the credit business and member rewards, respectively.

Keywords: satisfaction, service quality, agricultural cooperative

บทนำ

สหกรณ์การเกษตรจัดตั้งครั้งแรกที่ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 คือ “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินซื้อ” มีสมาชิกแรกตั้งเป็นเกษตรกรจำนวน 16 คน การดำเนินงานเป็นรูปแบบของสหกรณ์จัดหาทุนโดยนำแบบอย่างมาจากสหกรณ์แบบไรฟ์ไฟเซินซึ่งกำเนิดในประเทศเยอรมนีมูลเหตุของการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร ก็เนื่องจากแนวคิดในการที่จะแก้ไข ปัญหาของเกษตรกรคือ ขาดแคลนเงินทุน ขาดแคลนที่ดินทำกินปัญหาในเรื่องการผลิต ขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น ปัญหาการตลาด ปัญหาสังคม เป็นต้น ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้สหกรณ์การเกษตรเป็นที่พึ่งของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ โดยที่ผ่านมามีตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ชาวนาไทยมีปัญหาที่ไม่เคยสามารถแก้ไขได้อย่างแท้จริง นั่นคือการไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค้า จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือด้วยการจัดหาเงินทุนมาให้กู้ และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำจนกระทั่งก่อให้เกิดเป็น “สมาคมสหกรณ์” หรือ “สหกรณ์” แต่เนื่องด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปกลับเป็นสหกรณ์เองที่เป็นผู้ประสบปัญหา เพราะจำนวนสมาชิกหรือเกษตรกรที่ยังคงเท่าเดิม แต่จำนวนของสหกรณ์หรือแหล่งเงินทุนกลับมีเพิ่มมากขึ้นและจากข้อมูลของกรมส่งเสริมสหกรณ์ยังพบอีกว่า การจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์และการเลิกสหกรณ์ ในประเทศไทยมีสัดส่วนการจดทะเบียนต่อการเลิกสหกรณ์ มีจำนวนที่ค่อนข้างสูงอีกด้วย โดยในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 13,443 แห่ง และปัจจุบันตามรายงานในวันที่ 31 มกราคม 2563 พบว่าเหลือจำนวนสหกรณ์เพียง 12,614 แห่ง ซึ่งมีจำนวนสหกรณ์ลดลงสูงถึง 829 แห่งภายในระยะเวลาไม่ถึง 5 ปี (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2564) โดยสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกรทำนาแ่ บ้านแ่ ตำบลแ่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เป็นหนึ่งในสหกรณ์ภาคการเกษตรและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2516 เลขทะเบียนที่ สน.4/2516 โดยมีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 17 ถนน กำจัดภัยหมู่ที่ 1 บ้านแ่ ตำบลแ่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ตามความในข้อ 7 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 141 ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2515 มีการดำเนินธุรกิจมาจนถึงปัจจุบันโดยการให้กู้ยืมเงิน เพื่อเป็นการลงทุนในการประกอบอาชีพในรูปของธุรกิจสินเชื่อและจัดซื้อ-จำหน่ายสินค้า เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช โดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อนในช่วงต้นเดือนมิถุนายน (นาปี) และในช่วงต้นเดือนมกราคม (นา

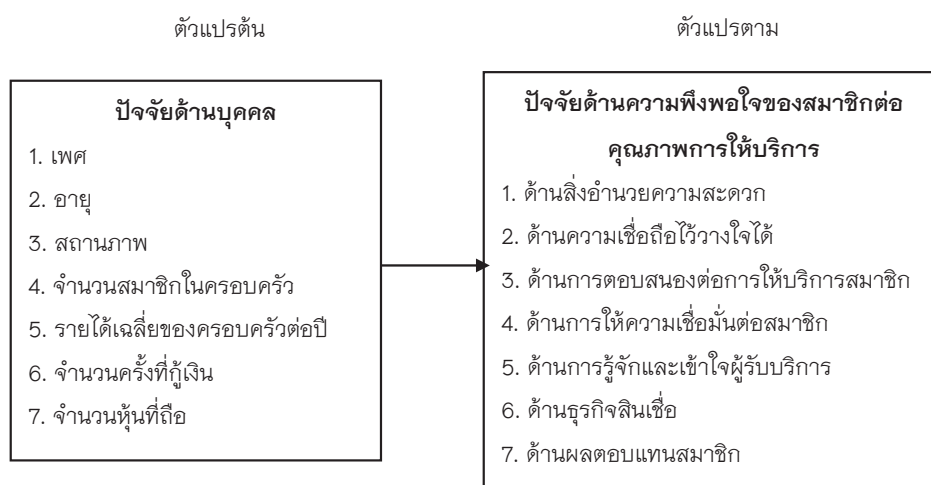
ปรั้ง)แล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดหาจำหน่าย และจะมีการเปิดรับสมัครสมาชิกเพิ่มในทุก ๆ ปีในช่วงระหว่างปลายเดือนมีนาคม และในปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนครมีสมาชิกทั้งหมด 44 คน เป็นผู้ชาย 30 คน เป็นผู้หญิง 14 คน ทุนเรือนหุ้นของสมาชิกในกลุ่มทั้งหมดคือ 170,500 หุ้น ราคาหุ้นละ 50 บาท (สมาชิกต้องทำการซื้อหุ้นไม่ต่ำกว่า 2 หุ้น) ทุนดำเนินงาน 400,000 บาท การพัฒนาคุณภาพการบริการมีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นอีกปัจจัยในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความเชื่อมั่น ความสะดวกสบาย เพื่อรักษาสถานะลูกค้าเก่าไว้และเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าอันส่งผลให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด (สุตารัตน์, 2563, หน้า 60)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เนื่องจากสหกรณ์เป็นผู้ช่วยเหลือในเรื่องของปัญหาของเกษตรกรที่การขาดแคลนเงินทุน ขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ทางการเกษตร เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ นำไปสู่ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจสูงสุด ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ จำนวน 44 คนเป็นชาย 30 คน หญิง 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แบบสอบถามผ่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในเครื่องมือ ความเหมาะสมทางด้านภาษาและความชัดเจนของคำถามในแบบสอบถามและนาคำดัชนี ความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC : Index of them objective congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดาเดช กุลากุล ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทีณี ศรีมหา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี

3) อาจารย์เจตริมา พรหมทะสาร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี

เมื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์ ตัวแปรและสมมติฐานการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับ 0.90 แสดงว่าความเที่ยงตรงมากกว่า 0.5 มีความเที่ยงตรงใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้ออกไปแจกแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ ให้กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ บ้านแร่ ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ทั้งหมด จำนวน 44 คน เป็นผู้ชาย 30 คน เป็นผู้หญิง 14 คน

2) ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาภายในแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ และรออนุมัติจากผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจครบถ้วน

3) นำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจที่ได้รับคืนมาตรวจความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ สำหรับสถิติพรรณนาจะนำเสนอข้อมูลการศึกษา (ชัชวาลย์ เรื่อง ประพันธ์, 2543, หน้า 30) ประกอบด้วย 1) ค่าความถี่ (Frequency) 2) ค่าร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และ 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปและระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแร่ ดังตาราง 1 – 2

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง

(N=44)

ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	30	70.50
- หญิง	14	29.50
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 31 ปี	0	0.00
- 32 – 40 ปี	2	6.80
- 41 – 50 ปี	10	20.50
- 51 – 60 ปี	23	52.30
- มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	9	20.40
3. สถานภาพ		
- โสด	1	2.30
- สมรส	37	84.10
- หม้าย/หย่าร้าง	6	13.60
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
- 1 – 3 คน	33	77.30
- 4 – 5 คน	11	22.70
- จำนวน 6 คนขึ้นไป	0	0.00
5. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี		
- น้อยกว่า 50,000 บาท	0	0.00
- 50,001 – 100,000 บาท	34	77.30
- 100,001 – 300,000 บาท	10	22.70
- 300,001 – 500,000 บาท	0	0.00
- 500,000 บาทขึ้นไป	0	0.00
6. จำนวนครั้งที่กู้เงิน		
- กู้ยืมเงินเป็นประจำ 1 ครั้งต่อปี	24	54.50
- กู้ยืมเงินบางครั้ง (2-3 ปีต่อ 1 ครั้ง)	1	2.30
- กู้ยืมเงินนาน ๆ ครั้ง (4-5 ปีต่อ 1 ครั้ง)	0	0.00
- ไม่เคยกู้ยืมเงิน	19	43.20
7. จำนวนหนี้ที่ถือ		
- 1 – 250 หนี้	42	95.50
- 251 – 450 หนี้	1	2.30

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 451 – 650 หุ่น	1	2.30
- 651 – 850 หุ่น	0	0.00
- 851 – 1,000 หุ่น	0	0.00
- มากกว่า 1,000 หุ่น	0	0.00
รวม	44	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรทำนาแร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 อายุระหว่าง 51–60 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 สถานภาพสมรส จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 84.10 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 1–3 คน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี 50,001–100,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 จำนวนครั้งที่กู้เงินกู้ยืมเป็นประจำ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 จำนวนหุ่นที่ถือ 1–250 หุ่น จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 95.50

สำหรับผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรทำนาแร่ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
1.1 สถานที่ตั้งสะดวกในการเดินทางมารับบริการ	4.70	0.553	ระดับมากที่สุด
1.2 การประชาสัมพันธ์บอกจุดบริการมีความชัดเจน	4.59	0.787	ระดับมากที่สุด
1.3 ความเพียงพอของสิ่งอำนวยความสะดวก	4.55	0.820	ระดับมากที่สุด
1.4 การจัดอุปกรณ์และสถานที่มีความเป็นระเบียบและสะอาด	3.68	0.708	ระดับมาก
1.5 ความเพียงพอของอุปกรณ์/เครื่องมือในการให้บริการ	3.64	0.718	ระดับมาก
1.6 มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารกับผู้ที่เป็นสมาชิกเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	4.11	0.784	ระดับมาก
รวม	4.12	0.856	ระดับมาก
2. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้			
2.1 มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานด้านการบริการให้ทราบ	4.59	0.757	ระดับมากที่สุด
2.2 การให้บริการสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิก	4.45	0.663	ระดับมากที่สุด
2.3 การให้บริการมีความครบถ้วน ถูกต้องและโปร่งใส	4.39	0.868	ระดับมากที่สุด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
2.4 การเปิดเผยข้อมูลที่ต้องการให้สมาชิกทราบ	4.25	0.943	ระดับมากที่สุด
2.5 สามารถชี้แจงข้อสงสัยหรือข้อคำถามของสมาชิก ที่ต้องการทราบได้ถูกต้องและชัดเจน	3.80	0.553	ระดับมาก
รวม	4.30	0.380	ระดับมากที่สุด
3. ด้านการตอบสนองการให้บริการสมาชิก			
3.1 มีการกำหนดขั้นตอนการให้บริการที่เหมาะสม	4.84	0.370	ระดับมากที่สุด
3.2 ระยะเวลาการให้บริการมีความเหมาะสม	4.18	0.870	ระดับมาก
3.3 มีความมุ่งมั่น ความพร้อมและเต็มใจในการให้บริการ	4.11	0.784	ระดับมาก
3.4 การให้บริการและประชาสัมพันธ์ข่าวสารถึงสมาชิกมีความทั่วถึง	4.09	0.676	ระดับมาก
3.5 การให้บริการตามลำดับก่อนหลัง	3.77	0.677	ระดับมาก
3.6 สามารถติดต่อหรือเข้ารับบริการได้ง่ายและสะดวก	3.73	0.499	ระดับมาก
รวม	4.12	0.253	ระดับมาก
4. ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อสมาชิก			
4.1 คณะกรรมการดำเนินงานมีความรู้เรื่องกฎระเบียบสหกรณ์	4.43	0.846	ระดับมากที่สุด
4.2 เจ้าหน้าที่มีความสุภาพและมีความเป็นกันเอง	4.41	0.622	ระดับมากที่สุด
4.3 การแต่งกายและบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสม	3.68	0.674	ระดับมาก
4.4 เจ้าหน้าที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการให้บริการ	4.14	0.905	ระดับมาก
4.5 เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและปราศจากอคติในการปฏิบัติงาน	3.93	0.501	ระดับมาก
รวม	4.12	0.53	ระดับมาก
5. ด้านธุรกิจสินเชื่อ			
5.1 ควรลดอัตราดอกเบี้ยของสินค้าเพื่อการเกษตร/เงินกู้ ให้ต่ำกว่าสถานประกอบการอื่น	4.93	0.255	ระดับมากที่สุด
5.2 ควรขยายระยะเวลาส่งคืนเงิน เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ที่กำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ	4.66	0.608	ระดับมากที่สุด
5.3 การมีกฎระเบียบในการขายสินค้าเพื่อการเกษตร/การกู้ยืมเงิน	4.64	0.650	ระดับมากที่สุด
5.4 คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ควรสำรวจ ติดตาม ลูกค้าที่มาใช้บริการ	4.55	0.697	ระดับมากที่สุด
5.5 สหกรณ์ควรประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบต่างๆ	4.50	0.821	ระดับมากที่สุด
รวม	4.65	0.291	ระดับมากที่สุด
6. ด้านการพัฒนาบุคลากร			
6.1 เจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ	4.95	0.211	ระดับมากที่สุด

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
และอดทน			
6.2 เจ้าหน้าที่ควรให้บริการด้วยความสุภาพและมีความใส่ใจต่อสมาชิก	4.34	0.608	ระดับมากที่สุด
6.3 เจ้าหน้าที่ควรศึกษาแสวงหาความรู้ที่ทันสมัยเกี่ยวกับระเบียบนโยบาย	4.36	0.917	ระดับมากที่สุด
6.4 คณะกรรมการ/เจ้าหน้าที่ ควรพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ สม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการบริหารงานสหกรณ์	4.11	0.754	ระดับมาก
รวม	4.44	0.443	ระดับมากที่สุด
7. ด้านผลตอบแทนสมาชิก			
7.1 อัตราการปันผลธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เมื่อสิ้นสุด ปีบัญชีมีความเหมาะสม	4.95	0.211	ระดับมากที่สุด
7.2 ท่านคิดว่าองค์กรมีนโยบายการจ่ายผลตอบแทนที่เหมาะสม	4.89	0.321	ระดับมากที่สุด
7.3 ควรมีผลตอบแทนในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากเงินปันผล	4.55	0.663	ระดับมากที่สุด
7.4 ท่านมีความพึงพอใจในค่าผลตอบแทนเงินปันผล ของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแคว	4.43	0.501	ระดับมากที่สุด
รวม	4.71	0.705	ระดับมากที่สุด

จากตาราง 2 ความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับอยู่ในระดับมาก (4.12) ด้านความเชื่อใจวางใจได้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.30) ด้านการตอบสนองการให้บริการสมาชิก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.12) ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อสมาชิก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.12) ด้านธุรกิจสินเชื่อ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.65) ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.44) และด้านผลตอบแทนสมาชิก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.71)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ การศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์การเกษตร ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแคว มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแควประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อปี จำนวนครั้งที่กู้เงิน และจำนวนหนี้ที่ถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิรุข บุญตั้ง, วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2562) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์ การเกษตรบางชัย จำกัด ประกอบด้วย เพศ อายุ และรายได้เฉลี่ย

จากการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรทำนาแคว 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความเชื่อใจวางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อการให้บริการสมาชิก ด้าน

การให้ความเชื่อมั่นต่อสมาชิก ด้านการรู้จักและเข้าใจผู้รับบริการ ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านผลตอบแทนสมาชิก พบว่า ด้านผลตอบแทนสมาชิก ด้านธุรกิจสินเชื่อ และด้านการพัฒนาบุคลากร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องจากการที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกรทำนาแรม มีความต้องการในการได้รับผลตอบแทนจากการเป็นสมาชิก ต้องการการได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่ที่มีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนและต้องการให้มีนโยบายสนับสนุนเรื่องสินเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุดารัตน์ ทองดี. (2563) ได้ศึกษา คุณภาพการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่ศึกษาพบว่าผู้ใช้บริการให้ความสำคัญกับความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพนักงานและการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการและเจษฎา ถิรเมือง (2560) ได้ศึกษา คุณภาพการบริการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการธนาคารอาคารสงเคราะห์(สำนักงานใหญ่) ที่ศึกษาพบว่า การพัฒนาคุณภาพการบริการในระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับลดอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อผู้ใช้บริการในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกที่เหมาะสมด้วยการจ่ายเงินปันผลหรืออาจมีการพิจารณาการให้ผลตอบแทนในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือจากการจ่ายเงินปันผลนั้น ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ และสามารถที่จะรักษาสถานะลูกค้าต่อไปได้

1.2 การสร้างความไว้วางใจในการให้บริการ เช่น การชี้แจงข้อมูล การให้ข้อมูลหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติ และการให้บริการอย่างโปร่งใส ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความสบายใจ ความเชื่อมั่นที่ใช้บริการต่อไป รวมถึงการสร้างโอกาสในการเพิ่มลูกค้ารายใหม่ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายพื้นที่การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการขององค์กรสหกรณ์ในระดับกว้างขึ้น ได้แก่ การศึกษาในระดับตำบล ระดับอำเภอและระดับจังหวัดและนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

2.2 งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการ งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงการพัฒนาระบบของสหกรณ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์

2.3 สหกรณ์การเกษตรกรทำนาแรม ควรนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น ในเรื่องการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อสมาชิก โดยการอบรมเจ้าหน้าที่ด้านบุคลิกภาพและการแต่งกายที่เหมาะสม ตลอดจนการตอบสนองต่อการให้บริการแก่สมาชิกด้านการติดต่อสื่อสารที่สะดวกสบายและรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2564). จำนวนสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ในประเทศไทย. สืบค้นวันที่ 8 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.cpd.go.th/knowledge/general-coop/item/38-historycoop-inthai.html>.
- เจษฎา ธีรเมือง. (2560). คุณภาพการบริการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการธนาคารอาคารสงเคราะห์ (สำนักงานใหญ่). การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ชัยวาลย์ เรืองประพันธ์. (2543). สถิติพื้นฐานพร้อมตัวอย่างการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Minitab SPSS และ SAS. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณิรุช บุญตั้ง และวัลลภ รัชฉัตรานนท์. (2562). ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการให้บริการของสหกรณ์การเกษตรบางชัย จำกัด. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 6(2), 2538.
- สุภารัตน์ ทองดี. (2563). คุณภาพการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วารสารนวัตกรรมกรรมการบริหารและการจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 8(1), 58-67.

**การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็ก
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1**
**BUDGET ADMINISTRATION OF SMALL SCHOOLS FOR NONG KHAI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA DISTRICT OFFICE 1**

เจนจิรา แสงปัญญา¹ และอมรทิพย์ เจริญผล²

JENJIRA SANGPUNYA¹, AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: November 27, 2022 Revised: December 20, 2022 Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 2) ศึกษาปัญหาด้านการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 189 คน ใช้การสุ่มแบบง่าย เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานด้านงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารการเงิน รองลงมาคือ ด้านการบริหารบัญชี และด้านบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 2) ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณ ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการไว้ครบแต่ในการปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้านตามที่กำหนด เป็นต้น 3) แนวทางการบริหารงานด้านงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง ควรมีปฏิทินในการดำเนินงานให้ชัดเจน เป็นต้น

คำสำคัญ: การบริหารงานด้านงบประมาณ โรงเรียนขนาดเล็ก

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี,

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the level of budget administration in small schools under the Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, 2) to study the problems of budget administration in small schools under the Office of Nong Khai Primary Educational Service Area. Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1 and 3) studied budgetary management development guidelines for small schools under the Nong Khai Primary Educational Service Area Office 1, a group of 189 informants using simple random sampling. The research tools were a 5-level questionnaire with an IOC of 0.67–1.00 and a reliability of 0.85. Analysis statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis. The research findings were as follows: 1) Budget management by the overall picture is high. Needs more distribution. The aspect with the highest mean was Financial management, followed by accounting management and management of supplies and assets. The side with the least average is resource mobilization and investment for education. Plans/projects are complete, but in practice, they cannot cover all aspects as specified, etc. 3) Guidelines for developing budget management, i.e., executives should incentivize personnel to comply with the plan seriously. There should be a clear operating calendar, etc.

Keywords: Budget management, Small schools

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ได้จัดทำขึ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาค้นให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นภายในประเทศ อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิถีชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ๖)

การบริหารงานงบประมาณเป็นงานที่สำคัญและจำเป็นในการบริหารสถานศึกษา และเป็นงานที่ทำให้ผู้บริหารถูกร้องเรียนมากกว่างานอื่น ๆ จึงต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบระมัดระวังในการบริหารงานนี้เป็นพิเศษ เพราะการบริหารงานงบประมาณมีความสลับซับซ้อนเสี่ยงต่อความผิดพลาดทางแพ่งทางวินัย จึงต้องบริหารให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเป็นระเบียบ โปร่งใส น่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามีอุปสรรคและปัญหาอยู่หลายด้าน

เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านงบประมาณนั้น จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนดไว้หรืออยู่ในกรอบของกฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าสถานศึกษาแทบทุกแห่งยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านงบประมาณ การเงิน บัญชี พัสดุ โดยตรงอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรอยู่เสมอ ตลอดจนปัญหาการเบียดบังเวลาราชการเพื่อทำงานอื่น ใช้ทรัพยากรของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง การแสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ และประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตงบประมาณอาหารกลางวันนักเรียน การทุจริตโครงการนมโรงเรียนที่จัดซื้อนมไม่ได้มาตรฐาน การทุจริตสนามเด็กเล่นที่ใช้งบประมาณจัดซื้อแพงกว่าท้องตลาด การทุจริตทุนการศึกษากองทุนเสมอภาคฯ เสียหายกว่า 88 ล้านบาท การทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษาปลอมขึ้นนักเรียนเพื่อโกงงบประมาณใช้ส่วนตัว เป็นต้น (นันทวัฒน์ แดงอรุณ, 2562, ออนไลน์)

จากรายงานการประชุมสามัญใหญ่ประจำปี 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า การบริหารงานด้านงบประมาณ ขาดการควบคุม ตรวจสอบการใช้ และโรงเรียนมีการนำงบประมาณมาใช้ยังไม่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมโรงเรียน จึงทำให้การบริหารงานด้านงบประมาณภายในโรงเรียนไม่เป็นไปตามแผนการใช้โดยมีฝ่ายตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อย มีหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินงาน (Operational) ด้านการบริหารจัดการ (Management) ด้านการเงินบัญชี (Financial) ด้านการปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและมติคณะรัฐมนตรี (Compliance) ตลอดจนการสอบทานระบบการควบคุมภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ดังนั้นการบริหารงบประมาณจึงควรอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านงบประมาณเป็นอย่างดีที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำรูปแบบการบริหารงานไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายเป็นไปอย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 2560, หน้า 44)

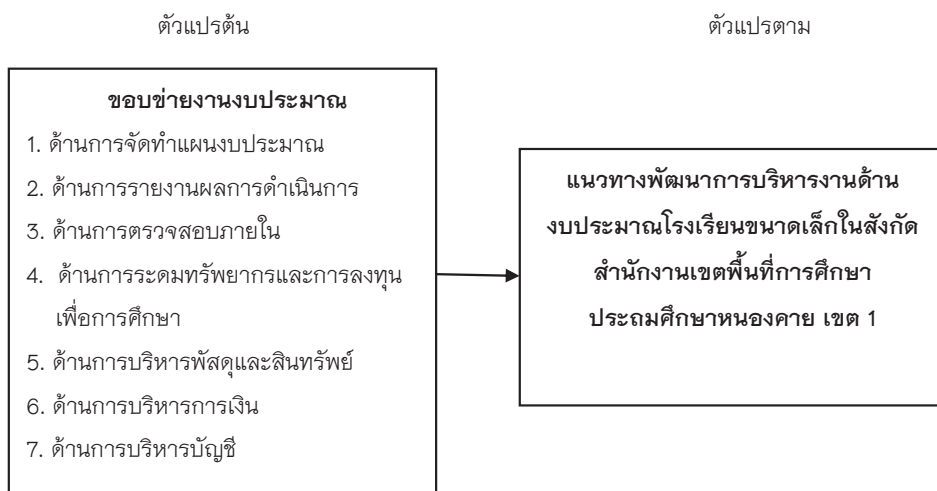
จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้บริหารงานด้านงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามขอบข่ายงานที่กำหนดในกฎกระทรวงงาน 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ 2556, หน้า 59) ดังนี้ 1) ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ 2) ด้านการรายงานผลการดำเนินการ 3) ด้านการตรวจสอบภายใน 4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 6) ด้านการบริหารการเงิน และ 7) ด้านการบริหารบัญชี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 2) เพื่อศึกษาปัญหาด้านการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีรายละเอียดการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 682 คน จาก 98 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 196 คน โดยวิธีสุ่มแบบง่ายเลือกเฉพาะเจาะจงครูที่ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณตามคำสั่งแต่งตั้งของโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน จาก 98 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัย และแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณ ซึ่งมีจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเป็นสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานด้านงบประมาณ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ 2) ด้านการรายงานผลการดำเนินการ 3) ด้านการตรวจสอบภายใน 4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 6) ด้านการบริหารการเงิน และ 7) ด้านการบริหารบัญชี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษา ไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค กับครูผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 196 ฉบับ และติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามกลับคืน 189 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.42 ผู้วิจัยนำไปดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายโดยการเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 42-43) และตอนที่ 3 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้รับการตอบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในภาพรวม

ด้าน	การบริหารด้านงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ	4.35	0.61	มาก
2	ด้านการรายงานผลการดำเนินการ	4.36	0.60	มาก
3	ด้านการตรวจสอบภายใน	4.37	0.60	มาก
4	ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	4.27	0.68	มาก
5	ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์	4.44	0.59	มาก
6	ด้านการบริหารการเงิน	4.58	0.55	มากที่สุด
7	ด้านการบริหารบัญชี	4.53	0.61	มากที่สุด
โดยภาพรวม		4.42	0.54	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากจำนวน 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารการเงิน ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.55) รองลงมาคือ ด้านการบริหารบัญชี ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.61) และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= 0.59) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.68)

ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการ ไว้ครบแต่ในการปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้านตามที่กำหนด และการจัดทำแผนงบประมาณล่าช้าเนื่องจากต้องรอตันสังกัด

2. ด้านการรายงานผลการดำเนินการ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่

ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานด้านการเงินเต็มที่เนื่องจากเป็นครูผู้สอน รองลงมาคือ ขาดการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโรงเรียน

3. ด้านการตรวจภายใน เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในโรงเรียนขาดอิสระ รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในจึงไม่สามารถหาข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานได้ และปฏิทินการดำเนินงานไม่ชัดเจน ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา

4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ แผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาไม่ชัดเจน รองลงมาคือ ผู้บริหารขาดการวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรบุคคลหน่วยงานที่มีศักยภาพในการสนับสนุน ขาดการเชิญเกียรติให้กับบุคคล หรือหน่วยงานภายในและภายนอกที่สนับสนุนทุนการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนและครูขาดการศึกษากฎหมายระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

5. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์โรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดการสนับสนุนการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ และการจัดหาพัสดุกกลางที่ใช้ในงานส่วนรวมไม่เพียงพอส่งผลให้งานล่าช้า

6. ด้านการบริหารการเงิน เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผน รองลงมาคือ การรายงานผลการเบิกเงินไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลากำหนด และบุคลากรภายในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน

7. ด้านการบริหารบัญชี เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารประกอบบันทึกบัญชีไม่เรียบร้อยไม่เป็นระบบ และการจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบันไม่สามารถตรวจสอบได้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง รองลงมาคือ ผู้บริหารควรวางแผนจัดสรรแหล่งงบประมาณให้ครอบคลุมและมีความโปร่งใส และผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ

2. ด้านการรายงานผลการดำเนินการ เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรปฏิบัติในการดำเนินงานให้ชัดเจน และผู้บริหารควรให้มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบันโดยใช้หลัก PDCA

3. ด้านการตรวจสอบภายใน เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบภายในโรงเรียนควรตรวจสอบให้ครบทุกด้านและเป็นขั้นตอน และควรพัฒนาการตรวจสอบให้เป็นระบบ และส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติเข้ารับการอบรมให้มีความรู้สม่ำเสมอ

4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้หลักการมีส่วนร่วม เช่นกิจกรรมผ้าป่าเพื่อ รองลงมาคือ ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากท้องถิ่นพิเศษ โดยมีหลักฐานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และควรจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับและระดมทุนตามความเหมาะสม

5. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนี้ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรกำหนดและมอบหมายงานให้ชัดเจน และบุคลากรที่ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการพัสดุให้มากขึ้น

6. ด้านการบริหารการเงิน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพร้อมที่รับมือกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รองลงมาคือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและการวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนด้านการบริหารการเงินให้ชัดเจนและถูกต้องตามระเบียบ และขาดบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานด้านการบริหารงานการเงินที่มีความเสียสละ

7. ด้านการบริหารบัญชี เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรจัดอบรมให้ผู้บริหารและควรจัดอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่หน้าที่เกี่ยวกับงานด้านบัญชี รองลงมาคือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริหารบัญชีไม่ควรเปลี่ยน ควรบันทึกรายการต่าง ๆ ตามกระบวนการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

การบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. การบริหารงานด้านงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารการเงิน รองลงมาคือ ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงบประมาณเป็นงานที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารงานทุกฝ่ายในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานทั้งหมดสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้ปฏิบัติงานจึงให้ความสำคัญและดำเนินงานงบประมาณตามแผนที่กำหนดไว้และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่หน่วยงานราชการจะต้องปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันเพื่อความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตด้วย ซึ่งในสถานศึกษาขนาดเล็ก ครูผู้รับผิดชอบมักมีประสบการณ์มาก รวมทั้งมีจำนวนนักเรียนและงบประมาณจำกัด จึงสามารถดำเนินงานได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560, หน้า 340-342) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบและปัญหาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ทั้ง 7 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพร นาคสุวรรณ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564, หน้า167) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญาลักษณ์ สิงห์แก้ว (2559, หน้า 148-164) การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ด้านการวางแผนงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับมาก และด้านการบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณมีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อนุมัติการใช้จ่ายเงินไปตามขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด รองลงมาคือ ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินที่สอดคล้องกับแผนงบประมาณ โครงการหรือกิจกรรมของต้นสังกัดและงานที่ได้รับอย่างเหมาะสม โดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม และยังต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย สถานศึกษาทราบถึงเป้าหมายและผลผลิตของสถานศึกษา แผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม ที่จะดำเนินการกำหนดงบประมาณของแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม และผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158-161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก เรียงจากรดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการโรงเรียนอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตาม โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพร นาคสุวรรณและภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564, หน้า167) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ด้านงบประมาณ ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี รองลงมาคือ รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโครงการ และติดตามความก้าวหน้าและผลสำเร็จของโครงการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาได้มีการจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาสจัดทำแผนการตรวจสอบ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา ยศเมฆ (2560, หน้า 127-140) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการรายงานผลการดำเนินงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ จัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของผลผลิตและสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินผลผลิตเพื่อประเมินผลผลิตตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ประเมินแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ

ประจำปีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และจัดทำแผนการตรวจสอบติดตาม และป้องกันความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีความเสี่ยงสูงได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158-161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการรายงานผลการดำเนินการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโครงการ และติดตามความก้าวหน้าและผลสำเร็จของโครงการ

1.3 การบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ รายงานผลการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ และประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รายงานผลการตรวจสอบและประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กได้มีการจัดทำกระบวนการและเทคนิคการตรวจสอบภายใน ซึ่งจะเป็กระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ได้แก่ การวางแผนการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบ และการติดตามผลหลังการตรวจสอบสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158-161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการตรวจสอบภายใน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ รายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

1.4 การบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมาคือ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการศึกษา และดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วางแผน רכזรค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้ดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพและได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เป็นการช่วยส่งเสริมงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพและทำให้งิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างดีและมีแนวทางในการปฏิบัติการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาการจัดหารายได้และผลประโยชน์สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา ยศเมฆ (2560, หน้า 127-140) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ มีข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนที่ต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาตามเกณฑ์การรับทุน โดยผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากกรรมการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีกองทุนกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้บริการแก่นักเรียนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบ มีค่าเฉลี่ย

1.5 ระดับสภาพการบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ จัดทำเอกสารหลักฐานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุถูกต้องตามระเบียบ รองลงมาคือ จัดทำข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ จัดทำทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีการบวนการบริหารจัดการที่ดี มีความต้องการใช้พัสดุและสินทรัพย์ในปริมาณไม่มาก จึงทำให้สามารถสำรวจความต้องการ วางแผนจัดหา ได้เพียงพอ และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอนได้อย่างรวดเร็วและโปร่งใส มีการจัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีพัสดุที่เป็นปัจจุบัน และควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุตามระเบียบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158–161) ได้วิจัยเรื่องสภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างเป็นไปตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และจัดทำเอกสารหลักฐานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุถูกต้องตามระเบียบ

1.6 ระดับสภาพการบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการบริหารการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารการเงิน รองลงมาคือ การรับเงินการเก็บรักษาการจ่ายเงิน การโอนเงินการรับเงินไว้เบิก เหลือมปี คือเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีที่กระทรวงการคลังกำหนด และการจัดสรรงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การนำส่งเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดทำบัญชีของโรงเรียนตามเกณฑ์ที่รับฟังจ่าย มีการกำหนดความรับผิดชอบในการบันทึกบัญชีมอบหมายงานใหญ่บุคลากรอย่างชัดเจน มีขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายตามประเภทของเงินเพื่อควบคุมงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญลักษณ์ สิงห์แก้ว (2559, หน้า 148–164) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณโดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นต่อการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158–161) ได้วิจัยเรื่องสภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการบริหารการเงิน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และการนำส่งเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

1.7 ระดับสภาพการบริหารงานด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดทำหลักฐานทางการเงินที่มีความละเอียด ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการบริหารบัญชีให้กับบุคลากรโดยจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียน และบันทึกและสรุปบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน ครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดทำงานรายงานทางการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กได้ให้ความสำคัญในการบริหารบัญชี เนื่องจากต่องรายงาน หน่วยงานต้นสังกัด และให้ผู้บริหารได้ทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของหน่วยงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา ยศเมฆ (2560, หน้า 127-140) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการบริหารบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายข้อได้ตรวจสอบความถูกต้องของเงินสด เงินฝากธนาคารตามรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ได้จัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง(พึงรับพึงจ่าย) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรายงานประจำปีเพื่อรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นปีงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158-161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 ด้านการบริหารบัญชีพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ และข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก เรียงจากระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารบัญชี จัดทำรายงานการเงินและบัญชีเป็นประจำ และบันทึกและสรุปบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน ครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ

2. ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 สามารถอภิปรายผลดังนี้

2.1 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ โรงเรียน มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ ไว้ครบทุกด้านแต่ในการปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้านตามที่กำหนด และการจัดทำแผนงบประมาณล่าช้าเนื่องจากต้องรอต้นสังกัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนให้ความสำคัญกับการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ไม่เต็มที่และจัดลำดับความสำคัญของการใช้เงินไม่ชัดเจน บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของซูบรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 230-233) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี พบว่า มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ แต่ในการปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้าน

2.2 ด้านการรายงานผลการดำเนินการ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานด้านการเงินเต็มที่เนื่องจากเป็นครูผู้สอน และขาดการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดแคลนบุคลากรที่จะทำปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการเงิน และเครื่องมือที่สร้างเพื่อประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ไม่มีความชัดเจน คลุมเครือ เกิดความไม่แน่นอนส่งผลให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศติดตามไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559, หน้า 50-62) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ด้านการรายงานการเงินและผลการดำเนินการ ปัญหาคือ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากไม่สามารถดำเนินการรายงานการเงินได้ทันเวลา เนื่องจากเป็นครูผู้สอน เปรียบจำนวน ครูที่ปรึกษา ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานด้านการเงินได้เต็มที่

2.3 ด้านการตรวจภายใน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในโรงเรียนขาดอิสระ รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

การตรวจสอบภายในจึงไม่สามารถหาข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานได้ และปฏิทินการดำเนินงานไม่ชัดเจน ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กจะต้องใช้ความระมัดระวังรอบคอบต่อการบริหารการเงินและงบประมาณ ให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการ การศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยมีเงื่อนไขว่าการบริหารงบประมาณจะต้องเป็นไปตาม หลักการของการบริหารฐานโรงเรียน คือ มอบอำนาจ ไว้ว่างใจ ให้อิสระแต่ต้องมีการตรวจสอบ สอดคล้อง กับผลการวิจัยของซูบริ ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 230-233) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ท พบว่า เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการตรวจสอบภายในสถานศึกษาไม่มีอิสระเท่าที่ควร

2.4 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ไม่มีแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารขาดการวิเคราะห์แหล่ง ทรัพยากรบุคคลหน่วยงานที่มีศักยภาพในการสนับสนุน ขาดการเชิญเกียรติให้กับบุคคล หรือหน่วยงาน ภายในและภายนอกที่สนับสนุนทุนการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนและครูขาดการศึกษากฎหมายระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาไม่มีการจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และมักจะมองว่าทรัพยากรได้จาก การ จัดสรรงบประมาณ ไม่ตระหนักถึงความสำคัญ และการแสวงหาความร่วมมือของบุคคล หน่วยงาน องค์กร ท้องถิ่น ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของอาชีวะหิ วานี (2557, หน้า 72-81) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา พบว่า ปัญหาหนักที่สุดคือ การจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา โดยกำหนดวิธีการแหล่งการสนับสนุน เป้าหมาย เวลาดำเนินการและผู้รับผิดชอบ รองลงมาคือ รองลงมา คือการเสนอแผนการระดมทุนและ ทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์โรงเรียนยังไม่เป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดการสนับสนุน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ และการจัดหาพัสดุล่างที่ใช้ในงานส่วนรวมไม่เพียงพอส่งผลให้งานล่าช้า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะระเบียบในการจัดหาพัสดุและสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดการจัดซื้อ จัด จ้างมีมากเกินไปทำให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ และบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ ในการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพงศ์ รัตน รังษี (2559, หน้า 50-62) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การ ดำเนินการบริหารสินทรัพย์การดำเนินการตามระบบสินทรัพย์ขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมี การเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ในการบริหารสินทรัพย์ เช่น การลงบัญชีพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ไม่เป็นปัจจุบัน

2.6 ด้านการบริหารการเงิน เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเบิกจ่ายเงินไม่ เป็นไปตามแผน รองลงมาคือ การรายงานผลการเบิกเงินไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลากำหนด และ บุคลากรภายในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดทำ

แผนการใช้เงิน และการใช้เงินไม่ได้มาจากการประชุมของบุคลากรในโรงเรียน และกรรมการสถานศึกษา เพื่อหาแนวทางในการจัดทำแผนการใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า และขาดการส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเงิน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐพงศ์ รัตนรังษี (2559, หน้า 50-62) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า บุคลากรไม่ยอมเขียนเอกสารเบิกจ่ายเนื่องจากเอกสารมีจำนวนมาก ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ตกเป็นภาระของเจ้าหน้าที่การเงินต้องดำเนินการให้

2.7 ด้านการบริหารบัญชี เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารประกอบการจ่ายเงินไม่เรียบร้อยไม่เป็นระบบ รองลงมาคือ การจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบันไม่สามารถตรวจสอบได้ และการจัดทำรายงานประจำเดือน และรายงานประจำปีเพื่อรายงานหน่วยงานต้นสังกัดไม่ทันกำหนดเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานด้านเอกสารทางการเงินเป็นงานที่ครูที่รับผิดชอบไม่มีครุภัณฑ์ ไม่มีวุฒิ และความเข้าใจในระบบบัญชีโดยตรง จึงจัดทำไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน อีกทั้งโรงเรียนขนาดเล็กขาดระบบสารสนเทศและเครื่องมือเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานบัญชีสอดคล้องกับผลการวิจัยของอาชีวะหิ วานี (2557, หน้า 72-81) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า ด้านการบริหารบัญชี ปัญหาที่พบว่า การทำบัญชีต่าง ๆ ไม่เป็นปัจจุบัน และขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนอย่างจริง รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดสรรโครงการให้ครอบคลุมแหล่งงบประมาณและมีความโปร่งใส และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงบประมาณและการเงินตามระเบียบ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวางแผนและกำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของชูศรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 230-233) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาด้านการวางแผนงบประมาณ คือ ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมในการวางแผน ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้ครูปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง และควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมและมีความโปร่งใสยุติธรรม

3.2 ด้านการรายงานผลการดำเนินการ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรมีปฏิทินในการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ และควรให้มีกระบวนการติดตามและประเมินผลที่เป็นปัจจุบันใช้หลัก PDCA ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินที่สอดคล้องกับแผนงบประมาณโครงการหรือกิจกรรมของต้นสังกัดและงบที่ได้รับอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158-161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า แนวทางยกระดับประสิทธิผลด้านการรายงานผลการดำเนินการดังนี้ รายงานผลดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามขั้นตอน PDCA จัดทำปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีรูปแบบที่ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์

งบประมาณที่ได้รับ ปัญหา อุปสรรค และผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ/ กิจกรรม

3.3 ด้านการตรวจสอบภายใน เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในโรงเรียนควรตรวจสอบให้ครบทุกด้านและเป็นขั้นตอน และควรพัฒนาการตรวจสอบให้เป็นระบบ และส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติเข้ารับการอบรมให้มีความรู้สม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงบประมาณเป็นงานที่ต้องดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ ที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมหรือได้รับการอบรมพิเศษให้เข้าใจ ประกอบกับความแม่นยำในกฎเกณฑ์และรายละเอียดขั้นตอนดำเนินการต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของซูบรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 230–233) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา คือ บุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในโรงเรียนควรตรวจสอบให้ครบทุกด้าน และพัฒนาการตรวจสอบให้เป็นระบบ และส่งเสริมครูผู้ปฏิบัติเข้ารับการอบรมให้มีความรู้อยู่เสมอ

3.4 ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ใช้หลักการมีส่วนร่วมใน เช่นกิจกรรมผ้าป่าเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากห้องเรียนพิเศษ โดยมีหลักฐานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และควรจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับและระดมทุนตามความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของรักษณาสี สุริหาร (2563, หน้า 158–161) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า แนวทางการยกระดับด้านด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา คือใช้หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมผ้าป่าเพื่อการศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา คิษย์เก่า นักเรียน คณะครู คณะผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สร้างความเชื่อมั่น จูงใจ ด้วยการร่วมคิดร่วมสร้างพัฒนาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชน และผู้รับบริการ มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากโครงการคืนสู่เหย้าและห้องเรียนพิเศษเพื่อจัดหาสื่อ เทคโนโลยี ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ และระดมทุนตามความเหมาะสม

3.5 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ เรื่องลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนี้ให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรกำหนดและมอบหมายงานให้ชัดเจน และบุคลากรที่ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการพัสดุให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยพัสดุ และสินทรัพย์เป็นปัจจัยนำเข้าของระบบที่ต้องมีจำนวนเพียงพอและคุณภาพดี มีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้ผลผลิตคือนักเรียนมีคุณภาพ ประกอบกับสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดให้ปฏิบัติ ถ้าไม่ปฏิบัติตามอาจทำให้ผู้ที่ได้รับ มอบหมายได้รับโทษตามระเบียบสำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพงศ์ รัตนงษ์ (2559, หน้า 50–62) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหาร

งบประมาณ คือ ควรสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการทำงานด้านนี้เป็นพิเศษ เจ้าหน้าที่พัสดุ และควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมให้มากขึ้น

3.6 ด้านการบริหารการเงิน เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ควรส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินให้มีความรู้ ความเข้าใจ และพร้อมที่รับมือกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลารองลงมาคือ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและการวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนด้านการบริหารการเงินให้ชัดเจนและถูกต้องตามระเบียบ และขาดบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานด้านการบริหารการเงินที่มีความเสียสละ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนที่มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลทางการเงินที่สัมพันธ์กับข้อมูลจริงนอกจากนี้ยังได้รับการตรวจสอบและประเมินโดยหน่วยตรวจสอบภายในจากต้นสังกัดเพื่อป้องกันความเสี่ยงอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของซูบรี ม่วงกุ่ม (2558, หน้า 230-233) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ท พบว่า ข้อเสนอที่มีความถี่มากที่สุด คือ ควรส่งเสริมให้มีความรู้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ส่งเสริม อบรม ให้ความรู้ และให้ความสำคัญในการสนับสนุนการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของสถานศึกษาด้านการเงิน

3.7 ด้านการบริหารบัญชี เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ได้แก่ ควรจัดอบรมให้ผู้บริหารและควรจัดอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่หน้าที่เกี่ยวกับงานด้านบัญชี รองลงมาคือบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริหารบัญชีไม่ควรเปลี่ยน ควรบันทึกรายการต่าง ๆ ตามกระบวนการบัญชีให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่างานด้านบัญชีเป็นงานที่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีความถนัด ไม่มีวุฒิและความเข้าใจในระบบโดยตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอาชีวะหะ วานิ (2557, หน้า 72-81) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนางานด้านงบประมาณ คือ ควรจัดอบรมให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อให้แนวทางการการทำงานด้านบัญชี ควรจัดให้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชีโดยรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรง บุคลากรที่จัดทำบัญชีไม่ควรเปลี่ยนบ่อย เพราะทำให้งานไม่ต่อเนื่อง และให้มีการจัดทำบัญชีต่าง ๆ เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้บุคลากรทั้งหมดมีส่วนร่วมประชุม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT analysis) ให้ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายสู่ความสำเร็จของโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1.2 ผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ควรมีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อง่ายในการตรวจสอบ ติดตาม ให้ทันกำหนดเวลาการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม/โครงการ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรายงานผลการนิเทศติดตามเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของงาน

ตรวจสอบภายใน โดยมีการดำเนินงานเป็นทีมนำเสนอและเผยแพร่รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 ผู้บริหารควรวางแผน งบประมาณ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนา สถานศึกษา โดยการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ประชาชน และองค์กรภายนอกในการระดมทุนทางสังคม

1.5 ผู้บริหารควรจัดระบบการจัดทำทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน โดยมีการ ตรวจสอบการจัดซื้อ-จัดจ้างเป็นรายไตรมาส จัดสรรบุคลากรที่มีความรู้โดยตรงเข้ามาให้สถานศึกษาการจัดทำทะเบียนควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุให้เป็นปัจจุบันและควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาพัสดุใน สถานศึกษาอย่างเพียงพอ

1.6 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำส่งเงิน เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีที่ กระทรวงการคลังกำหนด โดยจัดอบรมแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้โดยตรงเข้ามาให้สถานศึกษาการบริหารการเงินควรให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและ ควรมอบอำนาจในการบริหารการเงินแก่สถานศึกษาอย่างเต็มที่

1.7 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานทางการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาให้ทันกำหนดเวลาโดยผู้บริหารควรกระตุ้นให้มีการจัดทำบัญชีต่าง ๆ เป็นปัจจุบันและ ตรวจสอบการบริหารงบประมาณของโรงเรียน

1.8 โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ ไว้ครบทุกด้านแต่ในการปฏิบัติไม่ สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกด้านตามที่กำหนด ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ นโยบาย แผนงาน/โครงการให้บุคลากรในโรงเรียน โดยใช้วิธี Modified Delphi เริ่มจากให้หัวหน้างานแจ้งหรือ ทบทวนสาเหตุ ผลการวิเคราะห์ และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทุกคนทราบ

1.9 ปัญหาไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานด้านการเงินเต็มที่เนื่องจากเป็นครูผู้สอน ผู้บริหารควร ลดเวลาสอนให้กับครูที่ปฏิบัติงานด้านการเงินเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการเงินเต็มที่และลดความผิดพลาด ในการทำงานด้วย

1.10 ครูผู้สอน ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบภายในโรงเรียนขาดอิสระผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบภายในโรงเรียนโดยการแต่งตั้งบุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร งบประมาณให้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบภายในโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้มีความอิสระ เที่ยงธรรม และลด การขัดแย้งภายในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน ขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา ยศเมฆ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงบประมาณทางการศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา* สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์. ค.ม.
- สุราษฎร์ธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชูบุรี ม่วงกุ่ม. (2558). *การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
- สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ณัฐพงศ์ รัตนรังษี. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานโรงเรียนวัดศรีเมืองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพร นาคสุวรรณและภาวดีดา ธาธาศรีสุทธิ. (2564). *การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัญญาลักษณ์ สิงห์แก้ว. (2559) *การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร*. ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันทวีดี แดงอรุณ. (2562). *โรงเรียน' จุดแก๊ง หรือ จุดเริ่มโกง*.ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2563.แหล่งที่มา:<https://news.thaipbs.or.th/content/270872>.
- รักษณาลี สุริหาร. (2563). *สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22*. สารนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีระพงษ์ ก้านกิ่ง. (2560). *สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- อาชีวะห์ วานี. (2557). *ปัญหาบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. สารนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

การพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์ครีมสังครามครีมว่านหางจระเข้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
“ศรีสังครามเอิร์บ” ตำบลศรีสังคราม อำเภอศรีสังคราม จังหวัดนครพนม
DEVELOPMENT OF RECIPES FOR ALOE VERA CREAM PRODUCTS OF
COMMUNITY ENTERPRISES AS "SI SONGKHAM HERB" IN NAKHON
PHANOM PROVINCE

อุดรดิษฐ์ ดอนจันทร์โคตร¹, และธงชัย อามาทยบัณฑิต²

UDONIT DONCHANKOT, AND THONGCHAI AMATYABUNDIT

Received: January 23, 2023

Revised: May 13, 2023

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การพัฒนาครีมสมานแผลทางเลือกได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมายาวนานเนื่องจากสมุนไพรที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ลดกลไกการอักเสบของแผลและส่งเสริมให้แผลสร้างเนื้อเยื่อใหม่ได้รวดเร็วขึ้น ว่านหางจระเข้ บัวบก และเลี่ยนผี เป็นพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครีมทาแผลจากว่านหางจระเข้ บัวบกและเลี่ยนผี โดยใช้วาสลีนเป็นตัวประสาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยพัฒนาเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนวิจัย ดังนี้ 1) การทบทวนสูตรโดยทบทวนจากภูมิปัญญาหมอสมุนไพรพื้นบ้าน จำนวน 3 คน 2) การออกสูตรและจัดการความรู้ขั้นตอนและวิธีการผลิตและออกแบบบรรจุภัณฑ์ 3) การทดลองใช้กับอาสาสมัคร 4) การประเมินผลคุณภาพของสรรพคุณและความพึงพอใจของอาสาสมัคร ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยใช้แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวทางการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ผลการวิจัยพบว่าได้ครีมว่านหางจระเข้ที่มีส่วนผสมของสารสกัดบัวบกและเลี่ยนผีที่มีเนื้อเดียวกันไม่เหม็นหืน และมีสรรพคุณต่อการหายของแผลกดทับในอาสาสมัครก่อน 14 วัน อาสาสมัครมีความพึงพอใจทุกด้าน และสามารถนำไปต่อยอดในทางธุรกิจได้

คำสำคัญ: ครีมว่านหางจระเข้, ครีมทาแผล

¹ผู้ประกอบการร้านขุนดอน U.D.D. 333 หมู่ 12 ต.ไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร/

Khun Don Shop Operator U.D.D. 333 Moo 12, Rai Subdistrict, Phanna Nikhom District, Sakon Nakhon Province

²ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัย / หัวหน้ากลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปและพื้นฐานวิชาชีพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม/ Assistant

Dean for Research / Head of General Education and Professional Studies Boromrajonani College of Nursing Nakhon Phanom

อีเมล: udondit999@gmail.com

ABSTRACT

The development of alternative wound healing creams has been popular for a long time due to herbs that have antioxidant activity. Reduce the inflammatory mechanism of the wound and encourage the wound to regenerate tissue faster. Aloe vera, gotu kola, and Sian Phi are local medicinal plants with such properties. The researcher developed a wound cream from Aloe vera. Gotu Kola and Splinter Phi use Vaseline as a binder. This research is an active development research. The research procedures were as follows: 1) formula review by reviewing from the wisdom of 3 local herbal healers 2) formulation and knowledge management, production process and method, and packaging design 3) experiment with volunteers 4) research Evaluate the quality of qualifications and satisfaction of the volunteers. Conduct research during January–April 2022. Research tools The researcher used in–depth interviews. Group Discussion Guidelines and product quality evaluation form The results showed that Get an aloe vera cream containing gotu kola extract and splinter with the same texture, not rancid. And properties on the healing of pressure sores in volunteers before 14 days. The volunteers were satisfied in all aspects. And can be used to extend the business.

Keywords: Aloe vera gel, Wound cream

บทนำ

ปัจจุบันมีคนไทยที่เป็นโรคเบาหวานประมาณ 5 แสนคน มีคนเป็นแผลเบาหวาน 10 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 5 หมื่นคน มีผู้ป่วยที่รักษาหายประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ เหลืออีก 90 เปอร์เซ็นต์รักษาไม่หาย ต้องรักษาต่อไป ในรายที่อันตรายที่จะทำให้เกิดแผลมีการติดเชื้อ หมอก็ต้องตัดอวัยวะเช่น นิ้ว ขา เท้า มือ เพื่อรักษาชีวิต กลุ่มที่ต้องตัดอวัยวะทั้งปีประมาณ 2 หมื่นรายต่อปี และรัฐบาลต้อง จ่ายเบี้ยคนพิการให้เป็นรายเดือนๆละ 600 บาท ไปตลอดชีวิต บางคนเป็นผู้นำครอบครัว ก็เสียโอกาสเป็นอุปสรรคในการทำงาน และเป็นภาระของครอบครัวต่อไป เมื่อแผลเบาหวานไม่มียารักษาโดยตรงจึงเป็นภาระของครอบครัว เป็นผลกระทบต่อประเทศ ในระยะเวลายาวนาน จากการวิจัย ในระยะเวลา 30 วัน โดยใช้สมุนไพรไทยทั้งรับประทานและทา ผลปรากฏว่าประสบผลสำเร็จ 95 เปอร์เซ็นต์ อีก 5 เปอร์เซ็นต์ คือ แผลยังเกิดผิวหนัง ทดแทนยังไม่เต็มที่ ปัญหาแผลเบาหวานไม่ใช่มีแต่ในประเทศไทย เป็นปัญหาทั่วโลก ผู้ป่วยแผลเบาหวานในโลกมีประมาณ 50 ล้านคน ถ้านำสมุนไพรไทยส่งไปขายทั่วโลกจะมีรายได้เข้าประเทศเดือนละหลายแสนล้านบาท สมุนไพรไทยรักษาแผลเบาหวาน คือทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น เกษตรกรจะปลูกสมุนไพรเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

การใช้สมุนไพรเพื่อพัฒนาเป็นตำหรับครีมสมุนไพรและเป็นผลิตภัณฑ์ทางเลือกในการใช้เพื่อบำบัดและส่งเสริมการหายของแผลได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมายาวนาน สมุนไพรที่มีฤทธิ์ในการต้านอนุมูลอิสระ (Antioxidant) จะลดกลไกการอักเสบของแผลและส่งเสริมให้แผลสร้างเนื้อเยื่อใหม่ได้รวดเร็วขึ้น ว่านหางจระเข้ (Bababadsensis Mill or Aloe vera) เป็นพืชสมุนไพรชนิดหนึ่งที่มีถิ่นจากโบสถ์นิยมนำมาใช้เป็นยาสมุนไพรเนื่องจากมีสารเคมีหลายชนิด เช่น aloe-emodin, aloesin และ aloin (Sangkao, et al., 2017) ซึ่งมี

ผลทดลองทางคลินิกพบว่าสามารถรักษาแผลไฟไหม้ในหนูขาว กระต่าย และคน สามารถลดการอักเสบของโรคเหงือกในระยะแรกและระยะที่สองได้ดี (Tangitjareonkun & Supabphol, 2015) ดังนั้น ว่านหางจระเข้จึงมีผู้นิยมปลูกและนิยมนำมาพัฒนาขึ้นตำรับยาที่สามารถนำมาใช้ทางคลินิกเพื่อบำบัดรักษาแผลอักเสบจากรังสีบำบัด แผลไฟไหม้ และโรคกลาก ขณะเดียวกันยังสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบสำคัญในการผลิตเครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์เสริมความงาม เช่น ครีมบำรุงผิว สบู่ และเจลทาผิว (Mybest, 2562) นอกจากนี้ยังมีบัวบก (*Centella asiatica* (Linn.) Urban) ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรที่ให้สารในกลุ่มไตรเทอพินอยด์ ไกลโคไซด์ (Triterpenoid glycoside) หลายชนิด เช่น กรดเอเชียติก (Asiatic acid) สารเอเชียติกไซด์ (Asiaticoside) และกรดแมดิแคสซิก (Madecassic acid) หรือสารแมดิแคสซอล (Madecassol) ที่ให้ผลด้านการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน (Antioxidation) ซึ่งส่งผลในการลดความเสื่อมของเซลล์ อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายได้ และยังพบว่าสารไกลโคไซด์เหล่านี้ยังช่วยเร่งการสร้างสารคอลลาเจน (Collagen) ที่เป็นโครงสร้างของผิวหนัง จึงถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการกระตุ้นให้แผลสมานตัวได้เร็ว (จันทร์พร ทองเอกแก้ว, 2556) รวมทั้งเลี่ยนผี *Cleome viscosa* L. เป็นไม้ล้มลุกในวงศ์ Capparidaceae หรือ Cleomaceae องค์ประกอบทั้งราก ลำต้น ใบ ผลและเมล็ดอุดมไปด้วยสารกลุ่ม Flavonoid ซึ่งมีฤทธิ์ต้านอนุมูล เมื่อนำมาสกัดด้วยเมทานอล 70% จะทำให้สามารถดึงสารออกฤทธิ์ได้ดี (Gupta, et al., 2011) โดยสารออกฤทธิ์ lupeol ในเลี่ยนผีสามารถด้านการอักเสบ (Anti-inflammatory) (Singh et al., 2017) และช่วยสมานแผล (Devi et al., 2002) จากสรรพคุณทางเคมีดังกล่าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกสมุนไพรอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จึงสนใจที่จะนำหุ่นจากใบว่านหางจระเข้ น้ำสกัดจากบัวบกและเลี่ยนผีมาพัฒนาเป็นตำรับเจลทาผิว โดยใช้वासลินเป็นตัวประสาน ซึ่งนอกจากจะได้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม มีสรรพคุณและสามารถต่อยอดสู่การตลาดได้แล้ว ยังจะเป็นการส่งเสริมการปลูกและใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มในชุมชนซึ่งจะสนับสนุนให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสังคมให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์ศรีสงครามว่านหางจระเข้ โดยมีส่วนผสมของสมุนไพร 3 ชนิด ได้แก่ เจลว่านหางจระเข้ สารสกัดจากบัวบกและต้นเลี่ยนผี
2. เพื่อประเมินคุณภาพของครีมทาแผลศรีสงครามว่านหางจระเข้
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้ครีมต่อระยะเวลาการหายของแผลและความพึงพอใจของผู้ใช้

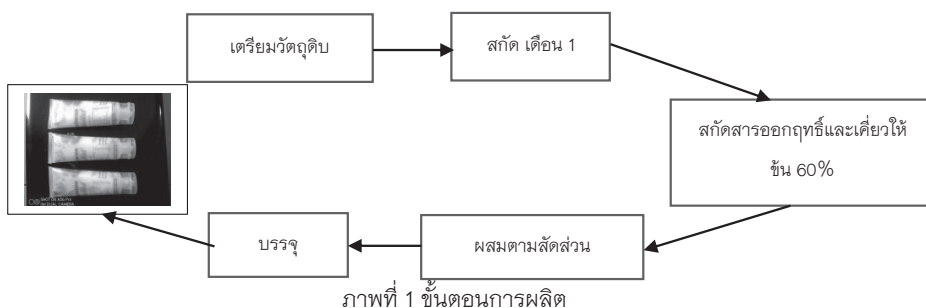
วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาที่ใช้รูปแบบการวิจัยพัฒนาเชิงปฏิบัติการ (Action research and development) โดยมีขั้นตอนวิจัยดังนี้ 1) การทบทวนสูตรโดยทบทวนจากภูมิปัญญาหมอสุมไพรพื้นบ้านจำนวน 3 คน 2) การออกสูตรและจัดการความรู้ขั้นตอนและวิธีการผลิตและออกแบบบรรจุภัณฑ์ 3) การทดลองใช้กับอาสาสมัคร ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ (1) ประกาศรับผู้ป่วยแผลเบาหวานให้มาทำการรักษาฟรีจำนวน 20 ราย ให้คนไข้มาที่ศรีสกลคลินิกการแพทย์แผนไทย พร้อมอธิบาย สาธิตการทำแผลโดยใช้ของจริงให้คนไข้และญาติได้เข้าใจ และทำแผลเป็นด้วยตัวเอง แล้วรับยากลับไปทำแผลเองที่บ้าน (2) ทำการถ่ายรูป ถ่ายคลิปวิดีโอก่อนการ

รักษา และระหว่างทำการรักษาเพื่อเปรียบเทียบดูความเปลี่ยนแปลงของแผล (3) ระยะเวลาที่ทำการวิจัย 30 วัน (4) ใช้สารสกัดสมุนไพรที่ทำเป็นเจลแล้วทาแผลวันละ 1 ครั้ง แล้วปิดแผลไว้ (5) ใช้สารสกัดสมุนไพรแบบแคปซูลให้รับประทานครั้งละ 2 แคปซูลวันละ 3 ครั้งก่อนอาหาร (6) ออกติดตามคนไข้แต่ละเคสทุก 7 วัน (4) การประเมินผลคุณภาพ สรรพคุณและความพึงพอใจของอาสาสมัคร ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม - เมษายน 2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก แนวทางการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านสัดส่วนสารประกอบ ลักษณะเนื้อครีม การละลายน้ำ ความหนืด กลิ่น สีและความเหม็นหืน เปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้ตอบแต่ละหมวดก่อนและหลังการใช้ การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการการวิจัยธรรมในการวิจัยโรงพยาบาลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยมีผลการวิจัย ดังนี้ ผลการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การทบทวนสูตรโดยทบทวนจากภูมิปัญญาหมอสุมไพรพื้นบ้านจำนวน 3 คน ดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่มระหว่างหมอฟันบ้านจำนวน 3 คน อายุ 65, 70 และ 75 ปี ร่วมกับแพทย์แผนไทยจากโรงพยาบาลศรีสงครามและทีมวิจัย รวม 9 คน ในประเด็นองค์ประกอบของครีม สรรพคุณและการเลือกพืชสมุนไพร วิธีการสกัดสารออกฤทธิ์และสัดส่วนผสม ผลการจัดการความรู้มี ส่วนประกอบโดยนำนักใช้สารสกัดจากใบบวบกร้อยละ 20 สารสกัดจากเจลวุ้นหางจระเข้ร้อยละ 20 สารสกัดจากใบเลี่ยนผี ร้อยละ 10 และวาสลีน ร้อยละ 50 และขั้นตอนการสกัดให้ใช้ Methyle alcohol 70% เป็นตัวทำละลายและหมักสารสกัดไว้ 1 เดือน จึงนำมาเคี่ยวด้วยไฟอ่อนเพื่อให้แอลกอฮอล์ระเหยจนหมดจะได้สารสกัดแต่ละชนิดแล้วจึงนำมาชั่งน้ำหนักตามสัดส่วนผสมแต่ละชนิด ส่วนขั้นตอนการเลือกสมุนไพรจะใช้กาบใบที่สมบูรณ์ของวุ้นหางจระเข้ที่มีอายุ 1 ปี ขึ้นไปทั้งไว้ 6 ชั่วโมง ให้ยางเหลืองออกหมด ปอกเปลือกและขูดเอาเฉพาะวุ้นใสและนำไปสกัดกับตัวทำละลายส่วนบวบใช้ใบบวบอายุ 6 เดือน และนำมาบดให้ละเอียดก่อนนำไปสกัด ส่วนเลี่ยนผีใช้ส่วนใบและลำต้นอายุ 6 เดือน นำมาบดละเอียดก่อนนำไปสกัด วิธีการสกัดจะใช้สมุนไพรบดแต่ละชนิดจำนวน 500 กรัม บรรจุลงในภาชนะโหลแก้ว เดิมเมทานอล 70% 500 กรัม น้ำต้มสุก 500 กรัม หมักไว้ 1 เดือน จากนั้นนำน้ำที่ได้จากการหมักสกัดมากรองด้วยผ้าขาวสะอาดและนำไปเคี่ยวให้ได้ข้นจนไม่มีเมธิลแอลกอฮอล์เจือปนอยู่และมีความหนืดร้อยละ 60 จึงจะใช้ได้และพร้อมนำเข้าสู่กระบวนการผลิตต่อไป ผลการวิจัยขั้นที่ 2 ขั้นตอนการผลิตและออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการผลิตรูปแบบภาชนะผสมและขั้นตอนการผลิต ดังนี้

รูปแบบบรรจุภัณฑ์ กลุ่มนักวิจัยได้ออกแบบบรรจุภัณฑ์แบบหลอดพลาสติกทึบสีขาวและมีฝาปิด-เปิด พร้อมพิมพ์เลขจุดแจ้ง อย. พร้อมส่วนประกอบ สรรพคุณ วิธีการใช้ ข้อควรระวัง สถานที่ผลิตและวันเดือนปีที่ผลิตและหมดอายุ ดังนี้

ขนาด 30 กรัม

ขนาด 50 กรัม

ขนาด 100 กรัม

ภาพที่ 2 รูปแบบและขนาดบรรจุภัณฑ์

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 3) การทดลองใช้กับอาสาสมัคร นักวิจัยได้นำครีมว่านหางจระเข้ศรีสงครามไปทดสอบความปลอดภัยกับกลุ่มสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจผู้ปลูกสมุนไพรศรีสงครามจำนวน 8 คน เกี่ยวกับการระคายเคือง อาการแพ้ หรือผื่นพบว่าไม่มีอาการผิดปกติใด ๆ จากนั้นจึงนำไปทดสอบหาผลกดทับในผู้ป่วยติดเตียงที่ยินยอมเป็นอาสาสมัครและเป็นแผลกดทับจำนวน 7 คน เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้ใช้จำนวน 9 คน ผลการวิจัยเป็นดังนี้

ภาพที่ 3 รูปการณ์ใช้ผลิตภัณฑ์ในอาสาสมัครครบ 14 วัน

ตาราง 1 เปรียบเทียบระยะเวลาการหายของแผลกดทับที่ไม่ลึกถึงชั้นกล้ามเนื้อและขนาดแผล ไม่เกิน 3 เซนติเมตรในอาสาสมัครผู้ป่วยติดเตียงในอำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม

(N=16)

กลุ่ม	จำนวนการหายของแผลตามระยะเวลา (คน)			
	7 วัน	15 วัน	21 วัน	มากกว่า 21 วัน
ใช้ครีมว่านหางจระเข้	3	4	0	0
ไม่ได้ใช้	0	2	2	5
รวม	3	6	2	5

ผลการทดลอง พบว่า กลุ่มอาสาสมัครที่ใช้ครีมมีระยะเวลาการหายของแผลภายใน 15 วันทั้งหมด ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาในการหายของแผลเกิน 21 วันขึ้นไป

นอกจากนี้ ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 4) การประเมินผลคุณภาพ สรรพคุณและความพึงพอใจของอาสาสมัคร ส่วนการประเมินคุณภาพและความพึงพอใจในการใช้ พบว่า อาสาสมัครทั้งหมดมีความพึงพอใจระดับดีมากต่ออุปลักษณะบรรจุภัณฑ์ ความเหนียวของเนื้อครีม ลักษณะเนื้อครีม การละลายน้ำ ความหนืด กลิ่น สีและความเหม็นหืน และสามารถนำไปผลิตและทำการตลาดได้

อภิปรายผล

การคัดเลือกวัตถุดิบทั้งว่านหางจระเข้ ใบบัวบกและเลี่ยนผี จะต้องเลือกต้นที่โตเต็มที่ซึ่งจะมีสารออกฤทธิ์ในปริมาณสูงและสามารถสกัดสารได้เข้มข้น และขั้นตอนการสกัดจะต้องใช้ระยะเวลาให้สารออกฤทธิ์ละลายไปกับสารสกัด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสกัดสารสำคัญจากพืชด้วยตัวทำละลาย เมื่อระยะเวลาผ่านไปมากพอสมควรตัวทำละลายจะซึมเข้าไปในพืช และสารสำคัญในพืชจะเริ่มละลายออกมา เกิดการแลกเปลี่ยนจนสารทั้ง 2 แทนที่กันอย่างสมบูรณ์ สารละลายข้างนอกเซลล์และในเซลล์มีความเข้มข้นเท่ากัน การสกัดสารจึงถือว่าสิ้นสุดลง (กิตติศักดิ์ แคล้วจันทร์สุข, 2562) ดังนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้ระยะเวลาสกัด 1 เดือนพบว่ามีความเพียงพอที่สามารถสกัดได้และเพียงพอต่อการใช้ผลิต ระยะเวลาในการผลิตใช้กระบวนการออกแบบสูตรตามการจัดการความรู้เดิมจากแพทย์พื้นบ้านและแพทย์แผนไทย ซึ่งกำหนดสูตรออกมาอย่างชัดเจน ในขั้นตอนการกวนจะต้องกวนส่วนผสมที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 30-50 นาที หรือจนกว่าจะได้รับความหนืดที่ร้อยละ 60 เนื้อครีมจึงจะเป็นเนื้อเดียวกัน และบรรจุภัณฑ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับการใช้ เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มอาสาสมัครพบว่ากลุ่มที่ใช้มีอัตราการหายของแผลในระยะ 2 สัปดาห์ทั้งหมด ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบส่วนใหญ่หายหลังจาก 14 วันเป็นส่วนใหญ่ บ่งชี้ว่าสารออกฤทธิ์ที่เป็นส่วนผสมทั้งจากว่านหางจระเข้ ใบบัวบกและเลี่ยนผี โดยมีวาสลีนเป็นตัวประสานและสร้างความตึงผิวและทำให้ครีมติดกับพื้นผิวของแผลได้ดี จึงทำให้การออกฤทธิ์นานขึ้นและเร่งการหายของแผลได้สอดคล้องกับผลการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบที่ได้ทบทวนมาก่อนหน้านี้ (จันทร์พร ทองเอกแก้ว, 2556 อ้างถึงใน Rosi et al., 2017) และอาสาสมัครมีความพึงพอใจต่อคุณภาพ ความหนืด กลิ่น รูปแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้ จากนั้นนักวิจัยได้นำไปจดแจ้งเพื่อขึ้นทะเบียนอาหารและยาจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและได้รับอนุญาตโดยมีเลขทะเบียนจดแจ้งอาหารและยาเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านการปนเปื้อนจุลินทรีย์เพิ่มเติม
2. ควรนำไปวางแผนการผลิตให้มีมาตรฐานการผลิตและรับรองการผลิต
3. ควรออกแบบการทดลองให้มีความน่าเชื่อถือเชิงประสิทธิผลด้วยขนาดตัวอย่างที่ใหญ่และมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นกว่านี้
4. ควรต่อยอดระบบการผลิตให้ครบวงจรตั้งแต่ระบบการผลิตสมุนไพร ระบบการผลิตและระบบการตลาดเพื่อเชื่อมโยงสู่ความยั่งยืนที่เป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ แคล้วจันทร์สุข. (2562). การสกัดแยกและพิสูจน์เอกลักษณ์ของสารสำคัญจากสมุนไพร.
[http://www.elfit.ssru.ac.th/kittisakja/pluginfile.php/98/block_htmVcontent/4-การสกัด_แยกและ
พิสูจน์_เอกลักษณ์ของสารสำคัญจากสมุนไพร-kithisakpdf](http://www.elfit.ssru.ac.th/kittisakja/pluginfile.php/98/block_htmVcontent/4-การสกัด_แยกและพิสูจน์_เอกลักษณ์ของสารสำคัญจากสมุนไพร-kithisakpdf)
- จันทร์พร ทองเอกแก้ว. (2556). บัวยก: สมุนไพรมากคุณประโยชน์. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 15(3), 70–75.
- Devi, B.P., Boominathan, R. & Mandal, S.C. (2002). Evaluation of anti-diarrheal activity of *Cleome viscosa* L. extract in rats. *Phytomedicine*, 9, 739–742.
- Gupta, P.C. Sharma, N. & Rao, C.V. (2011). Comparison of the antioxidant activity and total phenolic, flavonoid content of aerial part of *Cleome viscosa* L. *International Journal of Phytomedicine*, 3, 386–391.
- Mybest. (2562). 10 อันดับเจลว่านหางจระเข้. <https://my-best.in.th/12358/>
- Rasri, S., Tantisit, T., Rasiri, T. & Kaewtai, N. (2017). Use of herbal product for treatment of oral disease: A review. *Thai Dental Nurse Journal*, 28(2), 124–133.
- Sangkao, S., Khwanwong, N., Khonthong, N., Jaidee, N. & et al. (2017). Antioxidant activity, ascorbic acid content and the consumer satisfaction of aloe vera mixed honey soap phayathai herbs amphoe maung, Kampanghet. *The Golden Teak Sciences and Technology Journal*, 4(1), 117–124.
- Singh, H., Ali, S.S., Khan, N.A., Mishra, N. & Mishra, A.K. (2017). Wound healing potential of *Cleome viscosa* Linn. Seeds extract and isolation of active constituent. *South African Journal of Botany*, 112, 460–465.
- Tangitjareonkun, J. & Supabphol, R. (2015). Application of Aloe Vera on Wound healing: A review. *Journal of Medicine and Health Sciences*, 22(3), 53–67.

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอ
บ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF INSTITUTION ADMINISTRATORS
AFFILIATED IN THE DISTRICT NETWORK BAN DUNG UDON THANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สุวัชร เลี่ยมภูเขียว¹ และอมรทิพย์ เจริญผล²

SUWAPAT SIAMPHOOKIAW¹, AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: November 27, 2022

Revised: December 21, 2022

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัญหา และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ประชากรที่ศึกษา จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 95 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยพบผล ดังนี้ 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน คือ ผู้บริหารยุคเก่าขาดแนวความคิดสร้างสรรค์ ขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นต้น และ 3) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในแต่ละด้าน คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ควรมีความมุ่งมั่นในการทำงานทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ลดอุดมการณ์ของตนเอง และยอมรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน โดยเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน ให้ความเสมอภาคแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและสร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นทีม 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ควรกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อทำผลงานให้กับสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ 4) ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารควรนิเทศ ติดตาม สอบถามให้ความใส่ใจ ดูแล ให้คำปรึกษาผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน รวมถึงการวางตัวเป็นกลางในการทำงาน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารโรงเรียน

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

อีเมล: suwapatsiamphookiaw@gmail.com

ABSTRACT

This research study aimed to study the level of transformational leadership, problems, and ways to develop transformational leadership of school administrators in the Ban Dung district network according to teachers' opinions under Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Region 3. The population The study consisted of 7 schools with 95 students. The research tools were questionnaires and interviews. The IOC values were between 0.67–1.00, and the reliability was 0.91. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. And analyze the content. The researchers found the following results: 1) the level of transformational leadership of school administrators; The overall picture was high. 2) The problem with the highest frequency in each aspect was that the old executives needed more creativity. Lack of commitment to work, etc., and 3) Guidelines for developing transformational leadership of executives in each aspect, namely 1) Ideological influence Should be committed to work, make oneself a good role model. Reduce their ideology and accept the opinions of subordinates more. 2) Motivational aspect This Should create a good attitude towards co-workers. By being a good role model in self-dominance, people dominance, and job dominance, giving equality to subordinates, and motivating teamwork. 3) Intellectual stimulation. Should encourage associates to be creative in their work. And praise subordinates when doing work for the school, including promoting career advancement. 4) The aspect of individuality. Executives should supervise, follow up, inquire, pay attention, manage, and advise subordinates in their operations, including being neutral.

Keywords: Change leader, school administrators, change leadership

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาวะโรคระบาด รวมไปถึงการปกครองบริษัทจำนวนมากมีการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร ทั้งนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเดิมสู่วัฒนธรรมองค์กรใหม่ เริ่มมีผู้นำองค์กรเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่มากขึ้น จึงถูกวัฒนธรรมใหม่ลบล้าง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินต่อไปข้างหน้าได้ ผู้นำองค์กรจึงควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการรับมือสิ่งต่าง ๆ ที่จะเข้ามาเปลี่ยนแปลงองค์กรทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และวัฒนธรรมองค์กรให้องค์กรพร้อมดำเนินการต่อไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรที่ผู้นำต้องตระหนักถึงความสำคัญเป็นอย่างมาก และต้องสามารถปฏิบัติให้ได้ทั้งผู้นำองค์กรบุคลากรและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร และองค์กรจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ผู้นำจะมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่ตั้งไว้ (สุภาพร ภูสมทิ, 2559, หน้า 1-2) ซึ่งการบริหารจัดการจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่มีความคล่องตัว เพื่อตอบสนองต่อ

ความต้องการของสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่งนภา จันทรลี, 2562, หน้า 2) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารของตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นผู้นำในยุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ (ญณัฏ ขำสุวรรณ, 2560, หน้า 4)

ผู้บริหารยุคใหม่ต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่มีภาวะความเป็นผู้นำสูง จึงจะสามารถพาสถานศึกษาฝ่าวิกฤติที่เกิดขึ้นในขณะนี้ได้ (วิไล พินิจพงศ์ และคณะ, 2558, หน้า 185) ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารยุคใหม่ ที่มีใช้เพียงอยู่ในตำแหน่งหรือทำงานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จและองค์กรเกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ และคณะ, 2559, หน้า 141) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้เชิงทฤษฎี มีความสามารถ มีทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาให้มีความทันสมัยพร้อมปรับเปลี่ยนไปตามยุคใหม่ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, หน้า 2) ซึ่งกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว องค์กรจำเป็นต้องมีการปรับตัวและต้องอาศัยผู้บริหารที่มีคุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคต เพื่อนำพาองค์กรก้าวขึ้นสู่ความสำเร็จ และผู้นำต้องมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์และการสื่อสารวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ตามมีการคาดหวังในการทำงานได้สูงกว่าปกติ และทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน (สวัธน์ จุลสุวรรณ, 2562, หน้า 16)

สภาพปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสนใจและขาดความเอาใจใส่ ไม่มีการถ่ายทอดให้บุคลากรในสถานศึกษาของตนให้รับทราบถึงเป้าหมายและแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ยังไม่บรรลุเป้าหมาย การช่วยเหลือระบบดูแลนักเรียน ปรับไม่ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างครูและนักเรียนอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การร่วมมือบริหารจัดการศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีน้อย กระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ขาดสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยขาดงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3, 2564, หน้า 6)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนให้สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

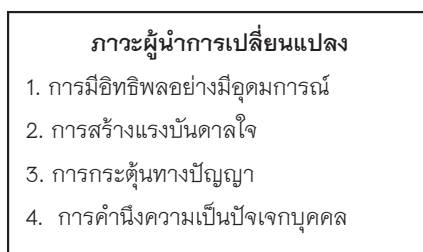
2. เพื่อศึกษาปัญหาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ (Bass and Avolio, 1994, P. 120) 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ ปัญหา และแนวทางพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา คือ ครูโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำแนกเป็น ข้าราชการครู จำนวน 67 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 9 คน พนักงานราชการ (ครู) จำนวน 2 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผู้ช่วยครู) จำนวน 8 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 95 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำแนกเป็น ข้าราชการครู จำนวน 67 คน ครูผู้ช่วย จำนวน 9 คน พนักงานราชการ (ครู) จำนวน 2 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผู้ช่วยครู) จำนวน 8 คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 95 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษา เอกสารงานวิจัย และแนวคิดที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสำรวจรายการ (Checklist) มีจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษา ไปทดลอง (try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กับครูโรงเรียนเครือข่ายอำเภอบ้านดุง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 95 ฉบับ และติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำไปดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 95 ฉบับ ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงตามความคิดของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (α) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	μ	α	ความหมาย
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.06	0.56	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.08	0.61	มาก
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.20	0.47	มาก
4. ด้านคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.97	0.48	มาก
โดยรวม	4.10	0.56	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$, $\alpha = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\mu = 4.20$, $\alpha = 0.47$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\mu = 4.08$, $\alpha = 0.61$) และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\mu = 4.06$, $\alpha = 0.56$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\mu = 3.97$, $\alpha = 0.48$)

ปัญหาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เรียงลำดับจากปัญหาที่มีค่าความถี่มากที่สุดไปหาน้อยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ปัญหาคือ ผู้บริหารยุคเก่าขาดแนวความคิดสร้างสรรค์จำนวน และผู้บริหารยึดมั่นอุดมการณ์ของตนเองมากเกินไป ตามลำดับ
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ปัญหาคือ ผู้บริหารรุ่นเก่าขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้บริหารขาดการยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อทำผลงานให้กับสถานศึกษา และผู้บริหารขาดการเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน ตามลำดับ
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ปัญหาคือ ผู้บริหารขาดการประชุมชี้แจงให้ผู้ร่วมงานทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษาประสบเผชิญอยู่ และผู้บริหารขาดส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ตามลำดับ

4. ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ปัญหาคือ ผู้บริหารมอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารขาดการวางแผนกลางทำให้ได้บังคับบัญชาขาดความเชื่อถือ ตามลำดับ

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เรียงลำดับจากค่าความถี่มากไปหาน้อยในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ แนวทางพัฒนา คือ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและกว้างไกล ไม่ล้าหลังทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำด้านการปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดี ตามลำดับ

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสร้างแรงบันดาลใจเชิงบวกมากกว่าการสร้างแรงบันดาลใจเชิงลบ เช่น การชมเชยเมื่อปฏิบัติหน้าที่ประสบผลสำเร็จ และผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้วิธีการสร้างความเป็นมิตร ตามลำดับ

3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา แนวทางพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพของครู เช่น การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน องค์การและภายนอกองค์กร และมีการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ตามลำดับ

4. ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแนะแนวทางให้บุคลากรแต่ละคนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาควรวางตัวเป็นกลางให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึก ภาคภูมิใจ ยอมรับ ศรัทธา ไว้วางใจอยากยึดถือเป็นแบบอย่าง มีความสามารถในการมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ร่วมงานให้มุ่งมั่น ทุ่มีเท ปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ได้ ซึ่งผู้บริหารอาจใช้ถ้อยคำให้กำลังใจกระตุ้นใ้มีน้ำใจจิตใจให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เกิดความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในการทำงาน ยอมเปลี่ยนแปลงจากการทำงานเพื่อตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม สอดคล้องกับผลการงานวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนันทา ทาญโก (2556, หน้า 111-119) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ระดับภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พันธ์กร พงงาม (2558, หน้า 78-79) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล” พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนรินทร์ เดชสะท้อน (2557, หน้า 90-92) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราพร สามัญ (2558, หน้า 69-73) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งนภา จันทรัส (2562, หน้า 88) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 4) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล

เมื่อพิจารณาทางด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปฏิบัติตนให้ผู้ร่วมงานไว้วางใจ เคารพศรัทธา และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ บริหารงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของหน่วยงาน และยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมประกอบพิจารณาการตัดสินใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีอุดมการณ์ในการทำงาน มีความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้อื่นในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานสอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเน้นย้ำให้ผู้ร่วมงานเกิดจิตสำนึกในการทุ่มเทต่อการปฏิบัติภารกิจร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารพูดและแสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นว่าความไว้วางใจซึ่งกันและกันสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้ และผู้ร่วมงานรู้สึกว่าการบริหารมีพลังอำนาจและมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านสร้างแรงบันดาลใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้กำลังใจผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาคและต่อเนื่อง รองลงมาคือ มีแผนการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้กับผู้ร่วมงานและสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของการดำเนินงานภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน อีกทั้งผู้บริหารประพฤติตนให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม แสดงความเชื่อมั่นให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะบรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผลเห็นความสำคัญของผู้ร่วมงาน โน้มน้าว

จุดใจบุคลากรในการปฏิบัติงาน และให้บุคคลตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของงานเกิดความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมุณทา หายุกโก (2556, หน้า 111-119) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และผู้บริหารสร้างเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานทุกระดับ และผู้บริหารมองการณ์ไกลถึงความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ที่ท้าทาย และผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงภาพอนาคตที่น่าสนใจอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้านสร้างแรงบันดาลใจภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความเชื่อมั่นในตัวผู้ร่วมงานว่าจะสามารถทำงานที่มอบหมายได้สำเร็จ และผู้บริหารทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนใจที่จะค้นคว้าวิธีการใหม่ ๆ ในการทำงานให้เกิดความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะให้ผู้ร่วมงานหาจุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนางาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการทำงานโดยใช้ข้อมูล และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศในที่ทำงานให้เอื้อต่อการคิดและแก้ปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงปัญหา และส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความสงสัยใคร่รู้มากขึ้น และพยายามหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมในการแก้ปัญหาเท่าที่เกิดขึ้น และบอกให้ผู้ร่วมงานรู้ว่ามีปัญหาที่โรงเรียนกำลังเผชิญอยู่คืออะไร บอกถึงจุดอ่อนที่ไม่สามารถพัฒนางานและพัฒนาโรงเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของแบบส (Boss, 1985) ที่ว่าการกระตุ้นการใช้ปัญญาเป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์หาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ความคิดในการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ไขปัญหา ใช้ความคิดในการวิเคราะห์การตีความและการประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมุณทา หายุกโก (2556, หน้า 111-119) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารสนับสนุนให้มีการคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา และผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาใช้เหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานในการแก้ปัญหา ร่วมกัน และผู้บริหารสามารถระบุปัญหาหรือตั้งสมมติฐานของปัญหาเพื่อแก้ปัญหาได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปลายเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการหาวิธีป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ร่วมงานทราบถึงปัญหาที่หน่วยงานกำลังประสบอยู่ และผู้บริหารใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของผู้ร่วมงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้ความสำคัญต่อความสามารถและศักยภาพของผู้ร่วมงาน รองลงมาคือ หาทางส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานประสบความสำเร็จอย่างสูงสุด และแสดงความชื่นชมในความสามารถของผู้ร่วมงานแต่ละบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คอยติดตาม สอบถามให้คำปรึกษาผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสนใจเอาใจใส่ผู้ตามให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ตาม อีกทั้งยังรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถทำให้ผู้ตามรับผิดชอบต่องานและเกิดภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ผู้ตามมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปลายเขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารให้ความสนใจผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในการทำงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีงานพัฒนาตนเอง และผู้บริหารให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ปัญหาคือผู้บริหารยุคเก่าขาดแนวความคิดสร้างสรรค์ และผู้บริหารยึดมั่นอุดมการณ์ของตนเองมากเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงผลงานตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีทำให้ครุมีกำลังใจในการทำงานและพร้อมจะทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจให้กับงานที่ผู้บริหารมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปลายเขต 1 พบว่าปัญหาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขาดวิสัยทัศน์ในการทำงาน และผู้บริหารเล็งเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

2.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ปัญหาคือ ผู้บริหารรุ่นเก่าขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้บริหารขาดการยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อทำผลงานให้กับสถานศึกษา และผู้บริหารขาดการเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารงานแสดงเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงานและกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมทำให้ผู้ร่วมงานนับถือ ผูกพัน เกิดความจงรักภักดีเพื่อให้งานสำเร็จทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกว่าคุณค่าของตนมีคุณค่าอยากปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความคาดหวังขององค์กร

สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจผู้บริหารสถานศึกษาให้ความเชื่อมั่นต่อผู้ร่วมงาน เพียงบางคน/ไม่กระจายงาน และควรให้ขวัญและกำลังใจให้กับครู

2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ปัญหาคือ ผู้บริหารขาดการประชุมชี้แจงให้ผู้ร่วมงานทราบถึงปัญหาที่สถานศึกษาประสบเผชิญอยู่ และผู้บริหารขาดส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสามารถนำมาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นแบบเป็นทีมเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน สนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่มีการประชุมวางแผนร่วมกันในการทำงาน ไม่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยการใช้อำนาจในการบริหาร

2.4 ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ปัญหาคือ ผู้บริหารมอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารขาดการวางแผนกลางทำให้ได้บังคับบัญชาขาดความเชื่อถือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งไม่ใช่เพียงการยอมรับความต้องการของผู้ตามเท่านั้นแต่ยังช่วยปลุกเร้า กระตุ้น สนับสนุนและยกระดับความต้องการเหล่านั้นให้สูงขึ้น ผู้บริหารยังต้องมีความพยายามที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพของผู้ตามให้ไปไกลกว่าเดิม เช่นการมอบหมายงานที่ทำทนายให้เพิ่มความรับผิดชอบที่มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556, หน้า 67-70) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจเด็ดขาด ในการสั่งการ/บริหารงาน/ตัดสินใจ และมักจะเร่งรัดให้ครูทำงานให้สำเร็จตามนโยบายในทุกเรื่อง

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ แนวทางพัฒนาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เรียงลำดับจากปัญหาที่มีความถี่มากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและกว้างไกล ไม่ล้าหลังทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้นำด้านการปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรเพื่อให้ปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมาย มีความชัดเจน รวมถึงประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรศักดิ์ สารสมศรี (2564, หน้า 3-9) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดมั่นในอุดมการณ์มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก มีความรู้คุณธรรม มีความเที่ยงธรรม มีความหนักแน่น ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและกว้างไกล ไม่ล้าหลัง ทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการถ่ายทอดอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ให้ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และ

สามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับในวิสัยทัศน์ของตนเองได้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติงาน สร้างความเป็นกันเอง เป็นผู้นำด้านความคิด และเป็นผู้นำด้านการปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสร้างแรงบันดาลใจเชิงบวกมากกว่าการสร้างแรงบันดาลใจเชิงลบ เช่น การชมเชยเมื่อปฏิบัติหน้าที่ประสบผลสำเร็จ และผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจในการทำงานโดยใช้วิธีการสร้างความเป็นมิตร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงการให้คำแนะนำเรื่องใหม่ ๆ และสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้ร่วมงานให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รวมถึงมีการให้กำลังใจแสดงความชื่นชมผู้ร่วมงานเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมักร (2564, หน้า 3-9) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างแรงบันดาลใจเชิงบวกมากกว่าการสร้างแรงบันดาลใจเชิงลบ เช่น การชมเชยเมื่อปฏิบัติหน้าที่ประสบผลสำเร็จ ไม่ตำหนิหรือต่อว่าให้เสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะการสื่อสารที่ดี เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานที่ดีในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมที่ให้โอกาสครูได้สะท้อนแนวคิด วิธีการปฏิบัติงาน และแนวทางการแก้ปัญหาของตนเอง โดยตัวผู้บริหารเองเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี

3.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา แนวทางพัฒนา คือ สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพของครู เช่น การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน องค์กรและภายนอกองค์กร และมีการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารขาดการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์งาน สังเคราะห์งานเป็นระบบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานตรงไปตรงมา สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมักร (2564, หน้า 3-9) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า แนวทางการพัฒนา ดังนี้ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีความเข้าใจในสภาพการเปลี่ยนแปลงในยุคการศึกษา 4.0 สามารถให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในเรื่องต่าง ๆ ได้ส่งเสริมให้มีการระดมสมองในองค์กร มีการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ต้องการให้ครูปฏิบัติเพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของงานนั้น ๆ และนำไปสู่การถ่ายทอดและส่งเสริมวิธีการในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพของครู เช่น การอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร

3.4 ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารขาดการแนะแนวทางให้บุคลากรแต่ละคนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาควรวางตัวเป็นกลางให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควรให้ความสำคัญทุกคนในองค์กรโดยใช้หลักความจริงใจ ความโปร่งใส และความมีเหตุผลในการอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรศักดิ์ สารสมักร (2564, หน้า 3-9) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 29 พบว่า แนวทางการพัฒนาคือผู้บริหารสถานศึกษาควรวางตัวเป็นกลางให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรแต่ละคนอย่างเท่าเทียมกัน มีเหตุมีผลไม่ฟังความข้างเดียว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพนัชร พงงาม (2558, หน้า 78-79) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา: กรณี ศึกษาโรงเรียนบ้านหม้อ “พัฒนาคุณ” ส่งเสริมให้บุคลากรแต่ละคนได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และหาแนวทางให้บุคลากรแต่ละคนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เช่น ให้เข้ารับการอบรมหรือการศึกษาดูงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองตลอดเวลา มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนและมุ่งมั่นในความคิดของตนเองและทำงานกว่าจะสำเร็จเพื่อให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุง ควรมีการบริหารงานให้เป็นไปตามวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA) โดยมีการวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดประชุม โดยมีผู้ร่วมงานได้เข้าร่วมทุกกิจกรรมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านดุงควรกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานคิดสร้างสรรค์ในการทำงานโดยการตกแต่งโรงเรียนให้มีสีสันสดใส มีห้องนั่งเล่นให้ครูได้ผ่อนคลายในยามที่เครียดหรือมีกิจกรรมสนุก ๆ ให้ครูร่วมกันทำ อาทิ ให้ครูช่วยกันตกแต่งโต๊ะทำงานตามเทศกาล โดยให้รางวัลกับผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่สุด

1.4 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ควรกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดสร้างสรรค์ในการทำงานโดยเปิดกว้างเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง และทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ โดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทันสมัยมาใช้ในปฏิบัติงาน

1.5 ผู้บริหาร ควรจัดหลักสูตรอบรม “ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม” ให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเข้ารับการอบรมเพื่อเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ และยอมรับความสามารถให้คำปรึกษาของผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารเข้าถึงบุคลากรในโรงเรียนได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 การศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี 3 ระหว่างสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐ

เอกสารอ้างอิง

- จิราพร สามัญ. (2558). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. วารสาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 1(1), 304–306.
- ญาณิ์ ขำสุวรรณ. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรีเขต 17. งานนิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา*
- ธัญวิทย์ ศรีจันทร์ และคณะ (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของกรรมการองค์กรนิสิตนักศึกษา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*.
- ธีระศักดิ์ สารสมศรี (2564). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5 “การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง”*.
- นารินทร์ เดชชะทัน. (2557). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาฬสินธุ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*.
- พนัชร พोगาม (2558). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านหม้อ “พัฒนานุกูล” วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- รุ่งนภา จันทลี. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- วิไล พินิจวงศ์ และคณะ. (2558). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา. (ออนไลน์). สืบค้นจาก* <http://artdesignqa.blogspot.com/2012/03/blog-post.html>. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564.
- วีรศักดิ์ ประจง (2557). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ยะลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เขต 3. 2564. *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2564. (อุดรธานี: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานฯ). อุดรธานี*.
- สุภาพร ภูสมที. (2559). *การศึกษบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2562). การบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม:
ด็กศิลาการพิมพ์.

สมუნทา ทายุกิ (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Bass, B. M and Avolio, B. J. (1985). *Transformational Leadership Development*.

Pola Alto, California: Consulting Psychologists.

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING HELMET WEARING BEHAVIOR OF STUDENTS OF

SAKON NAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

รัฐติมา เหมะธูลิน และศุภณัฐ ทองศิริ

RATSIMA HAMATHULIN AND SUPANUT THONGSIRI

Received: January 23, 2023

Revised: March 13, 2023

Accepted: May 16, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผู้วิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการของนักศึกษาจากการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระบับน้อย ด้านพุทธิพิสัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านจิตพิสัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับน้อย 2) พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ รายได้ และการสวมหมวกนิรภัยในขณะที่ขับรถจักรยานยนต์ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ ประสพการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่

คำสำคัญ: พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Students of the Department of Public Administration Faculty of Management Science Sakon Nakhon Rajabhat University

อีเมล: ratsima040944@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the helmet-wearing behavior and factors affecting the helmet-wearing behavior of students. The sample group consisted of 381 Sakon Nakhon Rajabhat University students. The research tools were a 5-level estimation questionnaire. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance. The researcher found that 1) students' behavior from wearing helmets of Sakon Nakhon Rajabhat University students in all 3 aspects was at a low level. The cognitive range was at the lowest level. Spirituality was at the lowest level. 2) The helmet-wearing behaviors of Sakon Nakhon Rajabhat University students differed according to gender, income, and helmet-wearing behaviors while riding motorcycles. Except for personal factors on the faculty side, Driving accident experience.

Keywords: Helmet wearing behavior

บทนำ

ในปัจจุบันประชาชนคนไทยจำนวนไม่น้อยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางเนื่องจากเป็นพาหนะที่มีราคาไม่สูงนักมีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และประหยัดน้ำมัน การใช้รถจักรยานยนต์จึงเป็นทางเลือกสำหรับการเดินทางในชีวิตประจำวันแต่อย่างไรก็ตามอุบัติเหตุจากการจราจรเป็นสาเหตุการเสียชีวิตการบาดเจ็บและความพิการสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของคนไทย และมีแนวโน้มทวีจำนวนความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปีกลุ่มที่เสียชีวิตมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 15 – 44 ปี กลุ่มอายุดังกล่าวเป็นวัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติมากที่สุด อุบัติเหตุจากการจราจรยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อด้านสาธารณสุขเท่านั้น ปัญหานี้ยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต สังคม และเศรษฐกิจ และยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน 20 เท่า รถจักรยานยนต์คือการเอาเนื้อไปหุ้มเหล็ก เมื่อประสบอุบัติเหตุร่างกายจึงกระทบพื้นถนนหรือสิ่งกีดขวางโดยตรงและรุนแรงพฤติกรรมที่ไม่สวม หมวกนิรภัย ถือว่าผิดกฎหมาย ข้อมูลสถิติการใช้สิทธิ์พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2561 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 84.24 เพศหญิงร้อยละ 15.76 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 74.65 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2561) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2562 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 77.75 เพศหญิงร้อยละ 22.25 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 85.35 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2562) ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ปี 2563 ของจังหวัดสกลนคร เป็นเพศชายร้อยละ 79.88 เพศหญิงร้อยละ 20.12 เป็นจักรยานยนต์ร้อยละ 80.25 จะเห็นได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากจักรยานยนต์มีมาก และเพศชายเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเพศหญิง (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุประจำจังหวัดสกลนคร, 2563) จากทบทวนวรรณกรรม พบว่าการสวมใส่หมวกนิรภัยช่วยป้องกันการสูญเสียชีวิตช่วยลดระดับความรุนแรงของการบาดเจ็บได้ และในขณะผู้ที่ไม่สวมหมวกนิรภัยมีโอกาสเสียชีวิตมากกว่าผู้ที่สวมหมวกนิรภัยถึง 3 เท่า และช่วยลดการบาดเจ็บทางสมองร้อยละ 67.0 ลดความรุนแรงการบาดเจ็บที่ศีรษะร้อยละ 27.2 ชับซี่เสี่ยงต่อการเสียชีวิตร้อยละ 92.8

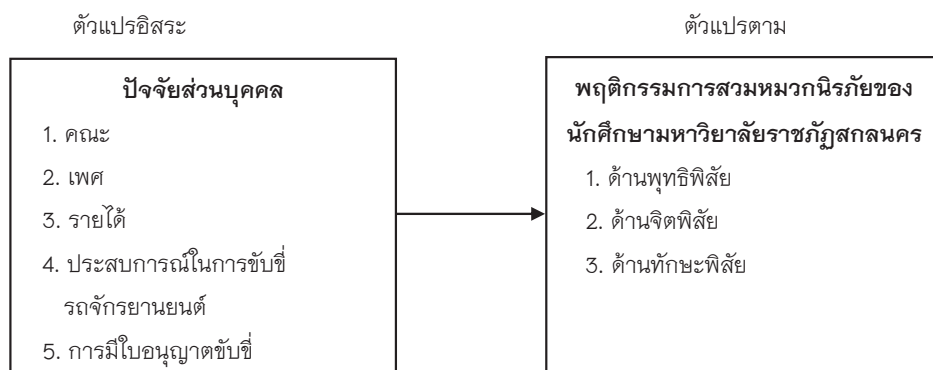
และผู้ช้ชอนท่ายเสียชีวิตร้อยละ 96.8 (สำนักงานกองทุน ส่นับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ 2561) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครซึ่งเป็นช่วงอายุที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจรรยาจรมากที่สุด เพราะจากสถิติช่วงอายุ 16-25 ปีเกิดอุบัติเหตุมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจและต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการประยุกต์รูปแบบเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการสวมหมวกนิรภัยและกฎจราจร และด้านแนวคิดด้านพฤติกรรมศาสตร์ของเบนจามินบลูม และคณะ (1956) มาประยุกต์ บูรณาการและกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการสำรวจเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อตอบคำถามของการวิจัย และกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัยได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษามีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ คณะ เพศ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ต่างกัน มีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยมีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 7,855 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการคำนวณของ ยามาเน่ และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ

2. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับด้านข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขีรถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขีรถจักรยานยนต์ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ นโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อแต่ละข้อมี 2 ตัวเลือก คือ ทราบ-ไม่ทราบ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจในการสวมหมวกนิรภัยกฎจราจรและมาตรการและการส่งเสริมในการสวมหมวกนิรภัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม และได้ส่งให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 2) ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม 3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการแจกแบบสอบถาม และ 4) ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม 2) ตรวจสอบความสมบูรณ์และลงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 3) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล 3.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ตามแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) 3.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ด้านการพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตอนที่ 3 ด้านความรู้ความเข้าใจในการสวมหมวกนิรภัยและกฎจราจรวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) 3.3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. คณะ		
– คณะครุศาสตร์	131	34.40
– คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	85	22.30
– คณะวิทยาการจัดการ	88	23.10
– คณะวิทยาศาสตร์	37	9.70
– คณะเทคโนโลยีการเกษตร	20	5.20
– คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	20	5.20
2. เพศ		48.80
– ชาย	186	
– หญิง	195	51.20
3. รายได้		
– ไม่เกิน 5,000 บาท	70	18.50
– 5,000 – 7,000 บาท	164	43.00
– 7,000 – 10,000 บาท	60	15.70
– 10,000 บาทขึ้นไป	87	22.80
4. ประสบการณ์ในการขับขี่		
– 1 – 3 ปี	99	26.00
– 4 – 6 ปี	143	37.50
– 7 – 10 ปี	105	27.60
– 10 ปีขึ้นไป	34	8.90
5. การมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์		
– มี	229	60.10
– ไม่มี	152	39.90
6. การสวมหมวกนิรภัยในการขับขี่และโดยสาร รถจักรยานยนต์		
– สวมเป็นประจำ	143	37.50
– สวมบางครั้ง	219	57.50
– ไม่สวม	19	5.00
7. นักศึกษามีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง		
– มี	265	69.60
– ไม่มี	116	30.40

8. ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์		
-ไม่เคย	90	23.60
-เคย 1 ครั้ง	166	43.60
-เคย 2 ครั้ง	110	28.90
-มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	15	3.90
รวม	381	100.0

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 381 คน พบว่า สังกัดคณะครุศาสตร์ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10 คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 คณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 คณะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 เป็นเพศหญิง จำนวน 195 คิดเป็นร้อยละ 51.20 และเป็นเพศชาย จำนวน 186 คิดเป็นร้อยละ 48.80 มีรายได้ประมาณ 5,000–7,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา มีรายได้ 10,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 และน้อยที่สุด มีรายได้ 7,000–10,00 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70 มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ 4–6 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 7–10 ปี มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และ 1–3 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 และน้อยที่สุด 10 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 มีใบใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 60.10 และไม่มีใบใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์จำนวน 152 คิดเป็นร้อยละ 39.90 มีการสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นบางครั้ง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 สวมหมวกนิรภัยเป็นประจำ จำนวน 143 คิดเป็นร้อยละ 37.50 และไม่สวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 69.60 ไม่มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 เคยประสบอุบัติเหตุ จากการขับขี่ 1 ครั้ง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 เคย 2 ครั้ง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ไม่เคย 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 และ มากกว่า 2 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านพุทธิพิสัย

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีความรู้มากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวกนิรภัย	1.92	.925	น้อยที่สุด
2	ท่านมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดกับการประชาสัมพันธ์ วินัย จรรยาที่ติดตั้งบริเวณประตูทางเข้า – ออก มหาวิทยาลัยฯ	2.02	1.057	น้อย
3	จากการอบรมและเห็นการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาท่านจะสามารถนำไปใช้ในการขับที่ตามท้องถนนได้มากน้อยเพียงใด	1.72	.820	น้อยที่สุด
4	การอบรมและการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาของมหาวิทยาลัยฯ ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใด	1.98	.913	น้อยที่สุด
	รวม	1.90	.584	น้อยที่สุด

ตาราง 2 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านพุทธิพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 2 ท่านมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดกับการประชาสัมพันธ์ วินัย จรรยาที่ติดตั้งบริเวณประตูทางเข้า – ออก มหาวิทยาลัยฯ ($\bar{x} = 2.02$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 การอบรมและการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาของมหาวิทยาลัยฯ ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 1.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านมีความรู้มากน้อยเพียงใดเกี่ยวกับประโยชน์ของหมวกนิรภัย ($\bar{x} = 1.92$) และข้อที่ 3 จากการอบรมและเห็นการประชาสัมพันธ์วินัยจรรยาท่านจะสามารถนำไปใช้ในการขับที่ตามท้องถนนได้มากน้อยเพียงใด ($\bar{x} = 1.72$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านด้านจิตพิสัย

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านคิดว่าการสวมหมวกนิรภัยคือความถูกต้องและพยายามที่จะปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง	1.71	.732	น้อยที่สุด
2	ท่านสามารถสวมหมวกนิรภัยได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีมาตรการของมหาวิทยาลัยฯ มาบังคับ	2.09	1.038	น้อย
3	ท่านพอใจที่มหาวิทยาลัยฯ จัดอบรมผู้กระทำความผิดไม่สวมหมวกนิรภัยและผู้กระทำความผิดที่จรรยาจำนวน 2 ชั่วโมง / ครั้ง / เดือน	1.96	.828	น้อยที่สุด
4	ท่านพอใจกับงานรักษาความปลอดภัยที่จัดตั้งด่านตรวจทางเข้า-ออกประตู และบริเวณจุดเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ	2.01	0.902	น้อย
	รวม	1.94	.730	น้อยที่สุด

ตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านจิตพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ท่านสามารถสวมหมวกนิรภัยได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมี มาตรการของมหาวิทยาลัยฯ มาบังคับ ($\bar{X} = 2.09$) รองลงมาคือ ข้อที่ 8 ท่านพอใจกับงานรักษาความปลอดภัยที่จัดตั้งด้านตรวจ ทางเข้า-ออกประตู และบริเวณจุดเสี่ยงของมหาวิทยาลัยฯ ($\bar{X} = 2.01$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 7 ท่านพอใจที่มหาวิทยาลัยฯ จัดอบรมผู้กระทำความผิดไม่สวม หมวกนิรภัยและผู้กระทำความผิดการขับขี่จราจร จำนวน 2 ชั่วโมง / ครั้ง เดือน ($\bar{X} = 1.96$) และข้อที่ 5 ท่านคิดว่าการสวมหมวกนิรภัยคือความถูกต้องและพยายามที่จะปฏิบัติตามกฎจราจรทุกครั้ง ($\bar{X} = 1.71$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านทักษะพิสัย

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านสามารถยอมรับมาตรการที่ว่าด้วยการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ได้มากน้อยเพียงใด	2.00	0.985	น้อย
2	จากมาตรการการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการใช้มาตรการนี้ต่อไป	2.15	1.070	น้อย
	รวม	2.07	.899	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ด้านทักษะพิสัยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 10 จากมาตรการการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการใช้มาตรการนี้ต่อไป ($\bar{X} = 2.15$) รองลงมาคือ ข้อที่ 9 ท่านสามารถยอมรับมาตรการที่ว่าด้วยการสวมใส่หมวกนิรภัย 100% ในมหาวิทยาลัยฯ ได้มากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.00$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

ข้อที่	พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย ของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$		t	Sig.
		ชาย (168)	หญิง (195)		
1	ด้านพุทธิพิสัย	2.00	1.81	3.308	.087
2	ด้านจิตพิสัย	2.11	1.78	4.503	.000
3	ด้านทักษะพิสัย	2.29	1.86	4.883	.042
	รวม	2.13	1.81	4.975	.000

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้ค่า (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน และพบว่ากลุ่มนักศึกษาชายมีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยมากกว่ากลุ่มเพศหญิง

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ รายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ และการมีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
คณะ	ระหว่างกลุ่ม	2.187	5	.437	1.041	.393
	ภายในกลุ่ม	157.596	375	.420		
	รวม	159.783	380			
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	66.745	3	22.248	90.153	.000
	ภายในกลุ่ม	93.038	377	.247		
	รวม	159.783	380			
การสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์	ระหว่างกลุ่ม	20.097	2	10.048	27.191	.000
	ภายในกลุ่ม	139.686	378	.370		
	รวม	159.783	380			
ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์	ระหว่างกลุ่ม	1.178	3	.393	.934	.424
	ภายในกลุ่ม	158.604	377	.421		
	รวม	159.783	380			

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะ รายได้ การสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ ประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะที่เรียน และประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่มีความแตกต่างกัน ดังตาราง 6

การอภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.20 รายได้ต่อเดือน 5,000–7,000 บาท มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ 4 –6 ปี จำนวน 143 คน มีการสวมหมวกนิรภัย

ในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 69.60 และเคยประสบอุบัติเหตุ จากการขับขี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.60

2. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทักษะพิสัย ($\bar{X}=2.07$) รองลงมาคือ ด้านด้านจิตพิสัย ($\bar{X}=1.94$) และด้านพุทธิพิสัย ($\bar{X}=1.90$) ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ เพศ โดยใช้ค่า (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ และประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุในการขับขี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นคณะที่เรียน และการสวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านคณะที่เรียนและประสบการณ์ประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยได้ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรม แนะนำหรือการณรงค์เกี่ยวกับกฎหมายจราจรและการสวมหมวกนิรภัยให้นักศึกษาทุกชั้นปีและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ และเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายจราจร โดยเฉพาะนักศึกษากลุ่มเพศหญิง

2. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์การให้ความรู้เกี่ยวกับการสวมหมวกนิรภัย เพื่อให้ทุกคนที่ได้รับข่าวสารได้ตระหนักถึงถึงประโยชน์ของการสวมหมวกนิรภัยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐปติ วิริยวัฒน์ และสุรชาติ สีนวรรณ. (2555). พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยในการป้องกัน อุบัติเหตุของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารวิจัย มสค. 5(2) กรกฎาคม – ธันวาคม 2555.*
- ดิศกุล ชลศาลาลินธุ์. (2558). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจในการสวมหมวกนิรภัยโดยทฤษฎี แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ.* วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรม ชนสง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- บรรจง พลไชย และอุทัยวรรณ สุกิมานิล. (2554). พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษา พยาบาล มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ, 5(2) พฤษภาคม – สิงหาคม. 2554.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา จันทร์ผ่อง. (2542). *สวัสดิศึกษา.* ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ประเสริฐ เก็มประโคน. (2539). *ความพร้อมของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ต่อการบังคับใช้กฎหมาย หมวกนิรภัย :* ศึกษาเฉพาะกรณีเขตการสาธารณสุขที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และ สาธารณสุข. Taro Yamane. (1970). *Statistic: an Introductory Analysis.* 2nd ed. New York : Harper & Row.

การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาอุดรธานี

ADMINISTRATION OF STUDENT AFFAIRS OF THE SCHOOL THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE UDON THANI

สุรสิทธิ์ ดอนสีดา¹ และอมรทิพย์ เจริญผล²
SURASIT DONSIDA¹ AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: November 15, 2022

Revised: January 8, 2022

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี 344 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมาคือ ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียนและด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี,

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

This research aimed to study the level of student affairs administration in educational institutions. Under the Office of Udon Thani Secondary Education Service Area, The sample consisted of 344 school administrators and advisors under the Udon Thani Secondary Educational Service Area Office using multi-stage random sampling. The research tools were a 5-point estimation scale questionnaire with a validity between 0.67 – 1.00 and a confidence value of 0.90. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher found Student Affairs Administration of Educational Institutions under Udon Thani Secondary Educational Service Area Office Overall; was at a high level. The aspect with the highest average value was student care and support system, followed by discipline, student behavior, morality, and ethics promotion. And the element with the lowest average value was student activities, respectively.

Keyword: Student affairs administration

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ และคุณธรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3, 2553, หน้า 8-9) โดยตามประกาศกฎกระทรวง ศึกษาธิการเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่บริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งงานกิจการนักเรียนเป็นภาระกิจหนึ่งของงานด้านการบริหารงานทั่วไป โดยเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคมการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งงานกิจการนักเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเนื่องจากการบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียน สังคม และประเทศชาติเพราะเป็นกิจกรรม ที่ช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้เก่ง ดี มีสุข ตรงตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและเติมเต็มศักยภาพในตัวผู้เรียนให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย

และจิตใจ เป็นไปตามคุณธรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องต่อไปนี้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง การเคารพกฎหมาย ความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อยู่ ร่วมผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กุลิณา รอดทอง, 2561, หน้า 26)

ดังนั้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดให้ม้งานกิจการนักเรียนขึ้นในโรงเรียน เพื่อ เป็นการส่งเสริมงานทุกงานและมุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนตามความเหมาะสมของวัยและความแตกต่างของบุคคลให้นักเรียนมีทักษะการดำเนินชีวิต และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียนสังคม และประเทศชาติ เพราะเป็นกิจกรรมช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตรงตาม เจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและเต็มเต็มศักยภาพในตัว ผู้เรียนให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถนำไปประยุกต์เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เหมาะสมตามวัย มีทักษะการดำเนินชีวิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ให้มีคุณภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข (อภิรักษ์ ภูผา ดาว, 2559, หน้า 13, และณัฐธรรมานนท์ ช้ามสามอ, 2564, หน้า 18) และงานกิจการนักเรียนยังมีความสำคัญต่อนักเรียนมาก เนื่องจากเกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่เด็กเรียนเข้าสู่ระบบของโรงเรียนจนสำเร็จ การศึกษา และการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนา ความสามารถเฉพาะตนตามศักยภาพ และแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนให้อยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้ง ยังมีประโยชน์กับโรงเรียนคือช่วยให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดี กุลิณา รอดทอง (2561, หน้า 21) ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการ ดำเนินชีวิต มีคุณภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพรวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ใน สังคมอย่างปกติสุข (อนัญญา เรืองวานิช และนันทิยา น้อยจันทร์, 2557, หน้า 105)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานกิจการ นักเรียนในสถานศึกษา ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มาโดยตลอดและทำการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพบริบท ปัญหาและความ ต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 63 แห่ง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม มีการกำหนดนโยบายจุดเน้นในการพัฒนาและการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยผ่านระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดนโยบายให้ นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค สร้างวินัย ให้โอกาสดูแลพฤติกรรม คัดครองนักเรียน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียน นอกจากนั้นการบริหารกิจการนักเรียนยังเป็นการเฝ้าระวังพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของ นักเรียนได้ด้วย ดังจะเห็นได้จากรายงานผลการดำเนินงานของงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนใน กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดในโรงเรียนเหล่านี้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในด้านหนีเรียน จำนวน 2,360 คน คิดเป็นร้อยละ 78.63 ทะเลาะวิวาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 3.07 ต้มสุรา จำนวน 343 คน

คิดเป็นร้อยละ 11.72 แต่งกายผิดระเบียบ จำนวน 1,247 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 มาโรงเรียนสาย จำนวน 543 คน คิดเป็นร้อยละ 18.55 (ศักดา จำปาหอม, 2564, หน้า 2-3)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงได้มีวิจัยการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ซึ่งจะเป็นสารสนเทศให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและเกิดผลดีต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 5-8) กุลสิริณัฐ วงศ์สุขจิต (2557, หน้า 65) จันจิรา แก้วหาญ (2557, หน้า 32) พิมพ์ภา หมิ่นบุญญ์ (2557, หน้า 20) มัลลิกา คูสีวิน (2558, หน้า 6-7) อาทิตยา เวชกรณ (2559, หน้า 25-26) กุลินา รอดทอง (2561, หน้า 37) และ (กัลยาณี รัตนบุตร (2564, หน้า 67) ได้นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดให้การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย ด้านงานกิจกรรมนักเรียน และด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ดังภาพที่ 1

การบริหารกิจการนักเรียน

1. ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน
3. ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย
4. ด้านงานกิจกรรมนักเรียน
5. ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำนวน 63 แห่ง ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา รวมทั้งสิ้น 2,478 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี, แผนปฏิบัติการประจำปี 2565 ข้อมูลจากเว็บไซต์ www.sesaud.go.th, เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี จำนวน 63 แห่ง มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา รวมทั้งสิ้น 344 คน กำหนดขนาดตัวอย่างใช้สูตร (Taro Yamane, 1967, pp. 886) ที่ระดับช่วงความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดงานการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ได้ค่าความเที่ยงตรง (IOC : Index of Item – Objective Congruence) เท่ากับ 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ซึ่งครอบคลุมขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) มีทั้งหมด 60 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านงานวินัยและความประพฤตินักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
3. ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย	จำนวน 12 ข้อ
4. ด้านงานกิจกรรมนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
5. ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	จำนวน 12 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชธานี (วิทยาเขตอุดรธานี) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้ผู้บริหารทางการศึกษา และครูที่ปรึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีและกำหนดวันรับคืน โดยผู้วิจัยได้ไปอธิบายพร้อมแจกแบบสอบถาม และเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. รวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน แบบสอบถามมีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

3. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาใน 5 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษา เลือกตอบตามที่ปฏิบัติตามลักษณะในข้อคำถาม โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์แบบสอบถามรายชื่อโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลตามแนวคิดของเบสท์และคานัน ต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับสภาพการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับบริหาร
1	ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.27	0.71	มาก
2	ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน	4.25	0.66	มาก
3	ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย	4.14	0.69	มาก
4	ด้านงานกิจกรรมนักเรียน	4.12	0.68	มาก
5	ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.23	0.66	มาก
รวม		4.20	0.68	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66) และ ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.68)

ตาราง 2 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านที่	ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบริหาร
1	มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.22	0.73	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.25	0.74	มาก
3	มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.26	0.69	มาก
4	มีการคัดกรองนักเรียนโดยปกครอง ครูที่ปรึกษา และนักเรียน ใช้แบบคัดกรอง SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire) ครบทุกคน	4.35	0.66	มาก
5	มีการนำข้อมูลนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มอย่างชัดเจน	4.19	0.69	มาก

ด้านที่	ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับบริหาร
6	มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.25	0.72	มาก
7	มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการประชุมผู้ปกครอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.14	0.64	มาก
8	มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ นักเรียนเป็นประจำ	4.30	0.87	มาก
9	มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	4.14	0.80	มาก
10	มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียนเป็นประจำ	4.25	0.68	มาก
11	มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และส่งต่อภายนอกสถานศึกษา	4.31	0.57	มาก
12	มีการสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ	4.34	0.64	มาก
รวม		4.27	0.71	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.71) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการคัดกรองนักเรียนโดยปกครองครูที่ปรึกษา และนักเรียน ใช้แบบคัดกรอง SDQ (Strengths and difficulties questionnaire) ครบทุกคน ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ มีการสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.64) และมีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายใน และส่งต่อภายนอก สถานศึกษา ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.57) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.80)

ตาราง 3 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน

ด้านที่	ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ บริหาร
1	มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงาน ระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน	4.12	0.77	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระเบียบวินัยและ ความประพฤตินักเรียน	4.17	0.71	มาก
3	มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานระเบียบ วินัยและความประพฤตินักเรียน	4.36	0.65	มาก
4	มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องระเบียบวินัย ให้นักเรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึง	4.16	0.72	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมพัฒนา ความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง	4.04	0.67	มาก
6	มีการจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อให้นักเรียนผู้ปกครองได้ ทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติตน	4.24	0.60	มาก
7	มีการกำหนดการหักคะแนนและการเพิ่มคะแนน พฤติกรรมของนักเรียน	4.33	0.66	มาก
8	มีการจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ที่มีความประพฤติที่ไม่พึงประสงค์ เช่น จิตอาสา	4.29	0.57	มาก
9	มีการจัดทำหลักฐานในการดำเนินงานระเบียบวินัย และความประพฤตินักเรียน	4.28	0.57	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมยกย่องและให้กำลังใจนักเรียน ผู้มีความประพฤติดีโดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร	4.51	0.61	มาก
11	มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายเพื่อส่งเสริม พัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน	4.12	0.69	มาก
12	มีการสรุปผลการดำเนินงานระเบียบวินัยและความ ประพฤติให้นักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ	4.39	0.66	มาก
รวม		4.27	0.71	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมยกย่องและให้กำลังใจนักเรียนผู้มีความประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.61)

รองลงมา คือ มีการสรุปผลการดำเนินงานระเบียบวินัย และความประพฤตินักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.66) และมีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.67)

ตาราง 4 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย

ด้านที่	ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ บริหาร
1	มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย	4.11	0.70	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย	4.10	0.73	มาก
3	มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย	4.22	0.66	มาก
4	มีการจัดทำคู่มือชี้แจงและเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในสถานศึกษา	4.07	0.71	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย	4.10	0.81	มาก
6	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยการเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียน	4.27	0.70	มาก
7	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งหัวหน้าห้องและกรรมการบริหารห้องเรียน	4.25	0.68	มาก
8	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การรณรงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง	4.11	0.72	มาก
9	คณะกรรมการสภานักเรียนมีการดำเนินการตามนโยบายที่หาเสียงไว้	4.14	0.68	มาก
10	มีการประชุมคณะกรรมการสภานักเรียนเป็นประจำทุกเดือน	4.14	0.65	มาก
11	มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมประชาธิปไตย	4.04	0.69	มาก
12	มีการสรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ	4.08	0.61	มาก
รวม		4.27	0.71	มาก

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.69$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.70$) รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งหัวหน้าห้องและกรรมการบริหารห้องเรียน ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.68$) และมีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.66$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.69$)

ตาราง 5 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

ด้านที่	ด้านงานกิจกรรมนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบริหาร
1	มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	4.25	0.65	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	4.27	0.66	มาก
3	มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน	4.24	0.58	มาก
4	มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการความถนัดและความสนใจของนักเรียน	4.17	0.70	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เช่น จิตอาสา	4.14	0.72	มาก
6	การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ เช่น กีฬา ดนตรี	3.98	0.64	มาก
7	มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงพระคุณของครู เช่น วันไหว้ครู	4.10	0.67	มาก
8	มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดต่าง ๆ เช่น วันต่อต้านยาเสพติดวันงดสูบบุหรี่โลก	4.25	0.71	มาก
9	มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก เช่น กิจกรรม เช่น Cover Dance เต้นประกอบเพลง	4.17	0.68	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงให้เห็นถึงความรักของน้องที่มีต่อพี่ เช่น วันปัจฉิมนิเทศนักเรียน วันอำลาสถาบัน	4.00	0.66	มาก
11	มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานกิจกรรมนักเรียน	3.93	0.71	มาก
12	มีการสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ	3.95	0.71	มาก

รวม	4.12	0.68	มาก
-----	------	------	-----

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.68) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.65) และมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดต่าง ๆ เช่น วันต่อต้านยาเสพติด วันงดสูบบุหรี่โลก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.71)

ตาราง 6 การบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี
ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ด้านที่	ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับบริหาร
1	มีการจัดทำโครงการในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.26	0.69	มาก
2	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.19	0.69	มาก
3	มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.71	มาก
4	มีการจัดกิจกรรมมอบคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นประจำ	4.31	0.71	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	4.32	0.64	มาก
6	มีการจัดกิจกรรมที่บ่งบอกถึงการเป็นพุทธศาสนิกชน เช่น สวดมนต์ไหว้พระ	4.26	0.63	มาก
7	มีการจัดกิจกรรมร่วมกันรับผิดชอบงาน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก เช่น เขตรับผิดชอบ	4.23	0.67	มาก
8	มีการจัดกิจกรรมยกย่องและให้กำลังใจนักเรียนผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยการมอบเกียรติบัตร	4.20	0.73	มาก
9	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ เช่น ของหายได้คืน	4.29	0.78	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน เช่น รด. จิตอาสา เป็นต้น	4.25	0.68	มาก
11	มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.69	มาก
12	มีการสรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ	4.22	0.65	มาก

รวม	4.23	0.66	มาก
-----	------	------	-----

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารจัดการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.66$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.64$) รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นประจำ ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.71$) และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ เช่น ของหายได้คืน ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.78$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.71$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารจัดการนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา คือ ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตยและด้านงานกิจกรรมนักเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการคัดกรองนักเรียนโดยปกครองครูที่ปรึกษาและนักเรียนใช้แบบคัดกรอง SDQ (Strengths and difficulties questionnaire) ครบทุกคน รองลงมา คือ มีการสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ และมีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอกสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานมาให้สถานศึกษาปฏิบัติสถานศึกษาทุกแห่งได้กำหนดให้มีครูผู้รับผิดชอบดูแลดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบคัดกรอง SDQ (Strengths and difficulties questionnaire) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันจิรา แก้วหาญ (2557, หน้า 99) เรื่องการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลิณี รอดทอง (2561, หน้า 93) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมยกย่องและให้กำลังใจนักเรียนผู้มีความประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตร รองลงมา คือ มีการสรุปผลการดำเนินงานระเบียบวินัยและความ

ประพจน์นักเรียนให้ผู้บริหารรับทราบเป็นประจำ และมีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่องทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งได้เห็นความสำคัญในการให้กำลังใจแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี โดยการให้รางวัลหรือมอบเกียรติบัตรเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา แก้วหาญ (2557, หน้า 95) วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์ ภูผาดาว (2559, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ผลการศึกษภาพที่พึงประสงค์สภาพที่พึงประสงค์การจัดกิจกรรมนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อแล้วอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านงานปกครองและระเบียบวินัยด้านงานบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน และด้านงานแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลินา รอดทอง (2561, หน้า 91-92) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน อยู่ในระดับมาก

3. ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้ง หัวหน้าห้องและกรรมการบริหารห้องเรียน และมีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตย และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งได้กำหนดให้มีครูผู้รับผิดชอบดูแลดำเนินการ จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลินา รอดทอง (2561, หน้า 94) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน และมีการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงพิษภัยของยาเสพติดต่าง ๆ เช่น วันต่อต้านยาเสพติด วันงดสูบบุหรี่โลก และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานกิจกรรมนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งมีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบและทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมลรัก ทุมแสง (2555, หน้า 144) ได้ศึกษาการพัฒนางานกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านกุดฮู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 มีแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนและจัดการจัดกิจกรรมพัฒนางานกิจกรรมนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การบริการสุขภาพนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน และการปกครองเสริมสร้างระเบียบวินัย พบว่า ครูผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนสามารถดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันจิรา แก้วหาญ (2557, หน้า 98) วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลินา รอดทอง (2561, หน้า 92–93) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนเป็นประจำ และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ เช่น ของหายได้คืน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทุกแห่งได้กำหนดให้มีครูผู้รับผิดชอบดูแลดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลินา รอดทอง (2561, หน้า 93–94) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบควรรวมถึงครูที่ปรึกษาควรมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมดนตรี และกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ ฯลฯ ตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ นำครูเข้าอบรมพัฒนาความรู้ พัฒนาตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพื่อเป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

1.2 ด้านงานระเบียบวินัยและความประพฤตินักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบรวมถึงครูที่ปรึกษาควรมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยเป็นประจำและต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมจิตอาสา เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาความประพฤติระเบียบวินัยของนักเรียนโดยมีการประสานขอความร่วมมือในหลาย ๆ ภาคส่วนในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายได้ช่วยกันในการดูแลนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.3 ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบรวมถึงครูที่ปรึกษาควรมีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เช่น ประชุมในรูปแบบ Onsite หรือในรูปแบบ Online ตามสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ผู้บริหารและครูรวมถึงนักเรียนที่เป็นแกนนำสถานศึกษาได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานแต่ละเดือน มาปรึกษาหารือให้ภาคีเครือข่ายงานส่งเสริมประชาธิปไตยได้รับทราบและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.4 ด้านงานส่งเสริมประชาธิปไตย ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการประชุมหารือกับภาคีเครือข่ายงานกิจกรรมนักเรียนต่าง ๆ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เช่น ประชุมในรูปแบบ Onsite หรือในรูปแบบ Online ตามสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อที่จะได้นำเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละเดือนที่ทางสถานศึกษาดำเนินการขอข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมและขอความร่วมมือให้นักเรียนมีพื้นที่ในการแสดงความสามารถของตนเองต่อชุมชนและต่อสังคมต่อไป เพื่อให้นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยอาจประชุมในรูปแบบ Onsite หรือในรูปแบบ Online ตามสถานการณ์ปัจจุบัน โดยขอความร่วมมือกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน โดยจัดทำ คำสุภาษิตสอนใจติดบริเวณต่าง ๆ จัดกิจกรรมให้ความรู้ทุกเช้าหน้าเสาธงเพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสถานศึกษา

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษาทุกแห่ง

2.3 ควรมีการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- กัลยาณี รัตนบุตร. (2564). รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กุลสิริณัฐ วงศ์สุขจิตร. (2557). กลยุทธ์การบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการพัฒนานักเรียน โรงเรียนประจำยุคใหม่ ตามมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเซีย.
- กุลิณา รอดทอง. (2561). การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร สุราษฎร์ธานี (การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จันจิรา แก้วหาญ. (2557). การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนตามความคิดเห็น ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ณัฏฐธิดา นานนท์ ชามสามอ (2564). แนวทางการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อป้องกันปัญหา พฤติกรรมก่อกวนก่อกวนของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิติธ เขต 2 หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติธ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาน.
- พิมพ์ประภา หมื่นบุญ. (2557). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้ โรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายสมุย 1 อำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มลรัก ทุมแสง. (2555). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานกิจการนักเรียน โรงเรียนบ้าน-กุดชู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศักดิ์ดา จำปาหอม. (2564). การพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. แผนปฏิบัติการประจำปี 2565. www.sesaud.go.th. เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2565.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครู.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อณัญญา เรืองวณิช และนันทิยา น้อยจันทร์. (2557). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของ

โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วารสารวิชาการ
เครือข่ายบัณฑิตศึกษา.

อภินันท์ ภูผาดาว. (2559). การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียน มัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Yamane, Taro.1967. *Statistics, An Introductory Analysis*, 2nd Ed., New York : Harper and Row.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS
AND EFFECTIVENESS OF SCHOOLS UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE IN UDON THANI 4

ปรีชา บุญจิต¹, และอมรทิพย์ เจริญผล²

PREECHA BUNJIT¹, AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: January 1, 2023

Revised: January 17, 2023

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 291 คน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผู้วิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the level of innovative leadership of school administrators; 2) to study the relationship between innovative leadership of administrators and school effectiveness. The sample consisted of 291 administrators and teachers using multistage random sampling. The research tools were questionnaires with a 5-point estimation scale with a precision between 0.67–1.00 and a confidence value of 0.98. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. Pearson's simple correlation coefficient, the researcher found that 1) innovative leadership of school administrators. Overall, it was at a high level. 2. Educational institution effectiveness. 3. Innovative leadership of school administrators was related to school effectiveness. Statistically significant at the .05 level.

Keywords: Innovative leadership, Aadministrator, School effectiveness

บทนำ

โลกในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based Society and Economy) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการในทุกวิชาชีพจำเป็นต้องปรับตัวอย่างมาก จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าการบริหารจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการจึงจะทำให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเนื่องจากวิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงวิชาชีพหนึ่ง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความเป็น “มืออาชีพ” จึงจะทำให้การศึกษาบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดและการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเข้าสู่ยุคนวัตกรรมที่ดังกล่าวและแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) ที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาของชาติได้ระบุสาระสำคัญในหมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา มาตรา 64 โดยระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจ และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม และมาตรา 65 ยังระบุอีกว่า ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพหากมีการดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าวจะทำให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1) ทั้งนี้ การพัฒนา

นวัตกรรมกรรมนำจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็งให้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับระบบสังคมเศรษฐกิจโลก ซึ่งนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ เนื่องจากในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาก็มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิประภา ชัยประสิทธิ์, 2553, หน้า 60)

นวัตกรรมเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็งเป็นองค์การยุคใหม่ปรับปรุงตัวตามยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความอยู่รอด การเจริญเติบโต และการสร้างสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สภาการอุดมศึกษาไม่ได้จำเพาะแต่อยู่ในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัตน์นี้ก็ต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพในการทำให้กิจการดำเนินไปด้วยดีและบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างไร้พรมแดน และกระทบกระเทือนไปทุกกิจการ ไม่เว้นแม้แต่ด้านการจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2557, หน้า 228 – 233) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งนวัตกรรมการจัดการ นวัตกรรมการทำงาน และนวัตกรรมการนำโดยจึงให้ผู้บริหารการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นำความรู้ทักษะ กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารและการจัดการศึกษาโดยมีพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ดังนี้ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรมด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการแสดงบทบาทและหน้าที่เชิงนวัตกรรม และด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม (ฐิตินันท์ นันทะศรี, 2563, หน้า 97)

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นแนวคิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ โดยมุ่งหวังไปที่การเกิดความเสมอภาค คุณภาพและความเท่าเทียมในวงการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำของผลผลิตด้านการศึกษา มีการกล่าวถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วโลก ซึ่งองค์การยูเนสโก (Grisay & Mahlek, 1991, p. 48) ได้กำหนดการวางแผนการศึกษาว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วยมิติที่สัมพันธ์กัน 3 มิติ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (input) ได้แก่ คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) กระบวนการสอน (teaching process) ได้แก่ คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ 3) ปัจจัยส่งออก (output) ได้แก่ คุณภาพของผลผลิต ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ Coombs (1991, pp. 22-23) ก็ได้สนับสนุนแนวความคิดนี้

ว่า คุณภาพของการจัดการศึกษา หมายถึง เนื้อหา วิธีสอน การจัดกระบวนการทางการศึกษา การพยายามที่จะปรับปรุงการศึกษาจนส่งผลให้เกิดนวัตกรรมจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

ในช่วงที่ผ่านมาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบไปทั่วโลกไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ ด้านกีฬา ด้านการเกษตรกรรม รวมไปถึงด้านการศึกษา ซึ่งการบริหารงานในสถานศึกษา รวมไปถึงสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ในช่วงแรกของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ไม่มีการเรียนการสอนทำให้นักเรียนขาดการเรียนรู้มากกว่าปกติซึ่งผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยทุกวิชาในปีการศึกษา 2563 อยู่ที่ร้อยละ 39.54 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4, 2563, หน้า 21-24) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้ตั้งเป้าหมายไว้และยังส่งผลถึงการบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ได้นำนวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารงานในสถานศึกษาโดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัล (Digital disruption) มาขับเคลื่อนการบริหารงานในสถานศึกษาที่เปลี่ยนไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม และนำเทคโนโลยีสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่นการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์จำลองห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยทุกวิชาในปีการศึกษา 2564 อยู่ที่ร้อยละ 43.84 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4, 2565, หน้า 11-12)

จากความสำคัญและปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีศักยภาพตามเหมาะสมกับสถานศึกษาและเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการวิจัย และทำการ สังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 1 ในบทที่ 2 และผู้วิจัยใช้ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 28-121) ทั้ง 4 ด้าน สรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,424 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,297 คน จากสถานศึกษา 143 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชี มอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 291 คน รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สถานศึกษาจำนวน 103 แห่ง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรขนาดสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 291 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 105 คน และครูผู้สอน 186 คน ได้จากการสุ่มแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรของสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ จากการทบทวน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1) สอบถามพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) จำนวน 60 ข้อ

2) แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 82) จำนวน 40 ข้อ

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างและสร้างเครื่องมือจากทฤษฎี หลักการ แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 นำแบบสอบถามสร้างขึ้น จากการพัฒนาแบบสอบถามการพัฒนาตัวบ่งชี้

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (ฐิตินันท์ นันทะศรี, 2563) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์

2.2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

คุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสมของภาษา การใช้ถ้อยคำ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังต่อไปนี้

2.2.5.1 นางอ้อยทิพย์ สุรภักดี ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

2.2.5.2 นางลักษณศิริ คำภูแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนกลางใหญ่นิโรธรังสีอุปถัมภ์ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

2.2.5.3 นายโสภณ พรหมพลจร ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านผือพิทยาคม วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67–1.00

2.2.7 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.989

2.2.8 จัดพิมพ์เอกสารฉบับจริง นำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชธานี
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เพื่อขอความร่วมมือสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามคืน ได้คืนมา 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
- 4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 นำแบบสอบถาม ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มาตรวจให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 82) แสดงระดับ 5 ระดับ โดยกำหนด ดังนี้

4.3.1 เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับหนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3.2 การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

4.51–5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.3 การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

4.51–5.00 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.4 การแปลผลค่าการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่า ความหมายดังนี้ (ชูศรี วงศ์ธนะ, 2560, หน้า 314)

0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

0.70–0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

0.30–0.69 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

0.30 ลงมา หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ตอบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	4.43	0.22	มาก
2	ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	4.46	0.19	มาก
3	ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.44	0.23	มาก
4	ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม	4.47	0.19	มาก
5	ด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม	4.45	0.20	มาก
รวม		4.45	0.02	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.02) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.19) และด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.20) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.22)

ตาราง 2 ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ประสิทธิผล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติ
1	งานวิชาการ	4.42	0.22	มาก
2	งบประมาณ	4.44	0.22	มาก
3	งานบุคคล	4.45	0.20	มาก
4	งานบริหารทั่วไป	4.43	0.24	มาก
รวม		4.44	0.02	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.2) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.20) รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.22) และด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.24) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.22)

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

ตัวแปร	X	X1	X2	X3	X4	X5	Y	Y1	Y2	Y3	Y4
X	----	950**	912**	915**	919**	906**	897**	624**	880**	885**	808**
X1		---	753**	755**	777**	769**	874**	621**	864**	840**	789**
X2			---	804**	825**	781**	801**	532**	791**	802**	731**
X3				---	800**	786**	785**	532**	768**	784**	712**
X4					---	796**	819**	580**	797**	803**	738**
X5						---	798**	571**	780**	795**	700**
Y							---	793**	928**	949**	888**
Y1								---	629**	647**	543**
Y2									---	911**	770**
Y3										---	835**
Y4											---

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = .897$) ส่วนภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระหว่างตัวแปรทั้ง 5 ด้าน และประสิทธิผลของสถานศึกษาระหว่างตัวแปรทั้ง 4

ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก และความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก ($r = .532 - .949$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นมิตร ไม่ถือตัวเป็นกันเองกับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ทำให้ครูผู้สอนเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการริเริ่มคิดใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรลภา พจนารถ (2563, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อความสำเร็จในการแข่งขันขององค์กรในศตวรรษที่ 21 พบว่า ศักยภาพของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านที่สร้างกลไกหลักในการดำเนินกลยุทธ์และด้านการพัฒนาองค์กร สร้างอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกอยู่ในระดับมาก โดยผู้นำองค์กรต้องเปลี่ยนผ่านตนเองจากผู้นำองค์กรในแบบดั้งเดิมและการยึดติดกับกลยุทธ์เดิมสู่ความเป็นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมการได้เปรียบทางการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 หมายถึงความยั่งยืนในบริบทของความก้าวหน้าในการดำเนินธุรกิจและได้ผลลัพธ์ทางธุรกิจเชิงเศรษฐกิจ รายได้ขององค์กรที่ก้าวหน้า และบริบทของความสามารถทางการควบคุมผลประโยชน์และบุคคลกรขององค์กรให้สัมฤทธิ์ผลในทุกด้าน ผู้ประกอบการในฐานะผู้นำองค์กรยุคใหม่จะต้องเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมเทคโนโลยี และมีภาวะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องมีทักษะด้านเป็นผู้นำองค์กรเชิงปฏิจวัติเพื่อสร้างแนวคิด ด้านคิดค้นนวัตกรรมด้วยองค์ประกอบตามภาวะผู้นำเชิงทฤษฎี และความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม ที่จะสร้างนวัตกรรมทางความคิดความสามารถในการจัดการนวัตกรรม และการสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคแห่งเทคโนโลยี เพื่อจะสามารถก้าวข้ามผ่านการแข่งขันสู่ความสำเร็จในธุรกิจอย่างยั่งยืนและสามารถต่อยอดทางการค้าในด้านผลิตภัณฑ์และความมั่นคงขององค์กรได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้นวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จ สร้างความเปลี่ยนแปลง พัฒนา เพิ่มศักยภาพการทำงานของครูผู้สอน และยังเป็นแบบอย่างนำทางให้ครูผู้สอนเกิดความต้องการเปลี่ยนแปลง อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงที่สุด

2. ประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านบริหารงานบุคคล รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไปและด้านวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานบริหารงานบุคคลเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผล โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมให้ครูผู้สอนก่อนแล้วจึงค่อยนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของของอรพรรณ ดุจจินดา (2558, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนวัดปทุมวนาราม โดยใช้อรพรรณโมเดล จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนวัดปทุมวนารามโดยใช้อรพรรณโมเดลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย คำผล (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จากการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี ประทุม (2559, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมและรายด้านนั้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการกำหนด ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ บรรลุตามเป้าหมายของเกณฑ์ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความเกี่ยวข้องเนื่องถึงการดำเนินงาน บุคคล และ ผู้รับบริการ ตามกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา

3. สัมประสิทธิ์สัมพันธระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .897$) ส่วนภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระหว่างตัวแปรทั้ง 5 ด้าน และประสิทธิผลของสถานศึกษาระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .532 - .949$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงสูงมาก ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาแต่ละด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในยุคหลังการแพร่ระบาดของโรค Covid 19 สถานศึกษาต่างปรับตัวใช้เทคโนโลยีและคิดนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนในช่วงนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำนวัตกรรมก็จะทำให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ภาวะผู้นำนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ailin and Lindgren (2008, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สนับสนุนให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม เป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้้องค์การประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมจะต้องมีพันธสัญญาที่มุ่งมั่นในการริเริ่มการเป็นภาวะผู้นำด้านนวัตกรรม ซึ่งจะได้รับมุ่งเน้นสนับสนุนภาวะผู้นำในเชิงกลยุทธ์จากกิจกรรมนวัตกรรมขององค์กร มีบทบาทในระดับกลยุทธ์และระดับปฏิบัติการด้านนวัตกรรมมีเทคนิคในการจัดการนวัตกรรม และการมีเครือข่ายและด้านพันธมิตรนวัตกรรม และความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Virgile Chassagnon (2015, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความเกี่ยวข้องของการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม มีความสัมพันธ์กับประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมในระดับสูง รองลงคือด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และด้านจูงใจบุคลากร ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุดคือการตระหนักถึงหน้าที่เชิงนวัตกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง จัดทำแผนปฏิบัติการ ระบุวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน มีแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและทำความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่ทำได้ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นไปตามภาพอนาคตที่วาดไว้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมสัมมนา ในเรื่องทักษะนวัตกรรมให้ครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง มีการสำรวจปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยสร้างนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพใช้ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 สถานศึกษา ต้องทำการวิเคราะห์ Swot ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา โดยระดมสมองทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อ กำหนดกลยุทธ์หรือนวัตกรรมทางการบริหารที่เป็นเลิศ ใช้แก้จุดอ่อนของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเปิดเผยข้อมูลด้านการใช้งบประมาณ ให้บุคลากรในสถานศึกษารับทราบโดยทั่วกัน และรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาแสวงหาโอกาสการพัฒนาตนเองและสถานศึกษา

1.6 งานวิชาการ ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้เกิด เป้าประสงค์ ตามที่ระบุไว้ในแผน

1.7 งานบริหารทั่วไป ต้องมีการวางแผนงานประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อควบคุม ระบบภายใน ในการบริหารงานการศึกษา

1.8 งานบริหารบุคคล ควรมีโครงการพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากร ในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอด

1.9 งานงบประมาณ ต้องมีการจัดทำแผนประจำปีซึ่งเป็นแผนการใช้เงินของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และมีงบประมาณเพื่อทำโครงการพิเศษที่ไม่อยู่ในแผนในกรณีฉุกเฉิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยแยกตามขนาดของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำแบบ New normal ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- แพร่ฐา พจนารถ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อความสำเร็จในการแข่งขันขององค์กรในศตวรรษที่ 21. ดุษฎีนิพนธ์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต: กรุงเทพฯ.
- ยุวดี ประทุม. (2559). ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2553). องค์การแห่งนวัตกรรม” ทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. 2563. ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาปีการศึกษา 2563. (อุดรธานี : กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานฯ).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
- อรรถพรณ ดุจจินดา. (2558). ประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียนวัดปทุมวนารามโดยใช้อรรถพรณโมเดล. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 42-56.
- เอกชัย คำผล. (2558). การบริหารระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- A. M., & Lindgren, P. Abdullah. (2008). Conceptualizing strategic innovation leadership. Journal of Knowledge Globalization.
- Coombs. (1991). *Thinking Seriously About Curriculum integration*. Burnaby, BC: Simon Fraser University, Tri- University Integration Project
- Virgile Chassagnon. (2015). *The relevance of innovation leadership for environmental benefits*. Technological Forecasting and Social Change, 194-207.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
FACTORS AFFECTING LEARNING MANAGEMENT IN THE 21ST CENTURY OF
ATHEMATICS TEACHERS UNDER UDON THANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

สาวิตรี ศรีบัวน้อย¹ และมนัญญา สุราช²
SAWITREE SRIBUANO¹, AND MANEYA SURACH²

Received: January 2, 2023

Revised: January 23, 2023

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ 2) ศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูคณิตศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านความสามารถในการใช้สื่อ ตามลำดับ และสามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 49.90

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, ครูคณิตศาสตร์

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the level of factors affecting the 21st-century learning management of mathematics teachers. 2) to study the level of the 21st-century learning management of mathematics teachers. And 3) to analyze the factors affecting the 21st-century learning management of mathematics teachers. And formulated equations to forecast learning management in the 21st century. Using simple random sampling, the sample group was 400 mathematics teachers under Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1. The research tools were questionnaires, statistics for data analysis, mean, and standard deviation. Pearson's correlation coefficient The researcher found that 1) the level of factors affecting the 21st-century learning management of mathematics teachers under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 1 was at a high level; 21st-century math teachers 3) Factors affecting learning management in the 21st century in all 5 aspects affecting learning management in the 21st century of mathematics teachers, with statistical significance at the 0.05 level. The most predictive power element was the teacher-student relationship, followed by the classroom atmosphere. And the ability to use media, respectively, and jointly predict the 21st-century learning management of mathematics teachers at 49.90 percent.

Keywords: 21st Century learning management, Mathematics teachers

บทนำ

โลกกำลังก้าวสู่ศตวรรษที่ 22 แต่กระแสการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 ยังมีความสำคัญอยู่ ณ ขณะนี้ไม่น้อยไปกว่าการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและการศึกษาระดับสากล เนื่องจากสถานการณ์ของโลกมีความแตกต่างจากยุคที่ผ่านมา ระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้อง กับภาวะความเป็นจริงคนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต ดังนั้นสิ่งจำเป็นที่เด็กและเยาวชนต้องเรียนรู้ คือองค์ความรู้หลักที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และได้รับความรู้ต่าง ๆ มากมายเพิ่มเติม โดยเชื่อว่าการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ทักษะการใช้ภาษาอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีประเด็นสำคัญในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน 8C ไปพร้อมกับองค์ความรู้หลักที่เด็กและเยาวชนควรมี คือทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C องค์ประกอบ คือ 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีและการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า ออนไลน์) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อ

เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจาก กระแสโลกและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสารความสามารถ ในการคิดความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6-7) นอกจากนี้ การพัฒนาทางการศึกษาได้ดำเนินการในหลายรูปแบบ เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษา การประกาศนโยบายด้านการจัดการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน คณิตศาสตร์การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียนและเกิดการ เรียนรู้ที่แท้จริงมีความสุขและความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีคุณลักษณะที่ดีและมีทักษะชีวิตการเรียนรู้ ของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการ เรียนรู้ที่ดีของผู้สอนหากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการ เรียนของผู้เรียน ถ้าบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะใน ศตวรรษที่ 21 ย่อมส่งผลดีต่อผู้เรียน และเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไป ดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning skill) (สุนทร ลิขิตพานนท์, 2558, หน้า 9) ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตใน ศตวรรษที่ 21 ว่า สาระวิชามีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของ นักเรียน โดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมิน ความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สาระวิชาแกนหลัก (Core subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และ ภาษาสำคัญของโลกศิลปะคณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ โดยสาระวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิด และ ยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับ ศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชาแกนหลักและสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกสาระวิชาแกนหลักจึงส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ มีความรู้ ความสามารถและทักษะจำเป็นตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายต้องเตรียมความพร้อมใน การจัดการเรียนรู้ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 16) คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการ พัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล มีระบบ มีแบบแผนสามารถ วิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 56) ประเทศใดมีพลเมืองที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านคณิตศาสตร์ที่ดีและแข็งแกร่งหรือมีศักยภาพทางคณิตศาสตร์ (Mathematical power) ย่อมได้เปรียบ (ปานทอง กลุณศิริ, 2543, หน้า 15) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การพัฒนาคุณภาพการสอนคณิตศาสตร์ได้ มีการตื่นตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์มักเป็นวิชาที่ผู้เรียน ประสบปัญหาและผลการประเมินโดยภาพ รวมของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำจากการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่า

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่จัดการเรียนการสอนแบบเก่า เน้นท่องจำทำการบ้านขาดการฝึกปฏิบัติฝึกกระบวนการคิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ยังขาดความหลากหลายและไม่ได้บูรณาการเชื่อมโยงสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (อดิภรณ์ อินทรมณี, 2547, หน้า 31) จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับครู เนื่องจากครูเป็นผู้ใช้หลักสูตรและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตร ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจในตัวนักเรียนเป็นอย่างดี รู้กระบวนการเรียนการสอนที่ดี รู้จักใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตลอดจนมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างได้นอกจากนี้ ครูจะต้องสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ (กิตติพร ปัญญาภิญโญผล, 2540, หน้า 2)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู มีบทบาทความเป็นครูเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นโค้ชที่จำเป็นต้องมีวิธีการที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้รอบด้าน สามารถบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยใช้สติปัญญา สามารถดำรงอยู่ภายในโลกความเป็นจริงได้อย่างปกติสุข (วิจารณ์ พานิช, 2556, หน้า 52) ในศตวรรษที่ 21 การจัดการกระบวนการเรียนรู้เปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครู ร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึง องค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่าน Technology ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2558, หน้า 4) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้แนะนำหรือที่ปรึกษาออกแบบระบบการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และเหมาะสมกับรูปแบบการสอนจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ครูจึงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดสำหรับห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ ซึ่งบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 จากนักการศึกษา พบว่า "ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E-teacher" ดังนี้ Experience มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ Extended มีทักษะการแสวงหาความรู้ h Expanded มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ Exploration มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย Evaluation เป็นนักประเมินที่ดี End-User เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี (user) อย่างคุ้มค่าและใช้ได้อย่างหลากหลาย Enabler สามารถใช้เทคโนโลยีสร้างบทเรียน Engagement ต้องร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันผ่านสื่อเทคโนโลยี Efficient and Effective สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้ (อ่องจิต เมธยะประภาส, 2557, หน้าออนไลน์) ทักษะที่จำเป็น

สำหรับครูไทยในอนาคต (C-teacher) ไว้ 8 ประการคือ Content ครูต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี Computer (ICT) Integration ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน Constructionist ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของผู้เรียนเอง Connectivity ครูต้องสามารถจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครู Collaboration ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือกันระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน Communication ครูต้องมีทักษะการสื่อสาร Creativity ในยุคสมัยหน้าครูต้องออกแบบสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ Caring ครูต้องมีเมตตาจิตต่อนักเรียนต้องแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, มปป.)

จากการศึกษาและสังเคราะห์งานวิจัยของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ในครั้งนี้ โดยปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย บรรยายภาคในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน บุคลิกภาพของครู และสื่อการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยมีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการวิจัย และทำการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, รวมพร มินานนท์ (2556, หน้า 129), อเททยา แก้วศรีหา, (2555, หน้า 57-63), ปาจารย์ คัมสิงห์สันต์ (2560, หน้า), ศุภชัย สว่างภาพ (2555, หน้า) พาดูเรียล (2011, หน้า 156 -163) และ Eun (2001, p. online) สรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครุคณิตศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,589 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ ครุคณิตศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, pp. 727–728) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน เพื่อเป็นการสำรองในกรณีตัวอย่างไม่สมบูรณ์รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 57 แห่ง จาก 4 อำเภอ ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรในโรงเรียนของแต่ละอำเภอ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ครุคณิตศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยจับสลาก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครุคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่ง

ประกอบด้วยเพศ คุณวุฒิ ประสบการณ์สอน อำเภอที่สังกัด สังกัดโรงเรียน ระดับชั้นที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านบุคลิกภาพของครู และด้านความสามารถในการใช้สื่อ ซึ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ซึ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือโดยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือแล้วเขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

2.4 นำแบบสอบถามที่ร่างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา ของแบบสอบถามให้ครอบคลุมรายละเอียดแต่ละด้าน ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.60–1.00

2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาค (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.971

2.7 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (corrected item to total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.20 – 0.725

2.8 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้ว นำข้อมูลที่ได้มา

วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ คุณวุฒิ ประสบการณ์สอน อำเภอที่สังกัด สังกัดโรงเรียน ระดับชั้นที่สอน โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผล ดังนี้ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2557, หน้า 282–283)

คะแนนเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีความพร้อมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง มีความพร้อมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง มีความพร้อมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์การคิดคะแนนเฉลี่ยที่นำมาตัดแปลงและประยุกต์ใช้กับเกณฑ์ ดังนี้ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2557, หน้า 282–283)

คะแนนเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุด

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วแปลความหมายดังนี้

ค่า r 0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่า r 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า r 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

หากค่า r มีค่าเป็น บวก (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

หากค่า r มีค่าเป็น ลบ (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

5. สร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 นำแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปตารางและบรรยายประกอบ

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวม

ด้านที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน (X1)	4.37	0.23	มาก
2	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน (X1)	4.35	0.28	มาก
3	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X3)	4.36	0.25	มาก
4	บุคลิกภาพของครู (X4)	4.34	0.17	มาก
5	ความสามารถในการใช้สื่อ (X5)	4.29	0.26	มาก
โดยรวม		4.34	0.14	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.25) และด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.28) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.26)

2. ผลการศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวม

ด้านที่	การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Y1)	4.33	0.22	มาก
2	ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Y2)	4.27	0.22	มาก
3	ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (Y3)	4.37	0.20	มาก
รวม		4.32	0.21	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.21) ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.20) รองลงมาคือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.22) และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.22)

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและสร้างสมการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ระดับปัจจัยการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวม

ด้าน	การจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน (X_1)	4.37	0.23	มาก
2	ความสามารถในการวัดและประเมินผล (X_2)	4.35	0.28	มาก
3	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_3)	4.36	0.25	มาก
4	บุคลิกภาพของครู (X_4)	4.34	0.17	มาก
5	ความสามารถในการใช้สื่อ (X_5)	4.29	0.26	มาก
โดยรวม		4.34	0.14	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.14) เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.25) และด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.28) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความสามารถในการใช้สื่อ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.26)

การอธิบายรายละเอียด

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพของครู และด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีความสามารถในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความใส่ใจนักเรียนทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทุกคน เพื่อพัฒนานักเรียนได้ตรงตามความต้องการของแต่ละคน ครูควรเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตของนักเรียน และได้รับการพัฒนาทักษะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นถ้าครูผู้สอนขาดทักษะด้านใดด้านหนึ่งไปจะส่งผลการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเพียบพร้อมด้วยด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพของครู และด้านสื่อการเรียนการสอน เพื่อดำเนินชีวิตในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับ อเททยา แก้วศรีหาและคณะ (2558, หน้า 58) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเจตคติต่อการสอนและด้านบุคลิกภาพของครู ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านภาระงานของครู

2. ศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ รองลงมาทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้าน

สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลังจากสถานการณ์โควิด 19 การดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จนักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตโดยประยุกต์ใช้ทักษะการเรียนรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมาก เช่น ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และการสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับ พิชญา ตีมี (2560, หน้า139) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้เรียน ตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า 1) แนวทางการประเมินที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยโครงสร้างความสัมพันธ์กันของรายละเอียด 6 องค์ประกอบได้แก่ วัตถุประสงค์การประเมิน องค์ประกอบของทักษะและตัวชี้วัดเทคนิควิธีการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การตัดสินการประเมิน และการรายงานผลการประเมิน 2) ผลการทดลองใช้แนวทางประเมินรอบที่ 1 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของทักษะด้านชีวิตและอาชีพ เท่ากับ 64.44 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. จากการวิเคราะห์ผลการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ที่ในศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุดคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X3) รองลงมาคือ ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน (X1) และด้านความสามารถในการใช้สื่อ (X5) ด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุดคือ ด้านบุคลิกภาพของครู (X4) สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 49.9 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ครูให้ความสนใจเป็นกันเองกับนักเรียน การเอาใจใส่ความเข้าใจในจิตใจของนักเรียน การอบรมดูแลความประพฤติการให้ความร่วมมือและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกทั้งในทางบวกทำให้นักเรียนเปิดใจที่พร้อมจะเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่โดยที่ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในการหาข้อมูลและรวบรวมข้อมูล โดยเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ อำนาจความสะดวกในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือทำเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สุตฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2559, หน้า 100) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม พบว่า ระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการร่วมมือและในสวนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหา อุปสรรคการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด้วย ตนเองทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการศึกษาในสวนของข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีการส่งเสริมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและแหล่งการศึกษาเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของครูคณิตศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูคณิตศาสตร์ต้องให้ความสำคัญด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มากที่สุดเพราะครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับนักเรียนนอกเหนือจากผู้ปกครองครูไม่เพียงแต่ด้านวิชาการเท่านั้นแต่รวมไปถึงคุณค่าของชีวิตด้วย ครูมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน รวมไปถึงด้านสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตา เอื้ออาทรต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

1.2 ครูคณิตศาสตร์ต้องจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เพราะบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียนที่มีบรรยากาศแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจมาโรงเรียน

1.3 ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องตระหนักในคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน จะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงเงื่อนไขการเลือกใช้สื่อ และใช้งาน ได้อย่างถูกต้องเต็มตามประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนนั้น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาอื่น

2.2 ควรมีวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์หลังยุค โควิด 19

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กิตติพร ปัญญาภิบาล. (2540). *รูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน กรณีศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา, ภาควิชาประเมินผลและวิธีการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- ธนอมพร เลหาจรัสแสง. (มปป.). *การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า ตอนอนาคตครูไทย ครูพันธุ์ C*. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2561, จาก <http://sornorinno.blogspot.com/2010/09/c-c-teacher.html>.
- พิชญา ตีมีและเอี่ยมพร หลินเจริญ. (2560). *การพัฒนาแนวทางการประเมินทักษะการเรียนรู้แล นวัตกรรมของผู้เรียนตามแนวทางการประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. ปรินญามหาบัณฑิต. มหาบัณฑิตศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ 9119 เทคนิค.
- สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์. (2559). *การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม*. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์และคณะ (2557). *ระเบียบวิธีวิจัย ทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- อเททยา แก้วศรีหาและคณะ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อติภรณ์ อินทรมณี. (2547). *หลากหลายวิธีสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาที่ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา*. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มี.ค.47)
- อ่องจิต เมธยะประภาส. (2557). *E-Teacher*. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2561, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/589309>.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York : Harper & Row.

**ศึกษาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี**
**A STUDY OF THE LEVEL AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF
STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF VOCATIONAL COLLEGES UNDER
THE VOCATIONAL EDUCATION OF UDONTHANI PROVINCE**

พงษ์ศักดิ์ สุภากิจ¹ และอมรทิพย์ เจริญผล²
PONGSAK SUPHAKIT¹ AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: April 1, 2023

Revised: April 17, 2023

Accepted: April 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 สถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 232 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานปกครอง รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา การบริหารงานกิจกรรม การบริหารงานสวัสดิการ การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน แนวทางพัฒนาด้านการบริหารงานปกครอง ได้แก่ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการดำเนินงานปกครอง ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารและครู ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ควรจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับงานครูที่ปรึกษา ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริม การทำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพและจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารงาน สวัสดิการ ควรจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านสวัสดิการ และการบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการ ประเมินผลเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ในโอกาสต่อไป

คำสำคัญ: การบริหาร, กิจการนักเรียน, วิทยาลัยอาชีวศึกษา

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

This research aimed to study the level and guidelines for developing student affairs administration. Students of vocational colleges Under vocational education, Udon Thani Province, The sample group was 232 people working in vocational colleges under vocational education in Udon Thani Province, totaling 7 institutes. The research tools were questionnaires with a 5-level estimation scale. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher found the administration of student affairs students of vocational colleges Under vocational education, Udon Thani Province. The overall picture is moderate. The aspect with the highest average was administrative administration, followed by teacher advisor administration. Event Management welfare administration Management of special projects and community services, respectively, and the aspect with the lowest average was administration, career guidance, and recruitment. Guidelines for the development of administrative administration should encourage participation in planning meetings. Set guidelines for implementing governance Management of student activities administrators and teachers. The external environment within the educational establishment should be analyzed. Management of teacher advisors A meeting should be held to hear opinions. Exchange experiences of those who are involved in the teacher advisor job. Administration, career guidance, and job search Public relations should be carried out to promote management strategies. Career guidance and job search systematic implementation welfare management A meeting should be held to listen to problems and suggestions on welfare management. And the administration of special projects and community services. Community involvement should be encouraged. Relevant departments and evaluated for the preparation of strategic plans in the future.

Keywords: Administration, Student affairs, Vocational colleges

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยระบุถึงแนวทางการศึกษาที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งมีสถานศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานความคิด และความประพฤติของวัยรุ่น ปสกผังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่พลเมืองของชาติการศึกษา จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 44) โดยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และสามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมถึงพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดระบบและปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารเป็น 5 องค์กรหลัก ทั้งนี้เพราะต้องการให้การบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวและสถานศึกษาทุกระดับมีอิสระในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น คนไทยทุกคนได้รับ

การพัฒนาให้ทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์ในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ ตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละคนตามแนวคิด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา”

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานทางการศึกษาหลักที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551: ออนไลน์) เพื่อเตรียมกำลังคนด้านอาชีพให้มีศักยภาพในการแข่งขันได้ ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2560 – 2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 33-35) กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 36-37) และกลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม เทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าทางเศรษฐกิจประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 38)

สถานศึกษาในกลุ่มของวิทยาลัยทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบให้การศึกษาด้านวิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เน้นฝึกฝนความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญจนสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีในการทำงาน ซึ่งหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน คือ กระบวนการพัฒนาผู้เรียนและในส่วนของการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการพัฒนาโดยใช้กิจการนักเรียน นักศึกษา ทั้งด้านการแนะแนวงาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน สถานศึกษาได้มีการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษา แต่สภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษายังคงมีปัญหาในด้านพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา โดยที่นงลักษณ์ ใจฉลาด (2556, หน้า 2) ได้กล่าวโดยสรุปว่าในการบริหารกิจการและกิจการนักเรียน นักศึกษาเป็นการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนนักศึกษา ได้ปรับการใช้ชีวิตให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ทั้งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการวางแผนชีวิต การฝึกทักษะการพัฒนาสุขภาพ การใช้ชีวิตในหอพัก การป้องกันภัยจากตนเองในสังคม และความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา และต่อผู้เรียน รวมถึงบรรลุความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นตามแนวคิดของ เพ็ญศรี ช่อพุกษา (2558, หน้า 6) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน พบว่า ปัญหาสูงสุดของการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา คือขาดการประเมินจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับศิริรักษ์ นาดพงษ์ (2557, หน้า 99-100) ได้กล่าวโดยสรุปว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนส่วนใหญ่ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมและความจริงจังในการนิเทศ กำกับติดตามงาน ในขณะที่สง่า พุ่มพวง (2558, หน้า 89) กล่าวว่า ปัญหาการดำเนินงานเรื่องลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเตรียมการวางแผนการดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการกำกับติดตามประเมินการรายงานครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ

แนวทาง วิธีในการดำเนินงาน ส่วนโฉมฉาย กาตโอสถ (2562, หน้า 5) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับโครงสร้างของรูปแบบ รวมถึงองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารทั้งในด้านองค์คณะบุคคลที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่ยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดในสถานศึกษา รวมถึงด้านกระบวนการบริหารกิจการนักเรียนที่ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งในปัจจุบันนี้ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนดขึ้นเอง ดังนั้นรูปแบบที่จะดำเนินการจึงเป็นเรื่องของแต่ละสถานศึกษา จึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษาส่งผลต่อการขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายทั้งในสถานศึกษาและภายนอกของสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังจะเห็นได้จากปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กนักเรียนในสังคมปัจจุบัน และพรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา (2555: ออนไลน์) ได้เสนอแนะว่า สถานศึกษาอาจต้องปรับปรุงการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนหรืออาจเกิดจากปัญหาจากเศรษฐกิจครอบครัวของเด็กนักเรียน สถานศึกษาควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เช่น การจัดตั้งกองทุน นอกจากนี้ ควรจัดทำฐานข้อมูลการประกอบอาชีพของศิษย์เก่าเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาซึ่งชี้ให้เห็นว่าระบบการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาไม่เหมาะสมกับในสภาพปัจจุบันแม้จะมีการปรับปรุงระเบียบบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งกำหนดบทบาทและโครงสร้างในการบริหารไว้ชัดเจนแต่กระบวนการบริหารยังไม่มีกำหนดไว้ชัดเจน

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน นักศึกษา มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน หากมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานดังกล่าวอย่างเป็นระบบอาจนำมาซึ่งแนวทางในการลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จึงมีความสนใจจะศึกษาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยยึดหลักการบริหารเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

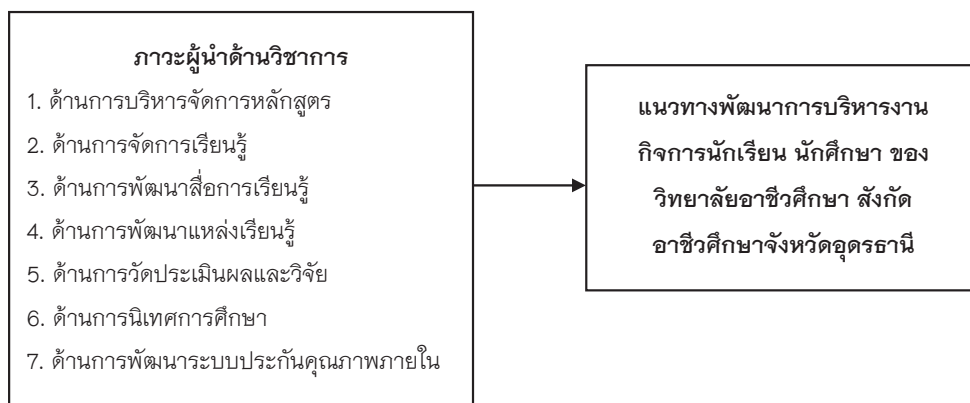
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากแนวคิดการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด

อุดรธานี (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา, 2552, หน้า 4) สามารถเขียนตามแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 แห่ง จำนวน 585 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 แห่ง แต่ละแห่งประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2) รองผู้อำนวยการ 3) ครู รวมจำนวนทั้งสิ้น 232 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morang, 1970 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2563, หน้า 40-45) ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สุ่มอย่างง่าย และครู สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเป็นสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 6 งาน ดังนี้ 1) งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จำนวน 10 ข้อ 3) งานครูที่ปรึกษา นักศึกษา จำนวน 10 ข้อ 3) งานปกครอง จำนวน 10 ข้อ 4) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน จำนวน 10 ข้อ 5) งานสวัสดิการนักเรียน จำนวน 10 ข้อ 6) งานโครงการพิเศษและบริหารชุมชน จำนวน 10 ข้อ รวม 60 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานด้าน วิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอของสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อจัดทำร่างเครื่องมือ แบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตการวิจัย

2.2.2 ร่างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงความ สมบูรณ์ และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อเรื่องและภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ ผู้ตอบ และสามารถครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of item objective congruence) เพื่อทดสอบหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งมี รายนามดังต่อไปนี้

- 1) นายณัฐศักดิ์ สำราญรีน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีอุดรธานี
- 2) นายพงษ์สวัสดิ์ พิมพ์ไสย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี
- 3) นางสาวสมพร วงษ์ศรีแก้ว ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

2.2.5 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และได้ค่าความสอดคล้อง เชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ ในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อหาค่า คุณภาพเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2.2.8 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอบหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหนังสือ

3.2 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

3.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอความร่วมมือสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามคืน ได้คืนมา 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 นำแบบสอบถาม การพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มาตรวจให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) แสดงระดับ 5 ระดับ โดยกำหนดดังนี้

4.3.1 เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม การพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับ หนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3.2 การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51–5.00 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content analysis) หาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมตอบสนองสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา	3.06	0.89	ปานกลาง
2	การบริหารงานครูที่ปรึกษา	3.02	0.89	ปานกลาง
3	การบริหารงานปกครอง	3.11	0.92	ปานกลาง
4	การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน	2.93	0.88	ปานกลาง
5	การบริหารงานสวัสดิการ	2.98	0.93	ปานกลาง
6	การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน	2.94	0.88	ปานกลาง
รวม		3.01	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานปกครอง ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.92) และรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.89) และด้านการบริหารงานกิจกรรม ($\bar{X}$ = 3.06, S.D. = 0.89) และด้านการบริหารงานสวัสดิการ ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 0.93) และด้านการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.88)

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้นำประเด็นข้อที่มี ปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด ในภาพรวม และรายด้าน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ดังนี้ โดย ภาพรวม การพัฒนาการบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1. ควรสร้างความตระหนักในงานปกครอง
2. ควรสร้างความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ งานปกครอง
3. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานปกครอง

4. ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ ในงาน ปกครอง
5. ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งชมรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิด ประโยชน์

สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

เมื่อพิจารณารายด้านผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์รายด้าน 6 ด้านตามรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษามี แนวทางในการพัฒนาดังนี้

1.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จาก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.2 ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำ SWOT เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรม เพื่อกำหนด ทิศทาง เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์ ในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ชัดเจน

1.3 ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ครูด้านงาน กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และ

1.4 ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน

2. ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ประเด็นข้อคำถาม การมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษา มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานครูที่ปรึกษา

2.2 ควรมีการวิเคราะห์กำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนางานครูที่ ปรึกษา

2.3 ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำ SWOT เพื่อกำหนดแนวทาง พัฒนา ปรับปรุงพัฒนางานครูที่ปรึกษา

2.4 ควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และให้การสนับสนุนด้านการบริหารงานครู ที่ปรึกษา

3. ด้านการบริหารงานปกครอง ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และแนว ทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

3.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT เกี่ยวกับงานปกครอง กำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ ของงานปกครอง

3.2 ควรส่งเสริมการสร้างความร่วมมือด้านงานปกครองกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.3 ควรส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมทั้งองค์ภายในและภายนอกในการบริหารงานปกครอง

3.4 ควรมีการสร้างระบบกลไกในการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินงานปกครอง

4. ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนด กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

4.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานแนะ แนวอาชีพและจัดหางาน

4.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดกล ยุทธ์ในการ บริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

- 4.3 ควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดแนวทางการ บริหารงานแนะแนว อาชีพและจัดหางาน
- 4.4 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ และการบริหารงาน แนะแนว อาชีพและจัดหางาน
- 4.5 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของนำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
5. ด้านการบริหารงานสวัสดิการ ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และ แนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้
- 5.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการ บริหารงานสวัสดิการ
- 5.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการ บริหารงานสวัสดิการ
- 5.3 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ ในการบริหารงาน สวัสดิการ
- 5.4 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงาน สวัสดิการไป ปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
6. ด้านการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ประเด็นคำถาม การ พัฒนาการกำหนด กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานงานโครงการพิเศษ และบริการชุมชน มีแนวทาง ในการพัฒนา ดังนี้
- 6.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการ บริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.3 ควรส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานอื่นที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการ บริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.4 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของนำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
- 6.5 ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกล ยุทธ์ในการ ทำงานอย่างเป็นระบบ

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด อุตรดิตถ์ สามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากผลจากการที่ สถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและแนวทาง ดำเนินงานในด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, หน้า 7) ได้กำหนดวิสัยทัศน์คือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค และพันธกิจของอาชีวศึกษาคือ 1) จัดส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2) ยกย่องคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพเข้าสู่สากล 3) ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึงต่อเนื่องเสมอภาคและเป็นธรรม 4) เป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและ ฝึกอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ 5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 6) วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน 7) ส่งเสริม/พัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. (2551) ว่าด้วยมาตรฐานที่ 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ สามารถนำไปประกอบอาชีพโดยอิสระได้ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสามารถจัดได้ทั้ง ในระบบนอกระบบและระบบทวิภาคี สอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 215) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากภาระงานในการบริหารงานปกครองซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียน นักศึกษาที่ เข้าศึกษาส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง 15–20 ปี อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มี ปัญหาและเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานปกครองของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า

การบริหารงาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาภาระงานในการบริหารงานปกครองซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียน นักศึกษาที่เข้าศึกษาส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง 15-20 ปี อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มีปัญหาและเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานปกครองของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน พบว่า การบริหารงานปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดกลยุทธและแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธการบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขาดการสร้างความเข้าใจและขาดการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกำหนดกลยุทธและแนวทางการปฏิบัติงานปกครอง

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัดกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลของการบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานปกครองมีการร่างกำหนดกฎข้อบังคับ และระเบียบวิธีปฏิบัติของงานปกครองที่ชัดเจนส่งผลให้การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลในการดำเนินงานปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การบริหารงานครูที่ปรึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการแต่งตั้งครูที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติการเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยแก้ปัญหาตลอดจนการดูแลให้การช่วยเหลือ นักเรียน และควบคุมพฤติกรรมเรียนของนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนและใช้ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุขสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. (2551, หน้า 3) ว่าด้วยมาตรฐานที่ 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และ ระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะสามารถนำไปประกอบอาชีพโดยอิสระได้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, หน้า 7) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค และพันธกิจของอาชีวศึกษา คือ 1) จัดส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2) ยกย่องคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพเข้าสู่สากล 3) ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึงต่อเนื่องเสมอภาค และเป็นธรรม 4) เป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพระดับฝีมือเทคนิคและเทคโนโลยีของประเทศ 5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 6) วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน 7) ส่งเสริมพัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ สอดคล้องกับสวทช. โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับประมวล วิลาจันทร (2555, หน้า 215) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบ การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการมีส่วนร่วม ดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความตระหนักในด้านการมีส่วนร่วมพิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษาในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการจัดประชุมชี้แจง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในด้านนี้สถานศึกษามีการปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ 3 คือ การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา พบว่า การบริหารงานกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการบริหารงานกิจกรรมภายในสถานศึกษา มุ่งหวังในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม เป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัยมีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่สังคม พึงประสงค์ ส่งผลให้การบริหารงานกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับศิริชัย โอมฤก (2556, หน้า 243) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหา เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขาดความเข้าใจและสถานศึกษาขาดการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติงานในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาอาจเนื่องจากสถานศึกษามีการวางแผนและการสั่งการและประสานงานในการบริหารมีความชัดเจน รวมถึงการติดตามให้คำแนะนำปรึกษาส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องตัวรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

2. จากการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำประเด็นแนวทางการพัฒนาอาจิปรายผลตามรายละเอียดดังนี้

ภาพรวมประเด็น แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงานปกครอง สรุปได้ว่า ควรสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานปกครอง ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการดำเนินงานปกครอง ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ในงานปกครองและควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งชมรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานอื่น ๆ ในการร่วมกำหนดแนวทางและการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานปกครอง รวมถึงขาดการสร้างควมตระหนัก การปลูกจิตสำนึก และการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงาน ปกครอง ประกอบกับสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาก อาจยังไม่ครอบคลุมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งผลตามความต้องการของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครู อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28-29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด 2 ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับ สมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 -26, 129) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก และสานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนภายนอกเพื่อให้ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2563, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจ

ว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานปกครอง รวมถึงขาดการสร้างความรู้ความตระหนัก การปลูกจิตสำนึกและการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานปกครอง ประกอบกับสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาก อาจยังไม่ครอบคลุมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งผลตามความต้องการของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2558, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษา จึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด 2 ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับสมิท ให้งาม (2559, หน้า 25 – 26) ได้สรุปไว้ว่าในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก และสานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนาจความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2563, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อกำหนดแนวทางตามแผนจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามต้องการ และสอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วยกระบวนการประสานงานการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน และเมื่อพิจารณาประเด็นรายละเอียดในแต่ละด้านผู้วิจัยได้ สรุปผลการวิเคราะห์รายด้าน 6 ด้านตามรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ประเด็นการพัฒนากำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา สรุปได้ว่า ควรมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำ SWOT เกี่ยวกับการบริหารงาน กิจกรรม เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ชัดเจน ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการนำข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานในมาประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทาง และกำหนดกลยุทธ์ในการ บริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา รวมถึงขาดการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ มาปฏิบัติหน้าที่งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบาย ภาคอิสล (2562, หน้า 57) ได้สรุปว่า การวางแผนเป็นกระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การหรือคณะทำงานที่สำคัญเริ่มจากการกิจจุดหมาย และแผนซึ่งเป็นหรือค่าชุดใช้ต่าง ๆ การตัดสินใจถึงสิ่งที่จะทำในอนาคตด้วยวิธีทางที่ดีที่สุด และยังเป็นการตัดสินใจล่วงหน้า ของผู้บริหารว่าจะทำอะไร เมื่อไหร่ และใครเป็นผู้ทำโดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการและวิธีการปฏิบัติงานเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปว่า การปฏิบัติตามแผนในลักษณะของความมั่นใจของผู้คุมงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ว่าหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอน ต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้งานมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ได้แก่ สร้างความมั่นใจว่า ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รับรู้เนื้อหาในแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงานการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 81) ได้สรุปไว้ว่า การพัฒนานักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ คือ ปัจจัยในการบริหาร ได้แก่ บุคลากรและคณะกรรมการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ แรงจูงใจและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ต้องมีการนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การดำเนินงาน การติดตาม ตรวจสอบ การวัดและประเมินผล

ด้านที่ 2 การบริหารงานครูที่ปรึกษา ประเด็นการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษา สรุป ได้ว่า ควรมีการจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงานครูที่ปรึกษา ควรมีการวิเคราะห์กำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนางานครูที่ปรึกษา ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำ SWOTเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาปรับปรุงด้านงานครูที่ปรึกษา และควรมีการกำกับ นิเทศติดตาม และให้การสนับสนุนด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนให้กับผู้ปฏิบัติงานการปฏิบัติงาน ด้านงานครูที่ปรึกษา รวมถึงขาดการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ในงานครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงาน ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และคิดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2551, หน้า 90) ได้สรุปว่า ขั้นตอนในการวางแผน ประกอบด้วย การเตรียมการก่อนการวางแผน เริ่มต้นจากการจัดตั้ง หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนกำหนดวิธีการวางแผนและการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาเป็นการรวบรวมข้อมูลและศึกษางานที่ปฏิบัติมาแล้วว่ามีปัญหาอะไร ด้านใดที่ต้องแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่พึงประสงค์ กำหนดรายละเอียดของการปฏิบัติว่าจะทำอะไร ที่ไหนใครเป็นผู้รับผิดชอบ การนำแผนออกมาปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้กระบวนการบริหารต่าง ๆ และการประเมินผลหลังจากได้ดำเนินการตามแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2562, หน้า 61) ได้สรุปว่า กระบวนการวางแผนมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุก คนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะอาด สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กับคิดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนสอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 –26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหารกิจการนักเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีภาวะเยียบและวินัยในตนเอง และรู้จักติดการมาหาในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนภายนอก ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนาจความสะอาดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างขึ้น สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการสอดคล้องประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจง รายละเอียดของวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับสมคิด บางโม (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนการกำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูลปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 4 การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ประเด็นการพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน สรุปได้ว่า ควรมีการจัด

ประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดแนวทางการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ และการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน และควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการสร้างการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายและผู้ปฏิบัติงานเพื่อร่วมในการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผนงานที่ชัดเจน รวมถึงขาดการสร้างควมตระหนักในการปรับปรุงพัฒนาระบบงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) ที่กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้การปฏิบัติรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องและเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ ให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 - 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างดำเนินการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะอาดสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศสอดคล้องกับสมพิศ ไห้งาม (2559, หน้า 25-26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การปกครองและการสร้างวินัยนักเรียนเป็นงานที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบและวินัยในตนเองและรู้จักกติกา มารยาทในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนภายนอก ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนาจความสะอาดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผน แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่

กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วยการประสานงาน การจัดประชุม ชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับ โฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติตามแผนการกำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูล ปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 5 การบริหารงานสวัสดิการประเด็นการพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และ แนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานสวัสดิการ สรุปได้ว่าควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOTในการบริหารงานสวัสดิการควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการบริหารงานสวัสดิการ ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ ในการบริหารงานสวัสดิการ และควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานสวัสดิการไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติงานสวัสดิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมในการจัดการประชุมชี้แจงรวมถึงขาดการนำปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานมาร่วมในการพิจารณาการกำหนดกลยุทธ์ และวางแผนในการดำเนินงานด้าน งานสวัสดิการให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับ ความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่าง หลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหารระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 - 29) ได้สรุปไว้ว่าเมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิด ขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะอาด สนับสนุน ทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศ สอดคล้องกับ สมพิศ โห้งาม (2559, หน้า 25 26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหาร กิจการนักเรียน

ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบและวินัยในตนเอง และรู้จักคิดการมาหาในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ ความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับ โฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูลปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 6 การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ประเด็นการพัฒนาการ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการ ชุมชน สรุปได้ว่า ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนด จุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรส่งเสริมการสร้าง การมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานโครงการพิเศษและ บริการชุมชน ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนว อาชีพและจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน และหน่วยงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดการวางแผนการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็น ฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบ

ราชการให้เกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรที่ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศ สอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 – 26) ได้สรุปไว้ว่าในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบ และวินัยในตนเอง และรู้จักกติกา มารยาทในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งยวด สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันทร์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับโฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่องตลอดเวลาการศึกษา ขั้นตอนการการลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูล ปฏิบัติตามแผน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหารงานด้านงานปกครอง และการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมี ค่าเฉลี่ยสูงผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการปฏิบัติตามแผนการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

1.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานครูที่ปรึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานครูที่ปรึกษา

1.3 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลของการบริหารงานปกครอง

1.4 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

1.5 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานสวัสดิการ ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานสวัสดิการ

1.6 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการติดตามประเมินผล การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษาด้านงานปกครองของวิทยาลัยการอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542. เข้าถึงได้จาก:
http://www.moe.go.th/webid/pdf/AAJA_001.pdf (วันที่ค้นข้อมูล 11 เมษายน 2565).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวคิดและประสบการณ์บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. เข้าถึงได้จาก:
http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law_050351-1.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 10
 เมษายน 2565).
- โณมฉาย กาสโอสถ. (2562). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
 ศษว.บัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรวุฒิ เอกเกตุ. (2563). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราช
 ภัฏอุบลราชธานี.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2556). หลักการบริหารงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. (เอกสาร
 ประกอบการสอนรายวิชา) สาขาวิชาบริหารการศึกษา พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมวล วิลลาจันทร์. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบันการ
 อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.
 (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา. (2555). สอศ.เดินทางจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้กับประชาชนตลอดชีวิตอย่างมี
 คุณภาพยึดหลักพัฒนาคนไทยให้เป็นคนยุคใหม่ เข้าถึงได้จาก:
http://thainews.prd.go.th/view.php?m_news=255302140126&tb=N255302. (วันที่ค้นข้อมูล 10
 เมษายน 2565).
- เพ็ญศรี ช่อพุกษา. (2558). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหาร
 การศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศิริชัย โอมฤก. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน
 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริรักษ์ นาคพงศ์. (2557). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ใน
 สถานศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา)
 สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

- สง่า พุ่มพวง. (2558). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สมคิด บางโม. (2551). การจัดการองค์การ. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สมพิศ ไช้งาม. (2559). การจัดการและบริหารงานกิจการนักเรียน (Student Personnel Management and Administration), เข้าถึงได้จาก : <http://e-book.ram.edule-book>. (วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2565)
- สุจรีต คุณฉนกุลวงศ์. (2558). การบริหารโรงเรียน: นวัตกรรมเทคนิค: ประสพการณ์. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา
- สุวิทย์ โกศล. (2556). การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขต ภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ; พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เข้าถึงได้จาก: http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law050351-1.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 11 เมษายน 2565).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. อัดสำเนา.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา. (2548). รายงานการวิจัยการสำรวจความต้องการกำลังคนและ อุตสาหกรรมในท้องถิ่นเพื่อวางแผนการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
โนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
MANAGEMENT ACCORDING TO INTERNATIONAL GOOD GOVERNANCE
PRINCIPLES OF DEVELOPMENT NETWORK EDUCATIONAL QUALITY NON
SANG 3 UNDER THE OFFICE OF EDUCATIONAL SERVICE AREA
NONGBUALAMPHU PRIMARY SCHOOL REGION 1

ณัฏฐชัย ช่อมะเชียง¹, และพลตำรวจตรีจิณัฐ อุสาโฮ²

NATTHACHAI SOMCHIANG¹ AND POL. MAJ. GEN. KITPINIT USAHO²

Received: April 7, 2023

Revised: April 18, 2023

Accepted: April 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน ครูผู้สอน จำนวน 103 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 11 คน ของกลุ่มสถานศึกษาเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96 และค่าความแม่นยำของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยพบว่า 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวน้อย 2) แนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารควรเน้นย้ำเรื่องความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบริบทของโรงเรียน ผู้บริหารควรชี้แจงหลักเกณฑ์การพิจารณาขึ้นเงินเดือนให้ชัดเจน ผู้บริหารควรจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์จากครูและผู้ปกครองในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารหลักธรรมาภิบาลสากล, กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

อีเมล: yonutthachai@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study the administration according to the principles of international governance of the Nonsang 3 Educational Quality Development Network Group under the Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1. The sample group was school administrators; The samples were 11 people, 103 teachers, and 11 basic education school committee members of the Nonsang Educational Quality Development Network School Group 3 under Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1. The 5-point value had a confidence value of 0.96 for the whole issue, and the validity of the questionnaire was between 0.66 – 1.00. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, frequency, and standard deviation. The researcher found that 1) the administration according to the principles of international governance in the schools of the Nonsang Educational Quality Development Network 3 under the Office of Nongbualamphu Primary Educational Service Area 1 was at a high level. 2) Guidelines for the development of management according to international good governance principles of the Nonsang 3 Educational Quality Development Network group, ranked by average in descending order, i.e., administrators should emphasize knowledge and understanding. In the practice of school contexts, Executives should clarify the criteria for considering salary levels. Administrators should organize public hearings for teachers. And parents in the various operations of the school, respectively.

Keywords: Management, Group of Nonsang 3, International good governance

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาถือเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาคน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) กำหนดไว้ในมาตราที่ 6 ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาในประเทศไทยมีหน่วยงานที่จัดการศึกษาอยู่หลายหน่วยงานและ หลายระดับ โรงเรียนเป็นหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา และให้บริการแก่ประชาชน พัฒนาคอนไทยให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ตามมาตรา 9(2) มาตรา 41 มาตรา 42 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งให้การจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 29 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลในครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน

องค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 6) การบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจอำนาจหน้าที่ ในการบริหารจัดการเพื่อให้ภารกิจของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างจริงจัง โดยมีองค์ประกอบอิสระทั้งภาครัฐและชุมชน ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนคอยตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนนั่นเอง ทั้งนี้ สำนักงานกฤษฎีกาได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้ระบุถึงความสำคัญของธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ นิติธรรม ได้แก่ การปกครองภายใต้กฎหมายไม่ใช่ตามอำเภอใจของบุคคลใด ๆ หลักคุณธรรมอันเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการเพื่อถือปฏิบัติ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, หน้า 1)

จากระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมดังกล่าว การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืน เพราะเป็นการจัดการศึกษาตามมาตรฐานให้กับนักเรียนเพื่อเลือกวิถีทางในการดำเนินชีวิตและผลิตกำลังคนในระดับกลาง นับว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน การบริหารโรงเรียนจะดำเนินไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารต้องใช้เทคนิคหรือหลักการบริหารต่าง ๆ ตลอดจนความรู้ความสามารถ ความชำนาญที่มีอยู่ ทำให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ ผู้บริหาร โรงเรียนในฐานะเป็นผู้บริหารสูงสุดในองค์กร จะต้องให้ประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร และมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ จึงถือได้ว่าการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสร้างขึ้นเป็นคุณสมบัติประจำตัวและของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดซึ่งความเป็นธรรมในการบริหารงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ความสำคัญในการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลต้องเกิดจากพลังที่เรียกว่า “สามประสาน” (วันเพ็ญ หรุจิตตวิวัฒน์, 2544, หน้า 8) ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางทั้งองค์การภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์การ โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน การลดการควบคุม ให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย สถาบันที่ทำหน้าที่บริหารงานภาครัฐ นอกจากจะต้องกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจนแล้ว ยังต้องมีความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน (คำรณ โชนะโชติ, 2560, หน้า 2)

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good governance) ในขณะเดียวกันการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนปัจจุบัน ไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติได้อย่างจริงจัง มีปัญหา การร้องเรียน ร้องทุกข์ กล่าวโทษผู้บริหารโรงเรียน เช่น การเลือกปฏิบัติ การพิจารณาความดีความชอบประจำปี ทุจริต

ประเพณีนิยมชอบในวงราชการ ขาดคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการจำนวนมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู, 2558, หน้า 1)

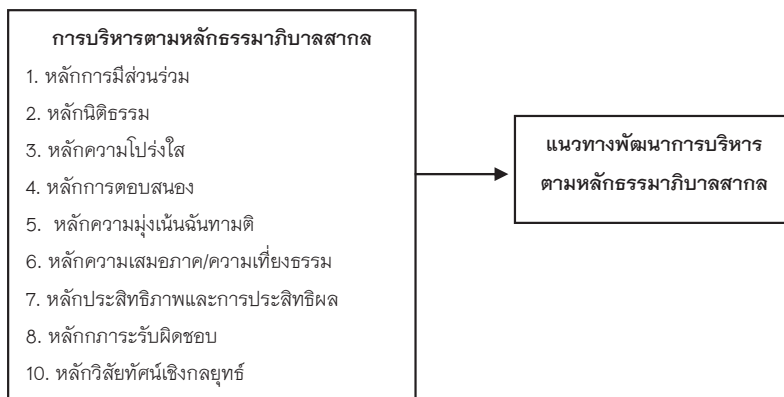
ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้งนี้งานวิจัยนี้จะได้อะไรข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการศึกษาโดยรวมเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาในระดับดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โนนสัง 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหลักธรรมาภิบาลสากลของโครงสร้างการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP; 1999, p. 8 – 9) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัด 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัด 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564 ผู้บริหารสถานศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 45) ตามเกณฑ์คุณสมบัติ จำนวน 11 คน ตามลำดับ สำหรับครูผู้สอนกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย จำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัด 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัด 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำนวน 9 หลัก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบแบบสอบถามเสนอแนะแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำนวน 9 ด้าน สำหรับแบบสัมภาษณ์ได้นำผลจากการวิเคราะห์หาคำตอบแนวทางพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลสากลกับผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน 2.2 สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย นายโฆสิต พรประเสริฐ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี นายศุภกร วิแสง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และนายชนะ วงษ์มา ผู้อำนวยการโรงเรียนตาดีบ้านแมดสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตรวจสอบเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format)

และการใช้ภาษา (Wording) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of item objective:IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยให้ค่าความสอดคล้อง ดังนี้ + 1 หมายถึง เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือโดยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และ 2.5 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป 2.6 แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการหาคำตอบแนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้ง 9 ด้าน โดยนำผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณมาตั้งคำถามสัมภาษณ์เพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาในลำดับต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชธานี เพื่อขอขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดำเนินการด้วยตนเอง เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับอีเมลแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 125 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ เพศ สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 42-43) 3) การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบดังนี้

ตาราง 1 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	หลักการมีส่วนร่วม	4.42	0.99	มาก
2	หลักนิติธรรม	4.54	0.83	มากที่สุด
3	หลักความโปร่งใส	4.31	0.91	มาก
4	หลักการตอบสนอง	4.16	0.83	มาก
5	หลักความมุ่งมั่นฉันทามติ	4.08	0.79	มาก
6	หลักความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม	4.54	0.74	มากที่สุด
7	หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.50	0.61	มากที่สุด
8	หลักการรับผิดชอบ	4.91	0.34	มากที่สุด
9	หลักวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์	4.20	0.50	มาก
รวม		4.41	0.79	มาก

จากตาราง 1 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสังกัด 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุดมีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X} = 4.41$ S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 หลัก ส่วนหลักที่เหลืออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักการรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.90$ S.D. = 0.34) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.54$ S.D. = 0.83) หลักเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.74) และหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.61)

แนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า

1. ด้านการมีส่วนร่วม แนวทาง คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียน
2. ด้านนิติธรรม แนวทาง คือ โรงเรียนยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการในการปฏิบัติงาน
3. ด้านความโปร่งใส แนวทาง คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติการประจำปีต่อครู และผู้ปกครองได้รับทราบ และสามารถตรวจสอบได้
4. ด้านการตอบสนอง แนวทาง คือ ผู้บริหารควรสื่อสารให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในนโยบาย เป้าหมาย แผนงานและทิศทางในการดำเนินงานให้ตรงกับสิ่งที่คาดหวัง
5. ด้านความมุ่งมั่นฉันทามติ แนวทาง คือ ผู้บริหารควรเน้นย้ำเรื่องความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบริบทของโรงเรียน
6. ด้านความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม แนวทาง คือ โรงเรียนให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งชนชั้น คำนี้ถึงโอกาสความเท่าเทียมของการเข้าถึงบริการ

7. ด้านประสิทธิภาพและการประสิทธิผล แนวทาง คือ ผู้บริหารควรจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนประจำปีอย่างรอบคอบและเป็นไปตามนโยบายจากส่วนกลาง

8. ด้านการรับผิชอบ แนวทาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยไม่ทิ้งงาน

9. ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ แนวทาง คือ โรงเรียนควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานและการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างตรงไปตรงมา

การอภิปรายผล

จากการวิจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในนส 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมา อภิปรายผล เพื่อให้เกิดความชัดเจนดังต่อไปนี้

1. ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากล ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในนส 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 ลำดับ ดังนี้ หลักการรับผิชอบ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค/ความ เท่าเทียม และหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในนส 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ให้ความสำคัญกับผลการ ปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมา ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ เพื่อให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับ โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค หลักเกณฑ์เหล่านี้ต้องนำมาซึ่งความเสมอ ภาคของสมาชิกในหน่วยงาน ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งเอื้ออำนวยต่อการ ควบคุม และพัฒนาผู้รับบริการด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด ส่งผล ให้ผลการปฏิบัติราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการที่วางไว้ตามทิศทาง ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพันธ์ โชคป มิตรกุล (2553, หน้า 9) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรมและหลักการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของพินิจ โคตรงาม (2556, หน้า 7) ได้ศึกษา สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า สภาพการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด เทศบาลนครขอนแก่น ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านด้านคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉราพร กริ่งไกร (2558, หน้า 126) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักประสิทธิภาพ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลสากลของกลุ่มโรงเรียนโนนสัง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อภิปรายผลในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาไปสู่ระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียน สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

2.2 ด้านนิติธรรม ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางในการรักษาระดับไว้ให้คงที่ คือ โรงเรียนยึดและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการส่วนราชการ ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลาและงบประมาณที่ต้องในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

2.3 ด้านความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาไปสู่ระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการรายงานผลการปฏิบัติการประจำปีต่อครู และผู้ปกครองได้รับทราบ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า เพื่อให้การปฏิบัติราชการภายในส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ส่วนราชการกำหนดเป้าหมายแผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือโครงการละงบประมาณที่จะต้องใช้ในการแต่ละงานหรือโครงการและต้องเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบทั่วกัน

2.4 ด้านการตอบสนอง มีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาไปสู่ระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรสื่อสารให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความรู้ ความเข้าใจในนโยบาย เป้าหมาย แผนงานและทิศทางในการดำเนินงานให้ตรงกับสิ่งที่คาดหวัง สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน

2.5 ด้านมุ่งเน้นน้อมตามมติมีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาไปสู่ระดับมากที่สุด คือ ผู้บริหารควรเน้นย้ำเรื่องความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานและร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ โดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

2.6 ด้านความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดแนวทางการในการรักษาระดับไว้ให้คงที่ คือ โรงเรียนให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งชนชั้น คำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมของการเข้าถึงบริการ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการส่วนราชการ ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลาและงบประมาณที่ต้องในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

2.7 ด้านประสิทธิภาพและการประสิทธิผล ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดแนวทางการในการรักษาระดับไว้ให้คงที่ คือ ผู้บริหารควรจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนประจำปีอย่างรอบครอบและเป็นไปตามนโยบายจากส่วนกลาง สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการส่วนราชการต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลาและงบประมาณที่ต้องในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอนเป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

2.8 ด้านหลักภาระรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการในการรักษาระดับไว้ให้คงที่ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยไม่

ทั้งงาน สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้เป็นการสร้างกลไกให้มีผู้รับผิดชอบตระหนักในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

2.9 ด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาไปสู่ระดับ มากที่สุด คือ โรงเรียนควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างตรงไปตรงมา สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 ระบุว่า การกำหนดแผนการปฏิบัติราชการส่วนราชการ ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่ต้องในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการมุ่งเน้นตามมติ โดยเฉพาะการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานในโรงเรียน หรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใกล้เคียง

2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนในองค์กรอื่น ๆ เช่น โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คำรณ ไชชนะโชติ. (2560). “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยมหิดล”, *วารสารการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย*. 4 สิงหาคม 2560, 2-9.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- พินิจ โคตรงาม. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขอ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. (2542). เข้าถึงได้จาก <http://www.dmr.go.th/download/10.pdf>. 5 พฤษภาคม 2564.
- วันเพ็ญ หรุจิตศิริวัฒน์. (2544). *Good Governance* กับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ. ผู้จัดการรายวัน. หน้า 8
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู. (2558). *แผนการปฏิบัติการประจำปี 2558*. อุดรธานี
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุรพันธ์ โชคปมิตต์กุล. (2552). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อัครพร กริ่งไกร. (2558). *การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607 – 610
- United Nation. (1998). *Management Theory and Total Quality: Improving Research and Practice Through Theory Development*. New York: Academy of Management Review.

นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการ แอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม

EDUCATIONAL INNOVATION LEARNING MEDIA ABOUT THE SOLAR SYSTEM ON ANDROID WITH AUGMENT REALITY TECHNOLOGY

ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร¹

NTAPAT WORAPONGPAT¹

Received: December 4, 2022

Revised: January 12, 2023

Accepted: May 11, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ และประเมินความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมในด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอนและด้านเนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้ ครั้งนี้ใช้โปรแกรมยูนิติในการจัดทำโดย แบ่งฟังก์ชันการทำงานเป็น 3 เมนูหลัก ได้แก่ เมนูสแกน เมนูแนะนำ เมนูสาธิต และสื่อการเรียนรู้นี้ใช้ควบคู่กับหนังสือเออาร์ วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ ด้านตัวอักษรอ่านง่ายชัดเจน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73

คำสำคัญ: นวัตกรรมทางการศึกษา, สื่อการเรียนรู้, เทคโนโลยีความจริงเสริม, ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

¹ ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา

¹ Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Education

E-mail: dr.thiwat@gmail.com

ABSTRACT

this study The objective is to create learning materials. and assess the satisfaction of learning materials educational innovation learning materials About the solar system on the Android operating system with virtual reality technology in the form of teaching materials and content. sample is a grade 5 student at Khlong Khwang School Nonthaburi Province, 30 people in the preparation of learning materials This time using a unity program prepared by The function is divided into 3 main menus: the scan menu, the recommended menu, the demo menu, and this learning material used in conjunction with the AR book. Data were analyzed using mean values. and standard deviation The results show that most users The letters are easy to read and clear. Satisfaction was at a high level. The mean was 3.87.

Keywords: Educational innovation, Learning media, Augment reality technology, Android operating system

บทนำ

วิทยาศาสตร์ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและมีบทบาทต่อมนุษย์ในยุคปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกสิ่งอย่างบนโลกไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน การงานอาชีพ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือต่าง ๆ ที่มนุษย์นำมาเพื่อใช้เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก วิทยาศาสตร์ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความคิดของมนุษย์ทั้งในด้าน อัญญา ลักษณวิรามสิริ, ธนากร ปักษา, วิโรจน์ เทพบุตร, ณัฐฐณิชา จันทร์สว่าง และภัทรศยา อุตพงศ์ (2565) ความคิดเป็นเหตุเป็นผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และยังช่วยให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจได้ โดยมีหลักการและเหตุผลที่สามารถพิสูจน์ได้ ดังนั้น ทุกคนควรเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อจะได้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้นและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีเหตุผล (พรทิพย์ กลมดี (2020) และ Worapongpat, N., & Phakamach, P. (2022)

จากที่กล่าวมานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องมีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เช่น เทคโนโลยี ธรรมชาติ และดาราศาสตร์ ดังนั้นผู้พัฒนามีความเห็นว่าเรื่องดาราศาสตร์เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวมนุษย์และไม่สามารถเรียนรู้ได้จากของจริง ไม่สามารถนำเข้ามาอยู่ในห้องเรียนได้ ผู้พัฒนา จึงได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าวิธีอื่น ๆ โดยนำเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องระบบสุริยะ มาพัฒนาเป็นสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบเสมือนจริง สุวรรณิ โลมกลาง, โชคศิลป์ ธนเฮียง, กานต์ตระกูลรัตน์ วุฒิสเลลา, และสุระวุฒิพรหม (2564) และณฐาพัชร วรพงศ์พัชร, ชมกฤษ พัดตัน, กาญจน์ เพ็ชรเมณี, ณภาพัช ราโชกาญจน์, ศุภชัย รวมกลา, กอบการณ อาจประจันต์ (2565) เนื่องจากหนังสือหรือบทเรียนในปัจจุบันมักจะอยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์ไม่จะเป็นหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ ตำรา เอกสารการเรียนรู้ เป็นสื่อการเรียนรู้ จิรายุ คุ่มธนู, จิรายุ คุ่มถนอม, สิทธิชัย เหล่าเสมา, สิทธิชัย ลายเสมา (2564) ที่ไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ ถือว่า เป็นสื่อการสอนเป็นรูปแบบเดิม ทำให้ไม่มีความน่าสนใจเท่าที่ควรซึ่งในหนังสือจะมีแต่ตัวหนังสือ ข้อความต่าง ๆ และรูปภาพประกอบที่ไม่น่าสนใจ จึงทำให้ผู้อ่านส่วนใหญ่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ผู้พัฒนามีความคิดที่จะทำสื่อการเรียนรู้ในเรื่องระบบสุริยะที่มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ โดยนำมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีใน

ปัจจุบันในรูปแบบของแอปพลิเคชัน (Application) ที่สามารถติดตั้งบนมือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) ซึ่งในสื่อการเรียนรู้เรื่องระบบสุริยะ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับดวงดาวในระบบสุริยะ ได้แก่ ดวงอาทิตย์ ดาวพุธ ดาวศุกร์ ดาวโลก ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส และดาวเนปจูน นอกจากนี้ วชิระศักดิ์ มงคล(2563)ในรูปแบบของแอปพลิเคชัน จะนำเสนอในรูปแบบของภาพจำลองเสมือนจริง (Augmented Reality) หรือ AR ที่สามารถแสดงผลดวงดาวแบบ 3 มิติ ที่มีแอนิเมชันและมีความสมจริงเป็นอย่างมากเพื่อเป็นตัวช่วยที่สามารถทำให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องระบบสุริยะมากยิ่งขึ้น (เรื่องนภา โชชัยยติช, เรื่องนภา ชอไชยทิศ, สมัตตรา แสนวา, สุมรรษตรา แสนวา, 2565)

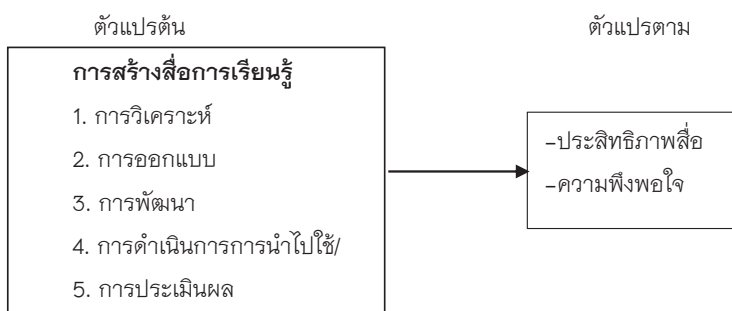
คณะผู้วิจัยจึงมีต้องการศึกษาความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสมือนด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอนและด้านเนื้อหา ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความสมจริง ทำให้การเรียนการสอนเกิดความสนใจ การเรียนรู้เรื่องระบบสุริยะ โดยใช้เป็นสื่อการเรียนรู้และเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ระหว่างผู้เรียน ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่สถานศึกษาที่มีทักษะแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ และประเมินความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยประเภทเชิงทดลอง วัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ และประเมินความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอนและด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตามแนวคิด/ทฤษฎี ADDIE Model ซึ่งเป็นแนวคิดของ Kevin Kruse Kruse, K. M. (2007) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยประเภทเชิงสำรวจ พื้นที่วิจัยคือ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 162 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม 30 คน ได้จากการเลือก แบบเฉพาะเจาะจง เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจ ของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ ในการทำวิจัยประกอบด้วย 2 ชนิด ได้แก่

ชนิดที่ 1 สื่อการเรียนรู้ เรื่อง ระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม การสร้างสื่อการเรียนรู้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เรื่อง ระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมผู้วิจัยได้สร้างสื่อ ตามแนวคิดของ Kevin Kruse โดยใช้หลักการ ADDIE Model โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) การกำหนดเนื้อหาศึกษาเนื้อหาเรื่องระบบสุริยะ จากหนังสือและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับดวงดาว วิเคราะห์และกำหนดโครงเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหา

2) การออกแบบสื่อการเรียนรู้ การเขียนผังงานสื่อการเรียนรู้ (Flowchart) เขียนสตอรี่บอร์ดของแอปพลิเคชัน เรื่องระบบสุริยะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสื่อการเรียนรู้

3) การลงมือปฏิบัติสร้างแอปพลิเคชัน เรื่องระบบสุริยะโดยใช้โปรแกรมยูนิต์ ทำการตรวจสอบความถูกต้องและรูปแบบของสื่อการเรียนรู้ การสร้างวัตถุสัญลักษณ์ (Marker) โดยเลือกรูปภาพให้มีความสอดคล้องกันกับโมเดลสามมิติ เลือกรูปภาพให้มีสีสันที่หลากหลายเลือกรูปภาพให้มีจุดตัดของเส้นและสี ด้วยโปรแกรม Adobe Photoshop

ชนิดที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อสื่อการเรียนรู้เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบประเมินความพึงพอใจประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านรูปแบบลักษณะสื่อการสอน ประกอบด้วย ตัวอักษรอ่านง่ายชัดเจนรูปแบบสวยงามน่าสนใจ กิจกรรม การเรียนรู้ช่วยเปิดโอกาสให้ได้ตอบกับสื่อได้ ความเหมาะสมของบทเรียนในการนำไปใช้ กิจกรรม การเรียนรู้ทำให้รู้สึกสนุก เพลิดเพลิน น่าสนใจ และด้านเนื้อหา ประกอบด้วย คำอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจนการจัดลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสมความยากง่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม ปริมาณของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลและตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้าน ICT ทางการศึกษาจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนาและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจจากแบบสอบถาม

ความพึงพอใจของผู้ใช้งานกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เรื่อง ระบบสุริยะ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยได้ทำการสร้างสื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะ โดยประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ หนังสือเออาร์ และแอปพลิเคชัน โดยมีการพัฒนาสื่อ ดังนี้

1. ด้านการสร้างสื่อ การสร้างหนังสือเออาร์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลระบบสุริยะมาวิเคราะห์ เอาเนื้อหาสาระสำคัญจากนั้นจึงได้ออกแบบหนังสือโดยใช้โปรแกรมโฟโตชอปและทำการสร้างหนังสือ การสร้างแอปพลิเคชัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเนื้อหา และออกแบบแอปพลิเคชัน โดยการเขียนผังงานและเขียนสตอรี่บอร์ด จากนั้นลงมือปฏิบัติสร้างแอปพลิเคชันโดยใช้โปรแกรมยูนิต์ และทำการตรวจสอบความถูกต้องและรูปแบบของสื่อการเรียนรู้ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อนำคำแนะนำไปแก้ไขสื่อการสอนที่สร้างขึ้น

2. ด้านฟังก์ชันการทำงาน ฟังก์ชันการทำงานแต่ละเมนูของแอปพลิเคชัน เรื่องระบบสุริยะ มี 3 เมนูหลัก ๆ ดังนี้ 1) เมนูสแกน การทำงานของเมนูสแกน เมื่อผู้ใช้งานเข้าสู่เมนูสแกน แอปพลิเคชันจะเปิดกล้องของอุปกรณ์ และผู้ใช้งานสามารถใช้กล้องสแกนภาพบนหนังสือ เพื่อให้เกิดโมเดลดวงดาวสามมิติที่มีแอนิเมชัน

3. ด้านประสิทธิภาพประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้แอปพลิเคชันและหนังสือเออาร์ เรื่องระบบสุริยะ ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน และเป็นการกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ประเมินความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความพึงพอใจสื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอน

รายการประเมิน	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	แปลผล
1. ด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอน			
1.1 ตัวอักษรอ่านง่ายชัดเจน	3.87	0.73	มาก
1.2 รูปแบบสวยงามน่าสนใจ	4.51	0.51	มากที่สุด
1.3 แอปพลิเคชันสามารถใช้งานง่าย	3.87	0.82	มาก
1.4 ความเหมาะสมของบทเรียนในการนำไปใช้	4.10	0.78	มาก
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้รู้สึกสนุก เพลิดเพลิน น่าสนใจ	4.20	0.81	มาก
2. ด้านเนื้อหา			
2.1 คำอธิบายเนื้อหามีความชัดเจน	4.33	0.76	มาก
2.2 การจัดลำดับเนื้อหามีความเหมาะสม	4.51	0.43	มากที่สุด
2.3 ความยากง่ายของเนื้อหามีความเหมาะสม	4.57	0.68	มากที่สุด
2.4 ปริมาณของเนื้อหาที่มีความเหมาะสม	4.20	0.71	มาก
2.5 เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.37	0.67	มาก
เฉลี่ยรวม	4.20	0.13	มาก

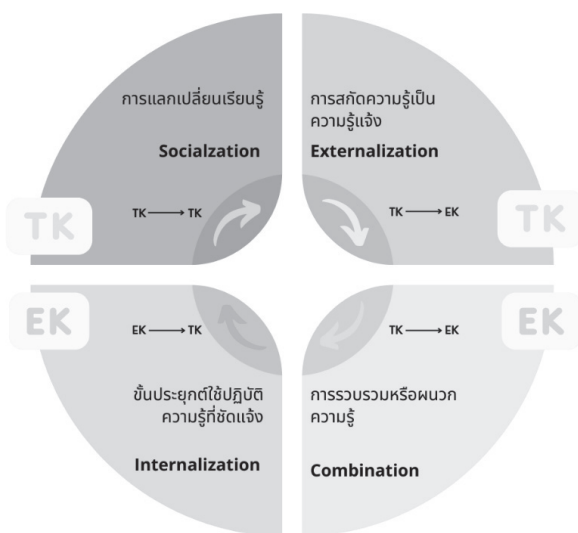
จากตารางที่ 1 พบว่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอน ภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20, SD 0.13) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านรูปแบบลักษณะของสื่อการสอนภาพรวมพึงพอใจระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายข้อ ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านรูปแบบสวยงามน่าสนใจ และด้านการจัดลำดับเนื้อหาที่มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.51, SD= 0.51)

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้งานที่มีต่อสื่อการเรียนรู้นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อการเรียนรู้เรื่องระบบสุริยะบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, ทรงชัย ชิมชาติ, หยาดพิรุณ แดงสี, อมรเทพ สมคิด, ชญาวิทย์ อีสระลาม, 2565) และด้านที่ผู้พึงพอใจมากที่สุด คือด้านความง่ายของเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยเปิดโอกาสให้ได้ตอบกับสื่อได้ กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้สนุกเพลิดเพลินมีความสนใจจดจ่อกับสิ่งที่ทำสามารถนำไปใช้ได้จริง (ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, ชัชวรินทร์ จันทรขุน, จิรวดี เหลาอินทร์, พรทิพย์ คุณธรรม, มนัสชนก ยุวดี, 2565) และทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการการเรียนรู้ที่น่าสนใจซึ่งสอดคล้องกับณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, อภิสิทธิ์ ทูริยานนท์ อรอนงค์ โพธิ์จักร, อพิเชษฐ กิจเกษม และปวีณา จันทน์ไทย, 2565) และณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล และพงษ์ศักดิ์ ผกามาต, 2564) ที่พบว่า 1) ผลการพัฒนาพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้แบบพัฒนาทักษะเพื่อแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหา หลังจากการใช้แบบฝึกหัดอยู่ในระดับมาก และแพลตฟอร์มดิจิทัลรายวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.98/81.87 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .835 ผู้เรียนที่เรียนด้วยแพลตฟอร์มดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, แสงระวี จรัสน้อยศิริ, สุรพล หิรัญพุด, แก้วใจ พิษขามณต์ (2565)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษา การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เรื่องระบบสุริยะ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

จากแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

จากแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังลึกในตัวตน Tacit knowledge หรือ TK เป็นความรู้แบบนามธรรม ที่มาจากการปฏิบัติและเป็นความรู้ที่ฝังลึกโดยมีรากฐานจากการกระทำ การลงมือปฏิบัติ กระบวนการ อุดมคติ นอกจากนี้ยังเป็นความรู้เฉพาะตัวที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การศึกษาความเชื่อและเจตคติส่วนบุคคลซึ่งการถ่ายทอดความรู้ชนิดนี้ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรนั้นทำได้โดยยาก การสร้างหนังสือเทคโนโลยีความจริงเสริม (AR) ผ่านการออกแบบโดยใช้โปรแกรม การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา ที่ใช้ในการศึกษาเพื่อให้ส่งผลการการเรียนรู้

2. ความรู้ชัดแจ้ง Explicit knowledge หรือ EK เป็นความรู้แบบรูปธรรมที่เห็น ชัดเจนและบุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ง่าย เนื่องจากถูกถ่ายทอดออกเป็นลายลักษณ์อักษร ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นความรู้ในตำราหนังสือเอกสารหรือแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ที่มีการรวบรวมจัดระบบและโอนโดยใช้ดิจิทัล Digital มีลักษณะวัตถุวิสัยสามารถแปลงเป็นรหัสในการถ่ายทอดที่เป็นทางการนอกจากนี้สื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม (AR) ที่สร้างขึ้นยังสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ ความคิด การจดจำ และการเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทางตาคือการมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เชื่อมโยงกับวงจรความรู้ SECI Model เป็นการสร้างองค์ความรู้จากการขยายผลความรู้จากประเภทความรู้ทั้ง 2 ประเภท คือ ความรู้ฝังลึกในตัวตน (TK) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (EK) ซึ่งหลักสำคัญของ SECI Model คือการสังเคราะห์หรือหลอมรวมความรู้ที่ชัดแจ้งกับความรู้ที่ฝังลึก และยกระดับให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้น มีกระบวนการ 4 ขั้นตอน

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) เป็นกระบวนการขั้นต้นที่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ข้อคิดเห็น วิธีการ ระหว่างบุคคล ความรู้ที่แลกเปลี่ยนถือเป็นความรู้แบบฝังลึก (TK $\longrightarrow$ TK)
2. การสกัดความรู้เป็นความรู้แจ้ง (Externalization) เป็นการสกัดความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลโดยเปลี่ยนจากความรู้ฝังลึกให้เป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง อาจใช้วิธีสนทนา และแลกเปลี่ยนระหว่างกัน (TK $\longrightarrow$ EK)
3. การรวบรวมหรือผนวกความรู้ (Combination) เป็นการรวบรวมความรู้ที่รู้ชัดแจ้งมาจัดหมวดหมู่ แบ่งกลุ่ม มาบันทึกเพื่อยกระดับความรู้ (EK EK $\longrightarrow$)
4. ขั้นประยุกต์ใช้ปฏิบัติความรู้ที่ชัดแจ้ง (Internalization) เป็นการนำความรู้ที่จัดแจ้งที่เกิดผลจากความเชื่อมโยงมาประยุกต์ใช้ปฏิบัติเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ วิธีการใหม่ หรือปรับปรุงของเก่า ให้เกิดคุณค่าและมูลค่า (EK $\longrightarrow$ TK)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อจำกัดของการใช้สื่อ การพัฒนาหนังสือเออาร์ เรื่องระบบสุริยะ มีข้อจำกัด ดังนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ คือกระดาษที่ใช้ทำหนังสือเออาร์เป็นกระดาษมัน ซึ่งเวลาส่องบนหนังสือจะทำให้มีแสงสะท้อนทำให้สแกนติดได้ยากมากยิ่งขึ้น การใช้โปรแกรมอะโดบี โฟโตชอป ในการพิมพ์หนังสือเออาร์ ทำให้ตัวอักษรจัดรูปแบบได้ไม่สวยงาม เท่าที่ควร ความคงทนของหนังสือไม่ค่อยมีความทนมากเท่าที่ควร จึงทำให้เวลาใช้ไปเวลานานจะทำให้ หนังสือเสียหาย การพัฒนาแอปพลิเคชัน เรื่องระบบสุริยะ มีข้อจำกัดคือเมนูสแกนเมื่อผู้ใช้งานเข้ามาเมนู สแกนจากนั้นแอปพลิเคชันจะทำการเปิดกล้อง เมื่อผู้ใช้ส่องกล้องไปที่รูปภาพกล้องจะไม่สามารถโฟกัส ได้ และการเชื่อมโยงในแต่ละหน้าของเมนู มีความหน่วงเล็กน้อย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ควรเพิ่มในส่วนของรูปแบบสื่อการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย ที่สำคัญ คือ การ เปรียบเทียบขนาดดวงดาว ระยะทางของดวงดาวที่ห่างจากโลก และเพิ่มในส่วนของการตอบสนอง ระหว่างผู้ใช้งานกับสื่อการเรียนรู้ เช่น เกม ข้อสอบ เป็นต้น การเพิ่มประสิทธิภาพของการส่องในแอปพลิเคชัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับมาร์คเกอร์ลด ลายเส้นที่ตัดกันและผู้พัฒนา ได้นำวิธีการใช้หน้าหนังสือเป็นมาร์คเกอร์ เพราะตัวอักษรมีเส้นที่ สามารถจับภาพได้ง่ายมากขึ้น ช่วยให้การสแกนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยควรให้ความสำคัญกับความรู้ชัดแจ้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสื่อการเรียนรู้ สื่อการสอนในรายวิชาอื่น โดยควรให้ความสำคัญกับความรู้ชัดแจ้ง Explicit knowledge หรือ EK เป็นความรู้แบบรูปธรรมที่เห็นชัดเจนสำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับบุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ง่ายสำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ บนระบบปฏิบัติการด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม ในรายวิชาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, อภิสิทธิ์ ทูเรียนนท์, อรอนงค์ โพธิ์จักร, อภิเชษฐ กิจเกษมเมธี และปวีณา จันทน์ไทย. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจันทะอังกะคอง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน .*วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*. 14(2). 28–42.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, สุริยะ วชิรวงศ์ไพศาล และพงษ์ศักดิ์ ผกามาต. (2564) . การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลรายวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับผู้เรียนระดับปริญญาตรีคณะบริหารธุรกิจ. *วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. 4(2). 427–442
- Worapongpat, N., & Phakamach, P. (2022). การพัฒนาแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิด คอนสตรัคติวิสต์หัวข้อทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษาสำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 14(2). 80–106.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, ชัชวรินทร์ จันทะขุน, จิรวดี เหลาอินทร์, พรทิพย์ คุณธรรม, มั่นสนก ยวดี. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาช่วยสอนในวิชาภาษาไทยเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งลำหิน (พุนราชบุรีอุปถัมภ์) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. 15(2). 49–63.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, ทรงชัย ชิมชาติ, หยาตพิรุณ แดงสี, อมรเทพ สมคิด, ชาญวิทย์ อีสระลาม. (2565). การพัฒนานวัตกรรมสื่อการเรียนรู้เรื่องโคกหนองนาโมเดล ตำบลจันทุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลำโรงโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาในอนาคต*. 1(1). 47–58.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, จุฑารัตน์ นิรันดร์, ณัฐภูมิ อัดตะสาระ, ปิยพัทธ์ สุพนณะ, จันทนา มุกดาคุณัญญ์. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการใช้สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ "ดูเทคโนโลยีดิจิทัลอัจฉริยะ" เรื่องการปฏิบัติตามบรรทัดฐานและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพระขาว (ประชานุเคราะห์). *วารสารมจร ปรัชญาปริทรรศน์*. [jmpr]. 5(2). 22–32.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, แสงระวี จรัสน้อยศิริ, สุรพล หิรัญพต, แก้วใจ พิษขามณต์. (2565). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาบทเรียน M-Learning ร่วมกับรูปแบบการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เรื่องสถานที่สำคัญและแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาครชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบางปลา. *วารสารชัยภูมิปริทรรศน์วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ*. 5(3). 28–40.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, ชมกฤษ พัดตัน, กาญจน์ เพ็ชรเมณี, ณาพัช ราโชภาณจน์, ศุภชัยรวมกลา กอบการณอาจประจันต์. (2565). การบริหารงานวิชาการบทเรียนสำเร็จรูปของชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหนองลุมพุก จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารครุทรรศน์ (Online)*. 2(3). 41–52.

- อัญญา ลักษณวิรามลิริ, ธนากร ปักษา, วิโรจน์ เทพบุตร, ญัฐณิชา จันทร์สว่าง และ ภัทรศยา อุตพงศ์ (2565). การพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์การเล่นไทยพื้นบ้านด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด: วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 16(1), 187–197.
- พรทิพย์ กลมดี. (2020). การพัฒนาแอปพลิเคชันความเป็นจริงเสริมเรื่องระบบสุริยจักรวาลสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์นวัตกรรมและการศึกษาเชิงสร้างสรรค์* (E-Journal of Media Innovation and Creative Education), 3(2), 27–35.
- สุวรรณี โลมกลาง, โชคดีศิลป์ ธนเชื่อง, กานต์ตะวันรัตน์ วุฒิสเลลา, & สุระ วุฒิพรหม. (2021). การศึกษาแบบจำลองความคิดจากการวาดภาพเรื่องระบบสุริยะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ศึกษา* (JSSE), 4(1), 107–117.
- คัมธัญ เจียม, & ลายเสมา, ส. (2564). ผลของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ความเป็นจริงเสริมในการวาดภาพแบบเสริมทักษะการวาดภาพหลายมุมมองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุคนธ์ธีรวิทยารัตนาธิเบศร์ ชอไชยทิศ และศุภรรษตรา แสนวา (2564). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมเรื่องแนะนำการใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)
- Kevin Kruse Kruse, K. M. (2013). เทียบวินลีขาว ในเทียบวินลีขาว สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน. Kruse, K. M. , & Zelizer, J. E. (2019). รอยเลื่อน: ประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี 1974 WW Norton & Company วรณชา, ซี, เส็งศรี, เอส, &
- วชิร สุขมงคล, ข. (2563). ผลของการใช้สื่อความจริงเสริมต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง "ระบบสุริยะ" *วารสารการศึกษามหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 22(4), 50–61.

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความ เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือในการเขียนบทความสำหรับผู้ที่มีความประสงค์ในการส่งบทความเข้าร่วมตีพิมพ์ลงวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประกอบด้วย ข้อมูลเบื้องต้นของวารสาร หลักเกณฑ์ในการเตรียมต้นฉบับบทความ แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความ ทั้งบทความวิจัยและบทความวิชาการ รูปแบบการเขียนอ้างอิง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลเบื้องต้นของวารสาร

1. ชื่อวารสาร : วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
: Journal of Management Science Sakon Nakhon Rajabhat University
2. เลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (International Standard Serial Number – ISSN)
ISSN 2774-0072 (Print)
ISSN 2774-0390 (Online)
3. วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
4. ประเภทผลงานตีพิมพ์ ประกอบด้วย บทความวิชาการ/บทความปริทัศน์ บทความวิจัย
5. ขอบเขตเนื้อหา ได้แก่ สาขาสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ การจัดการ การบัญชี เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร คอมพิวเตอร์ธุรกิจ นิเทศศาสตร์ การตลาด นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการพัฒนา การบริหารการศึกษา และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. กำหนดพิมพ์เผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ
ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน)
ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม)
ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม)

นโยบายการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

1. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และต้องไม่อยู่ในกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์อื่นใด
2. ผู้เขียนต้องจัดทำต้นฉบับตามข้อกำหนดของกองบรรณาธิการวารสาร
3. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางวิชาการ และมีประโยชน์ในเชิงทฤษฎีหรือเชิงปฏิบัติ สารบทความและแนวการเขียนต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสาร โดยผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ จำนวน

3 ท่าน ขึ้นไปตอบบทความและเป็นผู้มีผลงานทางวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การประเมินแบบไม่เห็นกันทั้งสองฝ่ายระหว่างผู้นิพนธ์และผู้ประเมิน (Double-blinded)

4. กองบรรณาธิการอาจส่งผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เขียนแก้ไข เพิ่มเติม ผู้เขียนจะต้องแก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งมาตีพิมพ์ โดยผู้เขียนยินยอมให้กองบรรณาธิการแก้ไขความสมบูรณ์ของบทความและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กองบรรณาธิการกำหนด

6. ในกรณีที่ผู้ประเมินอิสระ (Peer review) ได้มีมติให้ผู้เขียนผลงานปรับปรุงแก้ไขผลงาน ขอให้ผู้เขียนผลงานปรับปรุงแก้ไขแล้วส่งผลงานที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้กองบรรณาธิการวารสาร ภายใน 7 วัน นับจากวันที่ได้รับผลข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขจะเลื่อนบทความของท่านไปตีพิมพ์ในฉบับอื่นซึ่งจะล่าช้ากว่ากำหนดการเดิม

7. ในกรณีที่ผู้ประเมินอิสระ (Peer review) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าไม่สามารถให้ตีพิมพ์ได้ วารสารจะทำหนังสือแจ้งให้ผู้เขียนบทความทราบอย่างชัดเจน

8. บทความที่ดีพิมพ์ในวารสารเป็นทัศนะ ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบของผู้เขียนเจ้าของผลงาน กองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบในเนื้อหาหรือความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ทุกเรื่อง

แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความฉบับเต็ม (Full paper)

1. การเตรียมต้นฉบับ ให้ใช้รูปแบบอักษรและการจัดวางตำแหน่ง ดังนี้

- พิมพ์บนกระดาษขาว A4 หนึ่งเดียว
- ตั้งค่าน้ำกระดาษ ดังนี้

บน 1.5 นิ้ว	ล่าง 1 นิ้ว
ซ้าย 1.5 นิ้ว	ขวา 1 นิ้ว
- ความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า กระดาษ A4 โดยนับรวม รูป ตาราง และเอกสารอ้างอิง
- ใช้ขนาดอักษร ขนาด 18pt, 16pt และ 14pt แบบอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษร
- หัวข้อใหญ่ในบทความ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวอักษรหนา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านซ้าย
- หัวข้อย่อย เว้นระยะห่างตามลำดับของแท็บหยุด ขนาด 16 ชนิดตัวอักษรปกติ

TH Niramit AS

2. บทความวิจัย ที่จะตีพิมพ์ลงวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกอบด้วย

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) จะต้องมีย่อชื่อเรื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด

2.2 ชื่อผู้แต่ง (Author) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 14 Point ชนิดตัวอักษรธรรมดาแบบเฉียง ตำแหน่งกึ่งกลางกระดาษใต้ชื่อเรื่อง เว้น 1 บรรทัด และหลังชื่อผู้แต่งให้ทำเป็น Footnote

ระบุหน่วยงานที่สังกัด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อีเมลและเบอร์โทรศัพท์ของผู้เขียนบทความคนที่ 1 (ในกรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุชื่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และหน่วยงานที่สังกัดด้วย)

2.3 บทคัดย่อ ต้องมีต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สรุปสาระสำคัญของบทความวิจัยไว้อย่างครบถ้วน มีวัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา สรุปผลการศึกษา และหรือข้อเสนอแนะ ไม่แบ่งเป็นข้อ มีความยาวไม่เกิน 150-250 คำ ระบุคำสำคัญ (ถ้ามี) ไว้ท้ายบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในการเขียนบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรมีเนื้อหาตรงกัน

2.4 บทนำ กล่าวถึงความสำคัญและเหตุผลที่ทำการวิจัย และควรอ้างอิงงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

2.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระบุความมุ่งหมายของการวิจัยเป็นข้อ ๆ เรียงลำดับความสำคัญ

2.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย (มีภาพประกอบ) กรอบของการวิจัยในด้านเนื้อหาสาระซึ่งประกอบด้วย ตัวแปร และการระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

2.7 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คุณภาพของเครื่องมือ (ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก เป็นต้น) วิธีรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล หรือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เป็นการเสนอผลหรือสิ่งที่ได้จากการวิจัยเป็นลำดับ อาจแสดงด้วย ตาราง กราฟ ภาพ หรือแผนภูมิประกอบการอธิบาย

2.9 อภิปรายผล เป็นการอภิปรายผลการวิจัยว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด และควรอ้างทฤษฎีหรือเปรียบเทียบกับบททดลองของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นด้วยตามหลักการหรือคัดค้านทฤษฎีที่มีอยู่เดิมรวมทั้งแสดงให้เห็นถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และการให้ข้อเสนอแนะสำหรับผลการวิจัยในอนาคต

2.10 ข้อเสนอแนะ (ประกอบด้วยข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป)

2.11 เอกสารอ้างอิง (รูปแบบ Publication Manual of the American Psychological Association (APA) และต้องเป็นเอกสารที่ใช้อ้างอิงในบทความเท่านั้นโดยจัดเรียงตามตัวอักษรผู้แต่ง)

3. บทความวิชาการ ที่จะตีพิมพ์ลงวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประกอบด้วย

3.1 ชื่อเรื่อง (Title) ต้องมีต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สรุปสาระสำคัญของงานเขียนไว้อย่างครบถ้วน มีความยาวไม่เกิน 250 คำ ระบุคำสำคัญ (ถ้ามี) ไว้ท้ายบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในการเขียนบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรมีเนื้อหาตรงกัน

3.2 ส่วนนำ (Introduction) (หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt.) เขียนจงใจให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งสามารถใช้วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ตามแต่ผู้เขียนจะเห็นสมควร เช่น อาจใช้ภาษาที่กระตุน จูงใจ ผู้เขียนอาจหรือยกปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจขณะนั้นขึ้นมาอภิปราย หรืออาจกล่าวถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับจากการอ่าน นอกจากจะเป็นส่วนที่ใช้จูงใจผู้อ่านแล้ว ส่วนนำเป็นส่วนที่ผู้เขียนสามารถกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความนั้น หรือให้คำชี้แจงที่มาของการเขียนบทความ

นั้น ๆ รวมทั้งขอบเขตของบทความนั้น เพื่อช่วยให้ผู้อ่านไม่คาดหวังเกินขอบเขตที่กำหนด ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล ความเป็นมาหรือภูมิหลัง หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน วัตถุประสงค์ของการเขียน ขอบเขตของเรื่อง คำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาประมาณ 1-2 หน้า โดยจัดแบบสองคอลัมน์ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบตัวอักษร

3.3 ส่วนเนื้อหา (Contents) (หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 pt.) การเขียนส่วนเนื้อเรื่องจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ประกอบกัน กล่าวคือ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ (Sciences) นั้นคือหลักวิชาการที่ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงในการเขียน ได้แก่ กรอบแนวความคิด (Conceptual framework) ที่ผู้เขียนใช้ในการเขียนจะต้องแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของเหตุที่นำไปสู่ผล (Causal relationship) การอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนศิลป์ (Art) ได้แก่ ศิลป์ในการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอเรื่องที่เขียน การลำดับความ การบรรยาย วิธีการอ้างอิง สถิติ และข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบเรื่องที่เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและประทับใจมากที่สุด เนื้อหาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจประกอบด้วยภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง หรือการสื่อในลักษณะอื่น ๆ ที่ผู้อ่านดูแล้วเข้าใจ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบตัวอักษร

3.4 ส่วนสรุป (Conclusion) (หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 pt.) เขียนสรุปประเด็นสำคัญๆ ของบทความนั้น ๆ ซึ่งอาจทำในลักษณะที่เป็นการย่อ คือ การเลือกเก็บประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความนั้น ๆ มาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้น ๆ ท้ายบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป งานเขียนที่ดีควรมีการสรุปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเสมอ รูปแบบจัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบตัวอักษร

3.5 เอกสารอ้างอิง (Reference) เอกสารอ้างอิงให้ระบุเฉพาะที่ปรากฏในเนื้อหาของบทความ ให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด โดยจัดแบบหนึ่งคอลัมน์ จัดแนวชิดซ้าย โดยใช้รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมแบบ APA 6th edition ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบตัวอักษร

4. บทวิจารณ์หนังสือ บทวิจารณ์หนังสือเป็นการพิจารณาหนังสือเรื่องนั้น ๆ โดยละเอียดเพื่อประเมินคุณค่าออกมาเป็นข้อเขียน เป็นบทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่าและคุณภาพของหนังสือ บทความ โดยบทวิจารณ์หนังสือจะต้องบอกรายละเอียดของหนังสือ ได้แก่ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ จำนวนหน้าและเลข ISBN ให้ชัดเจนด้วย โดยใช้หลักวิชาการและดุลพินิจอันเหมาะสม บทวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย

4.1 ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน ควรตั้งชื่อเรื่องที่เรียกถึงความสนใจของผู้อ่าน และสื่อความหมายได้ชัดเจน เช่น ตั้งชื่อตามชื่อหนังสือที่ต้องการวิจารณ์ ตั้งชื่อตามจุดมุ่งหมายของเรื่อง ตั้งชื่อด้วยการให้ประเด็นชวนคิด ชวนสงสัย

4.2 ชื่อผู้เขียนและที่อยู่ ให้มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และระบุตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบัน (ภาควิชา คณะ มหาวิทยาลัย) ที่อยู่ หรือ E-mail ของผู้เขียน เพื่อใช้ติดต่อเกี่ยวกับต้นฉบับและบทความที่ตีพิมพ์แล้ว

4.3 บทนำ เป็นการเขียนนำเกี่ยวกับเรื่องที่จะวิจารณ์ เช่น ถ้าเป็นการวิจารณ์วรรณกรรมต้องบอกชื่อผู้แต่ง ประเภท ความเป็นมาของเรื่อง และอาจเขียนอธิบายและจุดที่ทำให้ผู้วิจารณ์ สนใจวรรณกรรมเรื่องนี้

4.4 เนื้อเรื่อง เป็นส่วนแสดงความคิดเห็นและรายละเอียดในการวิจารณ์ โดยนำเสนอจุดเด่นและจุดบกพร่องของเรื่องอย่างมีหลักเกณฑ์และมีเหตุผล หากต้องการเล่าเรื่องย่อของวรรณกรรม ที่นำมาวิจารณ์ควรเขียนเล่าเรื่องอย่างสั้น ๆ เพราะการวิจารณ์ไม่ใช่การสรุปเรื่อง แต่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่มีต่อวรรณกรรมเรื่องนั้น ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายอะไร มายังผู้อ่านหนังสือและสื่อให้ชัดเจนหรือไม่อย่างไร ถ้าประเด็นในการวิจารณ์มีหลายประเด็น ควรนำเสนอตามลำดับ เพื่อให้ผู้อ่านบทวิจารณ์เข้าใจง่ายไม่สับสน ในกรณีที่วรรณกรรมเรื่องนั้นมีจุดเด่นและจุดด้อย ควรเขียนถึงจุดเด่นก่อนแล้วจึงกล่าวถึงจุดด้อย เพื่อให้เกียรติผู้เขียนและแสดงให้เห็นว่าการวิจารณ์ คือ การสร้างสรรค์ไม่ใช่การทำลาย

4.5 บทสรุป เป็นย่อหน้าสุดท้ายของบทวิจารณ์เป็นการเขียนสรุปความคิดทั้งหมดที่วิจารณ์และให้แง่คิดหรือข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน นอกจากนี้บทสรุปยังช่วยให้ผู้อ่านได้ทบทวนประเด็นสำคัญของเรื่องและความคิดสำคัญของผู้วิจารณ์แม้ว่าผู้อ่านอาจจะไม่ได้อ่านบทวิจารณ์ทั้งบท แต่ได้อ่านบทสรุป ก็สามารถทราบเรื่องของวรรณกรรมที่นำมาวิจารณ์รวมทั้งความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่มีต่อวรรณกรรมเรื่องนั้นได้

5. **บทความปริทัศน์** เป็นงานทางวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการเฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อมูลวิพากษ์ที่ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป ผู้เขียนควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่ใหม่ที่สุด บทความปริทัศน์ต้องนำเสนอพัฒนาการของเรื่องที่นำเสนอที่น่าสนใจ ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่จำเพาะเจาะจงเฉพาะผู้ที่อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่น ๆ หรือนิสิตนักศึกษาในระดับสูงสามารถเข้าใจได้ บทความปริทัศน์เป็นการนำเสนอภาพรวมของเรื่องที่นำเสนอโดยในหน้าแรกของบทความปริทัศน์จะประกอบด้วย

5.1 ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นก่อน ควรตั้งชื่อเรื่องที่เรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน และสื่อความหมายได้ชัดเจน

5.2 ชื่อผู้เขียนและที่อยู่ ให้มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และระบุตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบัน (ภาควิชา คณะ มหาวิทยาลัย) ที่อยู่ หรือ E-mail ของผู้เขียน เพื่อใช้ติดต่อเกี่ยวกับต้นฉบับและบทความที่ตีพิมพ์แล้ว

5.3 คำสำคัญ ระบุความสำคัญของเรื่อง (Keywords) จำนวนไม่เกิน 5 คำ

5.4 ส่วนของเนื้อหาของบทความ ต้องมีบทนำ (Introduction) เพื่อกล่าวถึงความน่าสนใจของเรื่องที่นำเสนอก่อนเข้าสู่เนื้อหาในแต่ละประเด็น

5.5 บทสรุป (Conclusion) เพื่อเป็นการสรุปเรื่องโดยย่อให้เข้าใจว่า เรื่องที่ได้นำเสนอมีความน่าสนใจและความเป็นมาอย่างไร พร้อมขมวดปมเรื่องที่นำเสนอ พร้อมข้อเสนอแนะจากผู้นิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สำหรับให้ผู้อ่านได้พิจารณาประเด็นที่น่าสนใจต่อไป ผู้นิพนธ์ควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่ใหม่ที่สุด บทความปริทัศน์ต้องนำเสนอพัฒนาการของเรื่องที่นำเสนอ ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่จำเพาะเจาะจงเฉพาะผู้อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่นหรือนิสิตนักศึกษาในระดับสูงสามารถเข้าใจได้

การเขียนอ้างอิง

รูปแบบการเขียนอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิงให้ใช้รูปแบบต่อไปนี้

(1) **การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ** รายการจะประกอบด้วย ชื่อ-สกุลผู้แต่ง ปีที่พิมพ์
หน้าที่อ้างอิง อยู่ในวงเล็บ ()

(สิปปนนท์ เกตุทัต, 2539, หน้า 91)

(Parker, 1991, p. 38), (Brockner & Guare, 1994, pp. 35–36)

(2) **เอกสารอ้างอิง** ให้ระบุรายชื่อเอกสารอ้างอิงที่ปรากฏในบทความ จัดเรียงลำดับตาม
ตัวอักษร โดยเรียงจากภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ รูปแบบการเขียนอ้างอิง ดังนี้

* หนังสือ

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อเรื่อง./สถานที่พิมพ์./สำนักพิมพ์.

ประยูร บุญใช้. (2551). *New English Guide Book 1 : หนังสือเสริมประสบการณ์ภาษาอังกฤษสำหรับ*

///////// นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: เดอะบุ๊ก.

Marshall, C., & Rossman, G. B. (1999). *Desining qualitative research*. Thousand Oaks, California: Sage.

* วารสาร

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่หรือเล่มที่(ฉบับที่)./หน้าที่ตีพิมพ์บทความ.

สำราญ กำจัดภัย. (2542). การลดระดับนัยสำคัญส่งผลต่ออำนาจของการทดสอบอย่างไร. *วารสาร*

///////// ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 4(1), 69–74.

Mills, Colleen. (1994). Culture communication style and learning style in cross-cultural education: A

///////// case for preparatory programmes for students of business. *Chulalongkorn Educational Review*, 1(2), 4–24.

* วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์./วิทยานิพนธ์/ชื่อย่อหลักสูตร/สถานที่พิมพ์/ชื่อสถาบัน.

พิศมัย อาแพงพันธ์. (2556). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบ*

///////// อิงบริบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา

///////// ทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.

///////// วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Wilfley, D. E. (1990). *Interpersonal analyses of bulimia: Normal weight and obese*. (Unpublished

///////// doctoral dissertation). University of Missouri, Columbia, U.S.

* สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อเรื่อง./แหล่งที่มา (ถ้ามี)./ (วัน เดือน ปีที่สืบค้น).เข้าถึงได้จาก/URI.

วีรพงษ์ สือประสิทธิ์. (2559). *การบริหารคุณภาพทั่วองค์กร*. สืบค้นวันที่ 20 ตุลาคม 2560. เข้าถึงได้จาก

///////// <http://www.md.kku.ac.th/user/work/radio/QAT/tld047.htm>.

Harris, R. (1997). *Encouraging students to use technology*. Retrieved from

////// <http://www.vanguard.edu/rharris/techuse.html>. (20 October 2017).

* รายงานการประชุม, รายงานสัมมนา

ผู้รับผิดชอบ./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อเรื่องรายงานการประชุมหรือรายงานการสัมมนาเรื่อง./วัน เดือน ปี./สถานที่พิมพ์./ผู้จัดพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). รายงานการสัมมนาทางวิชาการสู่เส้นทาง

//////การ ปฏิรูปการศึกษาไทยครั้งที่ 4 ศตวรรษใหม่อุดมศึกษาไทย : บทเรียนจากการปฏิรูปอุดมศึกษานานาชาติ. 4 สิงหาคม 2542.

////// กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

Dawkins, J. (1991). *Australia's language : The Australian language and literacy policy*. Canberra: AGPS.

การจัดรูปแบบหน้ากระดาษ

– ตั้งค่านำกระดาษ ขนาด A4 (สูง 11.69 นิ้ว กว้าง 8.27 นิ้ว)

ระยะขอบบน	1.5 นิ้ว	ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
ระยะขอบซ้าย	1.5 นิ้ว	ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว

ระยะขอบบน

1.5 นิ้ว

ระยะขอบซ้าย
1.5 นิ้ว

ระยะขอบขวา
1 นิ้ว

ระยะขอบล่าง
1 นิ้ว

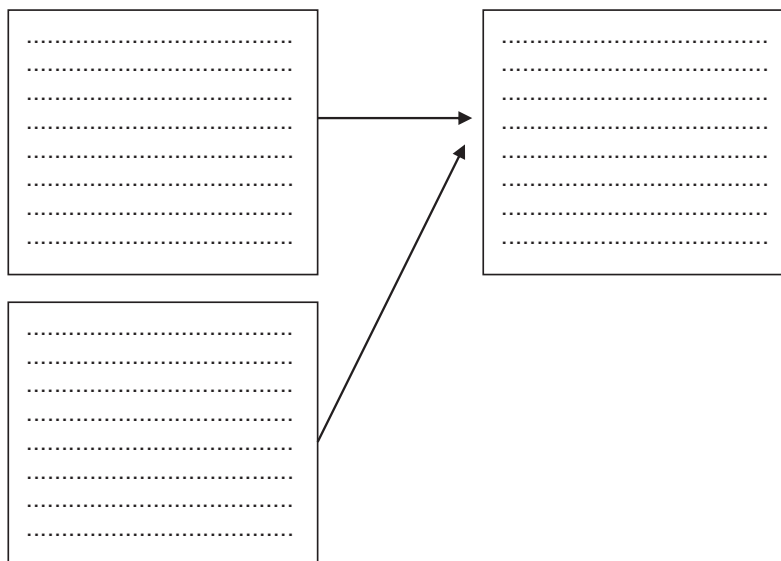
รูปแบบการพิมพ์ตาราง

ตาราง..... (ใส่ลำดับของตาราง) ชื่อตาราง หากมากกว่า 1 บรรทัด ให้ชื่อตารางตรงกับบรรทัดแรก

.....

ประเด็น/หัวข้อ	ขีดเส้น เส้น 2
	ขีดเส้น 1 เส้น
	ขีดเส้น 1 เส้น
รวม	ขีดเส้น 2เส้น

รูปแบบการพิมพ์ภาพ

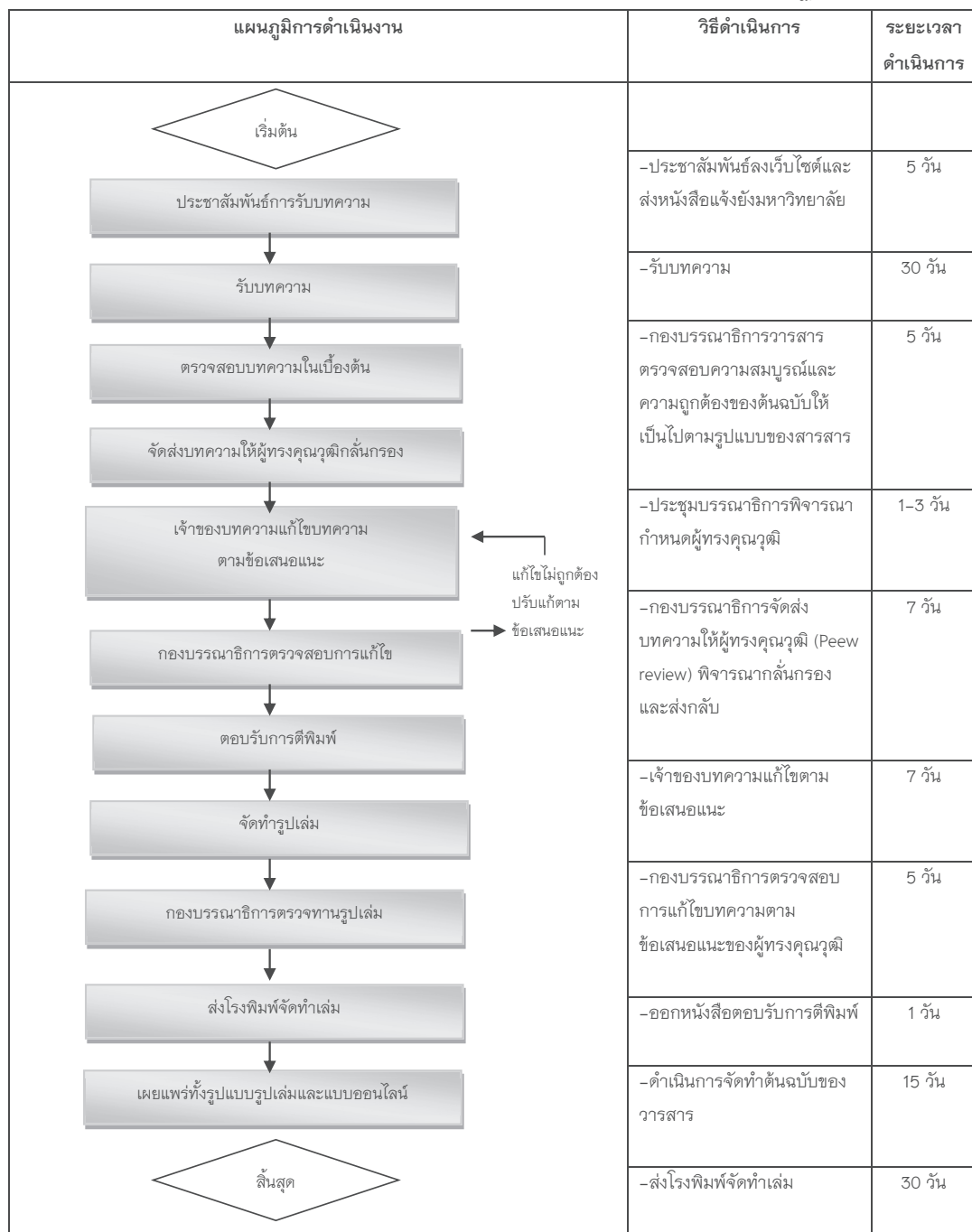

ภาพที่..... (ใส่ลำดับของภาพ) ชื่อภาพ หากมากกว่า 1 บรรทัด ให้ชื่อภาพประกอบด้วยบรรทัดแรก

ที่มา: (.....)

กระบวนการดำเนินงานของวารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พิสูจน์อักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทความทุกบทความได้รับการตรวจสอบถูกต้องทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
ซึ่งข้อความและบทความเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ความคิดเห็นของกอง
บรรณาธิการวารสารและมิใช่ความรับผิดชอบของวารสารวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้
อ้างอิงแสดงที่มา

